B103/a/1403

National Library
Bibliothèque Nationale

SEP 14 1978

NEWSPAPER SECTION
SECTION DES JOURNAUX

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER
PUBLISHED WEEKLY BY THE
LATVIJA AMERIKA PUBLISHING LIMITED
Business Office: 125 Brandon Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9. Editor-in-Chief KRISS SIDARS. Phone 465-7902. United States Editorial Offices: New York: Editor V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y. 10463; V. Jaunkalnietis, 1305 Taylor Ave, Racina, Wis. 53403; — California — Editor KARLIS KALEJS, 3622 Markridge, La Crescenta, Ca. 91214.

NR. 35 SESTDIENA, 1978. GADA 9. SEPTEMBRIS 28. GADS

SATURDAY, SEPTEMBER 9, 1978

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 60 centu

Pēdējais mēģinajums

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA
SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Pāvests Jānis Pauls I, stājoties amatā, savā vēstījumā zīmīgā kārtā uzsvēris reliģijas brīvības nepieciešamību visā pasaulē. Būtībā tā ir viena no cilvēka tiesību doktrīnas svarīgākajām brīvībām. Jāņem vērā, ka prasība pēc reliģijas brīvības šoreiz nāk no 700 miljonu lielās katoļu baznīcas augstākā priestera. Pāvesta autoritātei un spēkam līdz nostāties pagātnē varējuši tikai reti politiķi. Neaizmirsīsim, ka jaunais pāvests ir nesamierināms bezdievīgā komūnisma apkarotājs. Var gadīties, ka Vatikāns pasaules miera un taisnības labad nākotnē paveiks daudz vairāk nekā zināmu laicīgu politiķu tukšā retorika.

Šīs nedēļas uzmanības centrā ir ASV prezidenta Kārtera politiskā starpnieka aktīvitāte Videjo austrumu problēmas atrisināšanā. Ēģiptes prezidents Sadats un Izraēlas ministru prezidents Begins pēc oficiālās apsveikuma ceremonijas Vašingtonas lidlaukā, tūlīt devās uz slepeno konferences vietu Kemp Dēvidā. Pirms došanās uz Vašingtonu Sadats sastapās ar Francijas prezidentu. Begins savukārt uzturējās vairākas dienas Ņujorkā, kur apspriedās ar žīdu izcelsmes amerikāņu vadošiem darbiniekiem.

Kemp Dēvida konferenci amerikāņu prese apzīmē par pēdējo mēģinājumu Izraēlas un Ēģiptes attieksmju nostabilizēšanā un paliekamas miera atslēgas atrašanā. Kā zināms, tad Sadats prasa, lai Izraēla atdod arabiem visu okupēto territoriju un pieņemamā veidā nokārto arī palestīniešu nākotnes jautājumu. Begins no savas puses līdz šim stūrgalvīgi turējies pie apgalvojuma, ka daļa no okupētās territorijas Izraēlai ir jāpatur savas drošības interesēs. Arī palestīniešu jautājumā Begins ir bijis ļoti izvairīgs. Kārters, uzņemoties starpnieka lomu, uz spēles licis savu politisko prestižu un popularitāti. Droši vien viņam padomā ir kāda formula, kas eventuāli būtu pieņemamā kā Sadatam, tā arī Beginam. Patiesībā uz spēles nav tikai Kārtera personiskais prestižs vien. Kemp Dēvida konferences gala rezultāts liecinās par ASV politiskā iespaida svaru globālā apmērā. Sarunas risināsies lielā slepenībā. Preses pārstāvjiem būs jāsamierinās ar īsiem oficiāliem komentāriem. Kemp Dēvida konferences laikā apsargās pāri par 1000 amerikāņu karavīru. Apspriedes droši vien ilgs vairākas dienas, ja ne visu nedēļu. Par panākumu jau varētu uzskatīt Ēģiptes un Izraēlas seperāta miera līguma īstenošanu. Līdzšinējais stāvoklis — ne karš, ne miers — ir smaga nasta kā Ēģiptei, tā Izraēlai. Atzīmēsim, ka dzīves dārdzība Izraēlā pagājušā gadā pieaugusi par 40 proc. Līdz šim noklusēta patiesība ir tā, ka gados jauni Izraēlas pavalstnieki, braucot pie radiem, „aizmirstot" atgriezties mājās. ASV vien pašreiz esot tuvu pie 300.000 šādu nelūgtu Izraēlas atstājēju.

ASV pašreiz atrodas viens no augstākajiem komūnistu slepenā dienesta dezertieriem. Tas ir rumāņu ģenerālis Pacepa. Viņš bija viens no tuvākajiem Rumānijas iekšlietu ministra un slepenā dienesta vadītāja Teodora Komana palīgiem. Prezidents Čaušesku tagad Komanu atlaidis no amata. Apcietināti arī daudzi citi šī resora darbinieki. Runā, ka Pacepas pāriešana uz rietumiem radījusi iekšēju tīrīšanas akciju, kas skaŗot pāri par 100 cilvēku. Pagājušā nedēļā uz vairākām stundām apklusa Bukarestas radio raidītājs. Tā neesot bijusi techniska nejaušība. Ģenerālis Pacepa sakarus ar CIA uzņēmis š.g. jūlija beigās Ķelnē, un amerikāņu slepenais dienests no viņa esot ieguvis nesamaksājamu informāciju. Cita starpā ģenerālis Pacepa apgalvo, ka Rietumvācijas sociāldemokratu valdībā iefiltrējušies komūnistu aģenti. Tāpat pārbēdzēja rīcībā ir informācija par komūnistu sabotieŗiem NATO aliansē. Šķiet, ka ģenerāļa Pacepas atklājumi ir vēl svarīgāki par padomju pulkveža Penkova savā laikā sensācionālo informāciju.

Atstājot lielās politikas skatuvi, pieminēsim, ka amerikāņu dolars vēl joprojām nav atguvis savu reputāciju starptautiskās valūtas tirgū. Vēl ļaunāk ir ar Kanadas dolaru, kas pag. nedēļā bija noslīdējis 15 proc. Diemžēl, šis kādreiz stabilās valūtas svārstības mums jau tagad un vēl vairāk nākotnē būs jāiznes uz saviem pleciem. Tas nozīmē plānāku maizes rieciena. Tomēr nav ļauna bez laba. Plānāks maizes rieciens palīdzēs vienam otram tikt vaļā no virssvara, kas pusmūža gados nāk par ļaunu veselībai.

Aleksandrs Ķegumnieks

ZEMESTRĪCE RIETUMVĀCIJĀ

Štutgartes universitāte Rietumvācijā 3. septembrī reģistrējusi zemestrīci (5.3 pēc Richtera skalas) ar centru švābu apgabalā. Dažās vietās šī bijusi stiprākā zemestrīce Vācijā kopš 1943. g., ievainoto skaitam sasniedzot 25 un 300 atstājot bez pajumtes. Zaudējumus lēš vairāku milj. dol. vērtībā. Zemestrīce sajusta arī Austrumvācijā, Šveicē, Francijā un Austrijā. Rietumvācijas valdība izsludinājusi Baden-Virtembergas apgabalu par katastrofas joslu.

VASARAS SVĒTĪBA J. Liģera foto studija

Mazajām draudzēm jāapvienojas

„Nav lielu un mazu baznīcu, ir tikai snaudošu un modru baznīcu," teica archibīskaps Arnolds Lūsis, summējot paneļdiskusijās izteiktās domas Draudžu dienās Garezerā.

Panelī, kuŗa uzdevums bija debatēt par garīgo aprūpi nākotnē, bez paneļa vadītāja LELBA pārvaldes priekšnieka prāv. A. Voitkus, vēl piedalījās prāv. R. Āboliņš, Dr. J. Robiņš, māc. H. Jesifers un māc. Fr. Kristbergs. Jautājumi un ieteikumi bija arī no publikas.

Pēc panelistu iepazīstināšanas prāv. A. Voitkus gaŗākā ievadā pastāstīja kā radušās trimdas latviešu draudzes un kā tās darbojas tagad, kam kalpojusi LELDA un ko dara LELBA. „Mēs augām visos virzienos — garīgi un materiāli, bet tieši pēdējos gados sākam skaitliski dilt. Tāpat parādās pazīmes, ka jāsastopas ar dažādām problēmām: mums ir vairāk nekā 50 proc. jauktu laulību, latviešu valoda paliek par svešvalodu, mācītāju caurmēra vecums ir 60 gadi." Runājot par draudžu stiprumu, A. Voitkus aizrādīja, ka no 88 draudzēm, 31 draudzē ir zem 100 draudzes locekļu un 13 draudzēs pat zem 50. „Mēs nevaram visu gaidīt no Dieva, bet jādara arī pašiem," teica prāvests un aicināja panelistus izteikt savas domas.

Prāv. R. Āboliņš: „Ģeografiski mūs šķir kalnu grēdas, bet mēs paši esam vienoti... Lukss ir jāizbeidz: ja vienā pilsētā ir 2 vai 3 draudzes, tām jāapvienojas. Katrā centrā jāiesaista viens jauns mācītājs. Bet tas nenozīmē iznīkšanu, mēs pastāvēsim."

Dr. J. Robiņš: „Mazās draudzes pašas savai darbībai dod mazāk, lielās draudzes sev dod vairāk, bet mazāk citu atbalstam."

Māc. H. Jesifers: „Bez aktīvitātes nevar pastāvēt neviena draudze. Mums vairāk jāizmanto garīgā literātūra, ar to jāiepazīstina bērni jau no mazotnes. Draudžu grāmatu apgādi varēs pastāvēt, ja būs lasītāji."

Māc. Fr. Kristbergs: „Rietumvācijā apm. 8 — 10 tūkstoši latviešu. Valdība algo mācītājus. Latviešu draudzes mazas. Jauniešu asimilācija lielāka nekā ASV. Kamēr latvieši eksistēs, draudzes pastāvēs. Drošāka nākotne — draudzēm apvienojoties."

Ieteikumi no publikas: Draudzēm vairāk vērības jāpiegriež garīgai attīstībai. — Draudžu locekļos trūkst pienākuma apziņas. — Mazām draudzēm, kuŗām nav mācītāju, piegriezt vērību bībeles stundām.

Paneļa beigās tā vadītājs prāv. A. Voitkus, summējot dzirdēto, atzina, ka atjaunojami kristīgās jaunatnes kursi, nopietna vērība veltāma latviešu valodai: ja tās nebūs, zudīs pašas draudzes. Mazajām draudzēm jāapvienojas, aktīvizējami pērminderu dievkalpojumi un iekārtojami grāmatu galdi, dodami lielāki upuŗi materiālai eksistencei. „Pāri visam, vajadzīga ticība — tad mēs pastāvēsim," aicināja prāvests.

Gala vārdā archibīskaps A. Lūsis, kā jau sākumā minēts, norādīja, ka nav mazas baznīcas, ir tikai snaudošas un modras baznīcas. Arī tie mūsu ļaudis, kas vēl tagad atrodas ārpus baznīcas, beidzot atradīs ceļu uz savu baznīcu. Ko mēs, cilvēki, nevaram, to var Dievs. Necentīsimies sev iestāstīt, ka esam mazi un vāji."

Paneļa diskusijas ar lielu interesi noklausījās ap 300 Draudžu dienu dalībnieku.

V. Bokis

LATVIJA

SESTDIENA, 1978. G. 9. SEPTEMBRIS, 35. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Atbildīgais redaktors Krišs SIDARS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9; tālr. 465-7902. Ņujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 934-7917. — Čikagas redakcijas vad. V. Jaunkalnietis, 1305 Taylor Ave., Racine, Wis. 53403. Redakors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28. Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personisks uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 25 dol., 6 mēnešiem — 13 dol., 3 mēnešiem — 6.50 dol. Atsevišķa numur cena 60 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $3.50, tekstā $5.75, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1 par rindiņu, atkārtojot atlaide.

Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1514

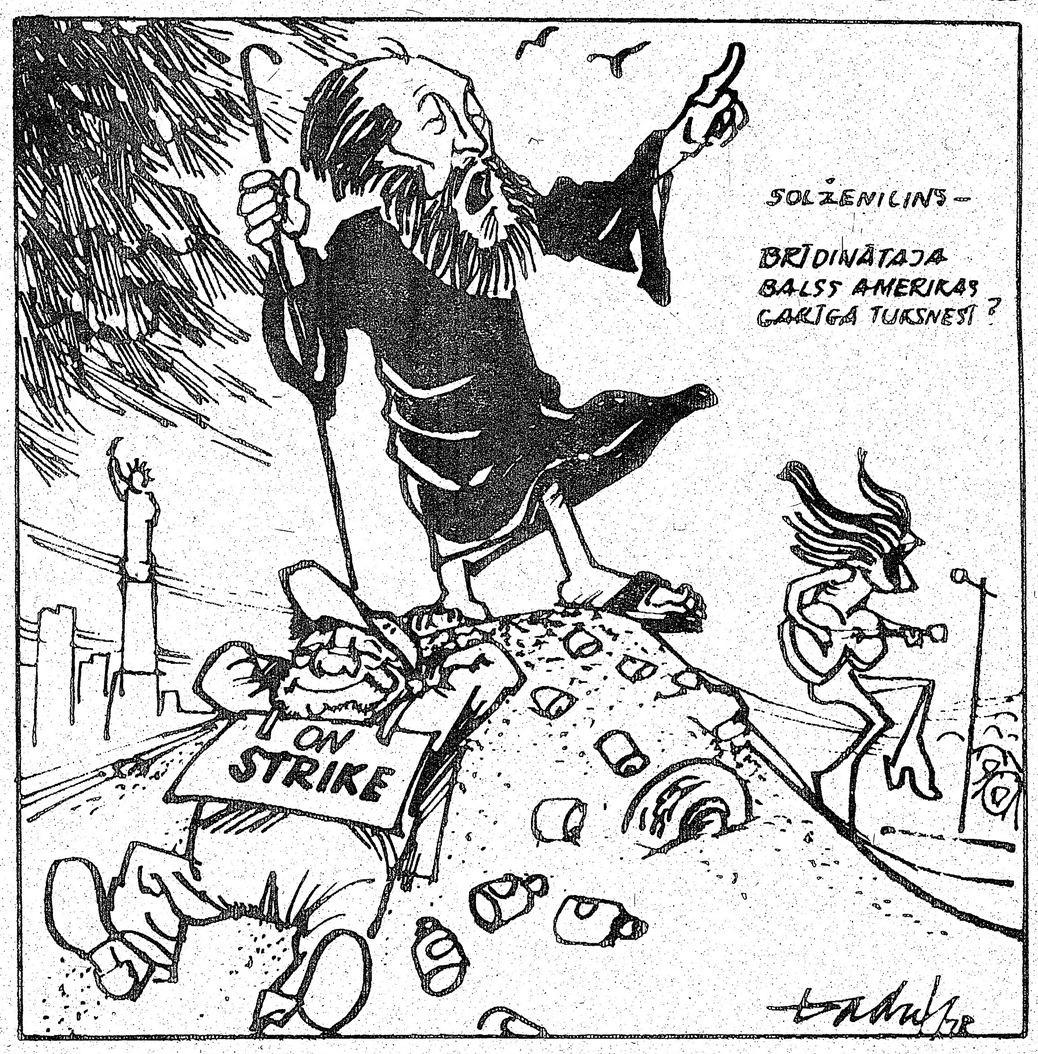

Zviedrija un Eiropas koptirgus

Iestāšanās Eiropas apvienībā (koptirgū) par pilntiesīgu locekli Zviedrijai pašlaik vēl nav aktuāla problēma. Taču apvienības tālākās paplašināšanās uz Dienvideiropas valstīm: Grieķiju, Spāniju un Portugali, varētu Stokholmā izsaukt pilnīgi jaunu novērtējumu un zviedru uzskatu maiņu par Eiropas koptirgu. Šādu uztveri pārstāv zviedru diplomāts fon Sidovs, kas sešus gadus pie Koptirgus pārstāvēja savas zemes intereses un tagad no Brīseles ir atsaukts.

Zviedru rūpniecības pārstāvji ar sevišķām bažām un neapmierinātību novērtē eksporta attīstību uz Koptirgus valstīm. Gēteborgas universitātes ārējās tirdzniecības eksperts Klas Gērens — Alvstans aplēsis, ka 50 proc. zviedru izvedumu uz Koptirgus valstīm ir jēlvielas. Viņa atzinums: Zviedrijas tirdzniecības ar šīm valstīm stāv uz tāda paša līmeņa kā kādas neattīstītās valsts.

Pēc tam, kad gadiem ilgi temats — Zviedrija un Koptirgus valstis, atklātās pārrunās tika skarts reti, tagad, apmēram kopš gada, par to runā bez aizdomām. Katrā ziņā politiķi, tāpat kā līdz šim, Koptirgus jautājumam pieskaras kā karstai dzelzij. Kaiminvalsts Norvēģijas sāpīgie piedzīvojumi, kad jautājums par iestāšanos Eiropas koptirgū, sašķēla tautu divās naidīgās daļās un sasmalcināja partijas, Zviedrijas politiķiem arvien vēl atmiņā. Tie gan ar interesi seko kaiminvalsts uzskatu maiņai par Koptirgu. Jāpiebilst, ka Norvēģija ir NATO locekle, jo tai vieniga Eiropas ziemeļos robeža saiet kopā ar Pad. savienību.

Zviedrijas pilsoniskās valdības koalicija mazāk distancējas no Koptirgus valstīm kā bijušais ministru prezidents Olafs Palme un visa sociāldemokratu partija; tomēr par iestāšanos neviens vēl balsi nepacel, kaut konservātīvo partijas programmā iestāšanās par pilntiesīgu biedru paredzēta. Vispārējais noskaņojums tautā vairs nav tik noraidošs, tāpat kā Norvēģijā.

Tā Zviedrijas rūpnieku apvienība nemaz nenoliedz, ka pamata nostājā nav pret iestāšanos Koptirgū, tikai aiz politiskiem iemesliem izrāda attu. rību. Rūpnieku apvienība atzīst, ka tūlītēja iestāšanās izsauktu negātīvas sekas. Koptirgus eksperti domā, ka pienāks diena, kad arī arodbiedrību vadītāji būs spiesti savu nostāju mainīt un piekrītīs. Tāda zeme kā Zviedrija, ar augsti attīstītu rūpniecību un visaukstāko atalgojumu Eiropā, ilgi nevarēs pretoties izšķīrējam procesam un no Eiropas saimniecības lielvaras — Koptigus atturēties.

Neitrālajai Zviedrijai ciešāka sasaistīsanās ar Eiropas vienības valstīm pirmām kārtām ir politisks jautājums. Neitrālitātes politiku aizstāv visas politiskās partijas.

Stokholma arī zina, ka tuvināšanās šim saimnieciskajam blokam negātīvu iespaidu atstās uz kaiminvalsti Somiju, kuŗa atkarīga no Pad. savienības. Tāpēc arī nākotnē aiz tīri politiskiem iemesliem, zviedri ar lielu piesardzību veidos saimnieciskos sakarus ar koptirgus valstīm. Vispārī, tālredzīgie zviedri ar bažām vēro apvienības valstu saimnieciskās priekšrocības, bet pašu iestāšanās vēlme ir „bumba ar laika degli".

La

Lasītāju vēstules

AABS UN ŽIDU JAUTĀJUMS

LA 32. n-rā Valtera Nollendorfa vēstule „Žīdu jautājums AABS programmā nekad nav nožēlots" un Ritas Liepkalnes vēstule — „Pamatota nepmierinātība par nepamatotiem uzbrukumiem", — kopsakarībā sniedz apsveŗamus ierosinājumus AABS darbam.

Nollendorfa teksta kombinācijām — ar „ārpus konteksta" vai „iekšpus konteksta" — nav praktiskas nozīmes, bet aksioma ir tāda, ka no AABS zinātniskas katedras sniegta nezinātniski apvainojoša informācija. Patīkami, ka viņam ir cerība, ka žīdu jautājuma apgaismošana 2. Pasaules kaŗa laikā nepaliks ārpus AABS, bet nožēlojami, ka prof. Nollendorfs pēc tam novirzās no nenoraidāmi pareizas kārtības, sakot, ka tai sekos visas Baltijas telpas iedzīvotāju traģēdijas izgaismošana tālākās AABS konferencēs.

Nedrīkstētu teikt, ka profesors varētu būt naīvs, tātad šāda kārtība paredzēta ar nodomu. Bet žīdu un citu Baltijas tautu traģēdija ietilpst kopējā kompleksā. 2. Pasaules kaŗš sākās 1939. g. 1. sept. Te vietā citēt no Ritas Liepkalnes vēstules: „Krievu okupācijas un internacionālā komūnisma nostiprināšanu Baltijas telpā 1940. g. vasarā, žīdi uzņēma ar pārsteidzoši neizprotamu sajūsmu. Padomju savienības okupācijas jaunā administrācijā un it īpaši drošības iestādes (NKVD) nonāca praktiski viņu rokās... Mūsu mazā tauta apcietinājumos un deportācijās zaudēja 35.000 iedzīvotāju". Par sacīto archīvos ir dokumentācija: LP SR valsts drošības komisārs un NKVD kaŗa tribunāla priekšsēdis bija žīds Simons Šustins un citi papildinājumi.

Nav iedomājams, ka žīdu jautājuma zinātnisko pētīšanu Baltijā (Latvijā) varētu nerisinātīes no 2. Pasaules kaŗa sākuma, 1939. g. 1. septembŗa, ejot cauri Pad. savienības pirmajam okupācijas laikam (Baigajam gadam) un laikam vācu okupācijā. Citāda kārtība būtu nezinātniska trokšņa (arī bija) taisīšana no zinātnes katedras. Zinātne nav spējīga dokumentāciju annulēt.

K. Purmals Kanadā

IZLIETO VAIRS NESASMELS — PAR VĒLU!

Mans vārda brālis Valters Nollendorfs LA 19. augusta numurā veltīgi mēģina taisnoties, tāpat daži citi iepriekšējos laikraksta numuros, sakarā ar Baltijas studiju apvienības konferenci un tur apskatīto žīdu jautājumu. Neizsakot uz vietas skaļu protestu un tūliņ nereaģējot, latviešu grupa, kas konferencē piedalījās, pielaidusi nepiedodamu un nekad vairs neizlabojamu kļūdu. Vārdu sakot — viņi paši piedalījušies sevis izpēršanā. Paldies visiem tiem, ieskaitot Ritu Liepkalni, kas deva izsmeļošu šī jautājuma analizi. Valters Zirnītis ASV

NEVAR IZTIKT BEZ LATVIEŠU APMELOŠANAS

CTV televizijas raidītājā Toronto 16. augusta vakarā rādīja 2 stundu garu filmu „The Odessa File", kuŗai par pamatu ir ņemta Frederika Forsaita tāda paša nosaukuma grāmata. Šajā grāmatā visa mūsu tauta neiedomājami apmelota un rakstīta tā, it kā viss būtu patiesība un balstītos uz kāda Salomona Taubera patiesu liecību pirms viņa pašnāvības 1963. gadā Hamburgā.

Salomona Taubera „liecībā", starp citu, ir šāds teikums: „...Later I was to discover that this town was Riga and the SS guards were locally recruited Latvians, as fiercely anty-Semitic as the SS from Germany, but of a much lower intelligence virtually animals in human form..." (Es vēlāk uzzināju, ka šī pilsēta ir Rīga un SS sargi ir vietējie iesauktie latvieši, tikpat antisemītiski kā vācu SS, bet uz daudz zemākas intelligences pakāpes, īstenībā dzīvnieki cilvēka izskatā). Šeit ir runa par 1941. g. 18. augustu, pl. 15.45, Rīgas stacijā.

Savā „liecībā" Taubers sīki apraksta „Rīgas miesnieku", vācu SS kapteini Edvardu Rošmani un viņa formas tērpu. Taubers esot dzīvojis Vācijā, Hamburgā un Berlīnē un līdz ar to labi pazīstot SS formas tērpus.

Jautājums: Kā gan 1941. g. 18. augustā Rīgā varēja būt Latviešu leģiona kaŗavīri, vai vispār kāds latvietis SS ietērpā. Mēs labi zinām, ka Hitlers parakstīja Latviešu ieroču SS leģiona radīšanas pavēli tikai 1943. g. 10. februārī pēc Staļingradas cīņām. Bez tam, latviešu leģionāri bija tikai frontnieki. Arī latviešu vietējais kārtības dienests tas nevarēja būt, jo tas mazumiņš, kas Rīgā bija, vēl joprojām valkāja Latvijas armijas ietērpu un zīmotnes un to sajaukt ar vācu SS ietērpu ir neiespējami. Tā grāmatas un „liecības' meli šeit skaidri redzami un pierādāmi.

Filmā Latvija, latviešu tauta un kaŗavīri nav pieminēti, bet Rīga gan — vairāk nekā 10 reizes! Filmas saturs balstās uz vācu žurnālista Millera cenšanos Vācijā atrast „Rīgas miesnieku" Rošmani, kas kaŗa laikā it kā nošāvis Millera tēvu — ar Bruņinieka krustu un ozollapām apbalvotu vācu armijas kapteini.

Grāmatā vācu SS kapteinis Rošmanis pagūst aizbēgt uz Argentīnu. Filmā — Millers Rošmani nošauj Vācijā.

Arnis Ķeksis Toronto

CIK TĀLU MĒS ESAM „PROGRESĪVOS" UZSKATOS?

Baznīcas Latvijā tiek nodedzinātas, pārvērstas koncertu, kino, noliktavu telpās un apgānītas. Sidrabenes brīvdabas baznīca tika iesvētīta, ir notikuši kārtējie dievkalpojumi kristības un laulības. Šī baznīca atrodas nometnes vienā malā, nost no visām pārējām laicīgām sadzīves un sporta vietām, tā dodot iespēju ticīgiem nometnes apmeklētājiem baudīt garīgu spirdzinājumu pārdomās, ja ne vairāk — noskaitīt Tēvreizi. Zi-

(Turpinājums 12. lp.)

Andrejs Eglītis

*
* *

Krievu māte savus dēlus mūsu zemē laiž, laiž no
klēpja palaizdama — pēdu pilnas jūras smiltis.
Valdi klēpi, raganīgā, pieriebēja, neiejauc tu mūsu tautu
izvējotās stepju ciltīs.
Klausās jaunais bālēliņš, gaigaliņa vētru kliedz, ko tik
smagi jūra pūta sapūsdama aukstu baidu —
Krievu māte, stepju māte, — krievs, tev pašam sava zeme,
nevajag mums tavas mīlas, nevajag mums tava naida.
Bālin, jaunais jaunākais — dvēsle svina rasas pielijusi
tā kā rūta — svina rasas pielijusi grūta.
Vai jau rīta vēji iznākuši, apsarkusi ausmā debess
mala, vai tie vēji baltus mūžus pūta?
Krievs, tev pašam sava zeme, jūras viļņojas un kalni
ceļas — mana, lielāka gan nav par sirdi. —
Vai tu nesajūti tautas naidu mīdot mirušos un dzīvos,
valgs, kā tavam kaklam vijas — dzirdi?
„Vējš augstākās priedes nolauza,
Kas kāpās pie jūrmalas stāvēja."

— — — — — — — — — — —

„Tu vari mūs šķelt, tu vari mūs lauzt —
Mēs sniegsim tāles, kur saule aust."

Liela interese par teātŗa kursiem

Otrie teātŗa kursi Gaŗezerā visādā ziņā labi izdevušies. Vērtīgi režisori, kupls dalībnieku skaits, un beigās 25 aktieŗi piedalās ainu tēlojumos no 7 dažādām lugām. Kursus 21. augustā rītā vidusskolas zālē ar uzrunu ievadīja ALA kultūras biroja vadītāja L. Ruperte. Vēl runāja Ziemeļamerikas latviešu teātŗa apvienības priekšsēdis E. Inde, šo kursu vadītājs režisors M. Ubāns un Gaŗezera viceprezidents V. Miķelsons. Akta norisi vadīja kursu administrātore un ALA kultūras biroja teātŗa sekcijas vadītāja A. Gēriņa, klātesot pāri par 50 kursantiem. Kursiem turpinoties, dalībnieku skaits vēl palielinājās, pārsniedzot pagājušā gada skaitu.

Galvenie kursu mācībspēki bija O. Uršteins, M. Ubāns, M. Valtere-Einberga, G. Alchimovičs, Juris Valters, E. Inde un vēl citi, kas apskatīja tematus par teātŗa mākslu praksē un teorijā. Savs laiks bija iedalīts arī kopējām pārrunām un ierosinājumiem. Ainu mēģinājumi sākās jau ar pirmo dienu un beidzās sestdienas vakarā ar izrādi publikai.

Režisors Osvalds Uršteins bija sagatavojis ainas no A. Brigaderes Princese Gundega un karalis Brusubārda, A. Neboisas — Notikums pie nama durvīm un A. Eglīša Kazanovas mētelis, režisors Māris Ubāns — M. Zīverta Pēdējā laiva, A. Eglīša Bezkaunīgie veči, Par purna tiesu un Labākie cilvēki. Šajās izrādēs piedalījās jaunākie kursanti, no kuŗiem J. Zeltiņš, M. Ķuze, L. Puriņa, P. Cedriņš, Ed. Melbārdis un G. Sīpoliņš darbojās divās lomās. Dekorātore bija J. Rumberga, apgaismotāji J. Gēriņš un A. Alchimovičs, tehniskie darbinieki E. Avots, J. Celmiņš un E. Inde.

Pirms izrāžu sākuma J. Rumberga programmu ievadīja ar A. Čaka Matīss kausu bajārs fragmentu. Skatītāju bija pilna Kronvalda zāle, ap 250, kas labi sagatavotos tēlojumus uzņēma atsaucīgi, suminot režisorus un jaunos aktieŗus. Režisoriem, kursantiem un visiem kursu atbalstītājiem pateicās administrātore A. Gēriņa un Ziemeļamerikas latv. teātŗa apvienības priekšnieks E. Inde izsniedza pateicības rakstus.

Trešie teātŗa kursi paredzēti 1979. gadā no 20. līdz 27. augustam Gaŗezerā.

V. Bokis

Otro latviešu teātŗu kursu dalībnieki Gaŗezerā. Attēla otrā rindā no kreisās: M. Antena no Čikagas, ALA kultūras vadītāja L. Ruperte (Grand Rapidi), E. Kalniņa-Znotiņa (Toronto), režisors M. Ubāns (Kalifornija), M. Valtere-Einberga (Milvoki), Gaŗezera viceprezidents V. Miķelsons, ALA kultūras biroja teātŗa sekcijas vadītāja A. Gēriņa (Grand Rapidi), režisors O. Uršteins (Vašingtona) un E. Avots (Grand Rapidi). Pirmajā rindā no labās trešais — Ziemeļamerikas latviešu teātŗa apvienības priekšnieks E. Inde (Minneapole). Foto: V. Namatēva

J. Dāliņa piemiņas fonds sāk darbību

FONDA KASĒ AUSTRĀLIJĀ JAU PĀRI PAR 1000 DOL.

Tēvzemes balvas laureāts Jānis Dāliņš šogad 11. jūnijā Melburnā, Austrālijā, sāka soļot savu pēdējo un visgarāko jūdzi — uz aizmūžu.

Dzejnieks Fricis Dziesma rindo: „Katra diena, ko gaidi un vaidi, / zelta mēteli plecos tev liek. / Sapņo! / Tie tavi svētītie gadi, kuŗos dvēsele bagāta tiek."

Jāņa Dāliņa mūža svētītie gadi nu ir godam aizvadīti. Viņš ar tiem atstājis aiz sevis tādu mantojumu, ka Dāliņu varam ieskaitīt latviešu tautas viscildenāko vīru pašā galotnē. Ar saviem kādreiz lielajiem starptautiskajiem panākumiem sportā viņš soļoja un elpoja tā, ka šajos uzvaru gājienos it kā simbolizējās visas jaunās un brīvās Latvijas valsts vitālitāte un dzīvot griba.

Arī aizejot tagadējā gaŗajā ceļā, viņš palika tikpat liels savas tēvzemes patriots, kāds bija toreiz, kad 1944. gadā nācās atstāt dzimto Valmieras pusi: bezkompromisu ticētājs Latvijas launās okupācijas varas sabrukšanai un mūsu valsts jaunam augšāmcelšanās laikam.

Mums tagad jācenšas saglabāt lielā latvieša Jāņa Dāliņa piemiņu. Par to apņēmies rūpēties īpašs fonds, kuŗa oficiālie darbības noteikumi ir šādi:

Lai uzturētu Tēvzemes balvas laureāta, pasaules rekordista, Eiropas meistara un olimpiskā sudraba medalista soļošanā Jāņa Dāliņa piemiņu un turpinātu kalpot tiem nacionāliem ideāliem, kam savā dzīvē sekojis neatkarīgās Latvijas diženais sportists, tūliņ pēc viņa nāves 1978. gada 11. jūnijā, Melburnā, nodibinājās Jāņa Dāliņa piemiņas fonds, ko bēru dienā, 16. jūnijā, paziņoja Latviešu apvienības Austrālijā un Jaunzēlandē vicepriekšsēdis Melburnā V. Rolavs. Fonda pirmās iemaksas deva J. Dāliņa bēŗu dalībnieki uz piederīgo vēlēšanos ziedu vietā radot fondu latviešu nacionālo mērķu sekmēšanai.

Jāņa Dāliņa piemiņas fonda pārvaldīšanai radīta valde, kuŗā kā pastāvīgie locekļi ir J. Dāliņa dēli — Ivars Dāliņš un Jānis Dāliņš un no viņiem pieaicinātie locekļi — Emīls Dēliņš, Vilis Eglīte, Artūrs Kenne un Arnolds Šmits.

Kad 1940. gada 15. maijā Rīgā toreiz 36 gadus vecajam J. Dāliņam Latvija pateicās ar Tēvzemes balvu, tad to viņš nesaņēma tieši kā sportists, bet kā „cildināms paraugs mūsu jaunatnei un par lieliem pakalpojumiem savas tēvijas labā." JDPF tagad vēlas sekot tādai pašai mudei, piešķiŗot apbalvojumus personām vai organizācijām, kas brīvajā pasaulē var būt paraugs latviešu jaunatnei ar cildināmiem nacionāliem veikumiem un par pakalpojumiem Latvijas atbrīvošanas cīņas laukā.

Apbalvojumu piešķīrumus izlemj JDPF valde Melburnā, Austrālijā, visas brīvās pasaules mērogā. Šo apbalvojumu paziņošana un izsniegšana no-

(Turpinājums 18. lp.)

Jasmīne Ilga Dakse Toronto universitātē ieguvusi B. Sc. gradu(with Distinction) ģenētikā un bioķīmijā. Viņa ar stipendiju turpina studijas tajā pašā universitātē mastera grada iegūšanai.

Irēne Linda Laipniece (no Sault Ste. Marie) beigusi Western universitāti Londonā, Ont. ar B. Sc. gradu (Home Economics). Viņa turpinās studijas Vinipegā, Manitobas provincē.

Ilga Salnāja Toronto universitātē ieguvusi Master of Educatin gradu. Viņa ir studenšu korporācijas Gundega locekle.

Ciemos pie Ulža Siliņa Toronto

Austrālijas meistarkomiķa JAUTRU FEĻETONU un PASTĀSTU VAKARS 16. septembrī, pl. 19.00 Lietuviešu namā 1021 College St., ar sekojošu deju.

- *Programmu vada: Juris Dzeguze*
- *Vasarīgas dziesmas dzied Kalvis*
- *Deju mūziku spēlē Runči*

Ieeja: visam vakaram $9.00, tikai izrādei $6.00, dejai $5.00. Pensionāriem/jauniešiem līdz 17 g $7.00 izrādei $5.00, dejai $4.00. ● Galdiņi rezervējami priekšnesumiem un ballei, sākot ar 11. sept., pie E. Kraujiņa, tel. 767-3728 ● Auto novietne nama rietumu pusē, Nelsona laukumā ● Bārs atvērts no 18.30 ● Biļetes iepriekš pārdod DV grāmatnīcā Latviešu namā.

Mākslas ziedi saulē un vējā

Karts, kad šad tad iegriežas Gaŗezerā, atzīs, ka tas ir izveidojies par ievērojamu kultūras centru, kur skan latvju valoda, mūzika, dzeja, kur redzama lietiskā, tēlotāja un skatuves māksla. Tas laį ir gandarījums tiem, kas ticēja Gaŗezera nākotnei, kad tur cēlām pirmo jauno ēku — Gaismas pili, kā toreiz dēvējām pirmo vidusskolas ēku. Tagad Gaŗezerā ir uzceltas greznākas, plašākas ēkas. Pirmie celmlauži šķiet aizmirsti, kas toreiz ziedoja laiku un līdzekļus, savus fiziskos un garīgos spēkus, lai veidotu Gaŗezeru. . .

Varbūt vismazāk toreiz domājām par gleznu skatēm Gaŗezerā, bet šodien tur iegriežas mūsu ievērojamākie mākslinieki, minēsim tikai dažus: Augusts Annus, Jānis Annus, Anna Annus-Hagena, Jānis Kalmīte, brāļi Viestards un Jānis Aistari, Vitauts Sīmanis, Ilga Reke-Andersone un daudzi citi. Vislabāk palikušas atmiņā pēdējās divas gleznu skates: vienā bija redzami divu mākslinieku darbi—Oskara Skušķa un Arnolda Treiburga. Daudzi no tiem liela formāta gleznas, kas pirmā brīdī, izstādes telpās ieejot, acij šķita kā krāsainu kontrastu spēle starp diviem māksliniekiem. Ilgāk pakavējoties un vērojot abu mākslinieku darbus, jāatzīst, ka abiem māksliniekiem daudz līdzības, tikai viens strādā it kā spožā gaismā, otrs klusinātā krēslainībā. Abi mākslinieki, šķiet, glezno visu, kas ierosina gleznieciskuproblēmu. Skušķa darbos abstraktie, atsevišķie formu veidoli it kā sanāk kopā un veido reālus priekšstatus ar drāmas un temperamenta raksturu. Treiberga darbos reālie priekšstati savā visvienkāršākajā atveidojumā, kas sevī ietver kustību, pelēcīgas krāsas vai krāsainu pelēcību, kļūst gandrīz vai akstrakti. . .

„Man patīk pelēkā krāsa", saka mākslinieks, tā ir visaristokratiskākā krāsa un tuva latvietim. Ja caurmēra skatītājam Treiberga gleznas šķiet dūmakainas un pelēcīgas, pats mākslinieks apgalvo, ka tās ir košas, jo krāsu košums nav atkarīgs no savas intensitātes, bet blakus stāvošo krāsu toņu attieksmēm. Vislabāk abu mākslinieku līdzību ar viņu vārdiem izteica gleznotājs Jānis Kalmīte, kas, pavadīdams savu rēgulāro darba laiku vasaras vidusskolā, bija arī šīs izstādes vērotājs. Šos abus māksliniekus vieno teiksma, kas nepāprotami atviz no Skušķa kontrastainiem krāsu veidojumiem, kā arī no Treiberga krāsainā pelēcībā veidotām gleznām. Viņi ir liriski gleznotāji, kādi ir Matvejs, Pērle, Cielavs, Jēgers, Tone, Ubāns un citi.

Vienmēr ir interesanti parunāties ar pašu mākslinieku. Ar Oskaru Skušķi vairs nevaram parunāties, jo viņš ir iegājis Aizsaulē, bet Treibergs uzrunāts, šķiet, labprātāk kavējas atmiņās un runā par citiem māksliniekiem, sava mācīšanās laika biedriem, nekā par sevi. Ar sirsnību piemin Oskaru Kalēju, Matveju, Ed. Kalniņu, Aleksandru Štālu, Toni, kas, tāpat kā viņš, bijuši „pelēkie gleznotāji".

Šīs vasaras pēdējā gleznu skate bija Jāņa Ozoliņa no Milvokiem, kas respektējamus panākumus guvis pašmācības ceļā, apmeklējot kursus un lekcijas, lai apgūtu gleznieciībai nepieciešamās techniskās zināšanas. Jāņa Ozoliņa temats ir daba un abstrakta kompozīcija. „ No visām 35 gleznām nebija nevienas sliktas," teica gleznotājs Kalmīte, apliecinot, ka Ozoliņš var cienīgi stāties blakus mūsu jau pazīstamajiem akvarelistiem. Gleznot sekmīgi ar ūdenskrāsām var tikai pratējs, jo šis gleznošanas veids prasa lielu veiklību un krāsu pazīšanu, lai tās pludinot nepazaudētu dzidrumu, toņu variācijas un panāktu māksliniecisku vērtīgu saliedējumu. Šķiet, Ozoliņš strādā ar dažādām krāsu gammām, vadoties no izjūtas. Katrs dabas skats redzams kā no tāluma, zili zaļās, violetās un vēl citu nokrāsu gaismās. Saredzama gaismu un ēnu rotaļa, klusināta, paužot vieglu, romantisku noskaņojumu, kas vilina tālē. Arī abstraktajās kompozicijās valda šī romantiskā noskaņa, kur dažādu nokrāsu formu veidoli it kā lido, kustas vai krīt krāsotu gaismu izstarotā atmosfairā. Katrs darbs runā par mākslinieka lielo rūpību un pacietību. Visas gleznas gaumīgi ielogotas. Jānis Ozoliņš ir mākslinieks, kas atradis savu vietu mūsu gleznieciībā.

Lai nu gleznas skatām zālē vai arī nama ārpusē, kā tas bija Skušķa un Treiberga izstādē, tās ir kā krāšņi ziedi, kas mirgo saulē un atsvaidzina cilvēku garu, tāpat kā Gaŗezera vēji miesu.

Juleta Rumberga

Milvoku vanadžu dubultkvartets jau daudzreiz iepriecinājis klausītājus ar savām skaistajām dziesmām. Attēlā no kreisās: V. Vizule, R. Brusubārda, M. Aleksejeva, diriģents A. Aparjods, M. Valtere-Einberga, Z. Vilciņa, L. Dūne un A. Bērziņa. Foto: V. Jaunkalnietis

Tikšanās ar Ņujorkas un Karakasas latviešiem

Karš viņus pārsteidzis Holandē. Draugs aizbraucis atpakaļ uz Latviju, bet viņš savā laivā devies uz Angliju, Kanadu, Ņujorku un pēc tam uz Venecuēlu. Strādājis naftas rūpniecībā, kartografijā, dimantu raktuvēs un pēc tam, kā viņš pats saka, — uz savu roku. Kad prasu, no kā viņš tagad pārtiek, atbilde ir lakoniska.

„Pavadāju zinātniekus un tūristus, pārdodu arī kādus dimantiņus".

Laimes būda celta no pāršķeltiem palmu stumbriem un jumts — no 40.000 palmu lapām. Jumta biezums esot 30 lapas. Lai paliekot te vēl kādas dienas, viņš aizvedīšot uz savu būdu. Laime arī pagatavojis apkārtnes karti, kur upēm devis Latvijas nosaukumus: Daugava, Gauja, Lielupe, Venta. Tie esot jau ierakstīti oficiālajās kartēs, bet atklātībā vēl neesot pazīstami, jo par nosaukumu publicēšanu viņš prasot atlīdzību. To Karakasā vēlāk apliecināja arī prof. Aloizs Klišāns.

Izrādās, ka Aleksandrs Laime bijis precējies ar prof. E. Foldata māsu, bet pašķīrušies. Tagad viņa ar dēlu dzīvojot Filadelfijā. A. Laime arī bijis viens no tiem 4 latviešiem, kas uzstādījuši Bolivara krūšu tēlu Velna kalnā, Enģeļa lidmašīnas vietā.

Mūsu dāmas ap Aleksandru Laimi salipa kā mušas ap medu un ar lielu interesi klausījās viņa piedzīvojumu stāstos. Ievācu arī viņa autogrammu, kas ir šāda: Laime Aljeandro. Arī manai sievai tāda pieder. Viņš pastāstīja tiešām interesantas lietas, kā piemērām, ka indiāņi savos dārziņos audzējos maizes koku, no kuŗa gatavojot maizi, ko varot uzglabāt mēnešiem. Arī viņam dārzā augot juka stāds — maizes koks. Nu sulas taisot jukas dzērienu, kaut sula dabiskā veidā esot indīga. Viens dzēriena paveids saucoties kačiri un esot tik stiprs kā alus. Juka esot indiāņu barība un dzēriens.

Ņujorkas žurnālā Signature (11., 1977.) žurnālists un dabas pētnieks Džims R. Velans (Whelan), rakstot par Enģeļa ūdens kritumu, piemin arī Laimi. Viņš raksta:

„Izlienot ārā no biezokņa tūlīt aiz Orchideju salas, gājām pa kalna taku augšup cauri džungļiem, kur kāds laukums bija iztīrīts no tīteņiem. Mēs iegājām izcirtumā, kur bija neliels dārziņš un divas būdas. Kāds tievs, bet stiegrains vīrs pētīgi skatījās uz mums caur savām raga acenēm. Mēs bijām vaigu vaigā ar Aljeandro Laime, — vīru, kas pierādījis, ka ir iespējams sasniegt Enģeļa ūdens kritumu pa zemi. Viņš to ir izdarījis vairākas reizes pēc tam, kad amerikāņu pilots Džims Enģels, pārlidojot šo aizliegto pirmatnējo mežonību, bija spiests nolaisties uz 8200 pēdu augstā tepni (kalns bez galotnes; galda kalns), kas piegādā ūdeni kritumam, kurš vēlāk nosaukts viņa vārdā.

Atbildot uz mūsu jautājumiem, 66 g.v. Laime paskaidroja, ka viņš atstājis savu tēvzemi Latviju pirms 2. pasaules kara un, stāstu par milzīgajām bagātībām ietekmēts, ieradies šinī pirmatnējā mežonībā pirms 37 gadiem. Vēlāk, noguris un nepiepildīto sapņu neapmierināts, viņš pārdevis par 7000 dolariem dimantu raktuves, kas tagad vērtas 7 miljonus, un uzsācis vienkāršu dzīvi džungļos.

1948. gadā Laime pārliecinaja amerikāņu avīžnieci Rutu Robertsoni sekot viņam uz ūdens kritumiem, kas pirmo reizi pamanīti 1910. gadā. Viņi sasnieguši kritumus 1949. gada 12. maijā un vēlāk publicēja savus atradumus žurnālā National Geographic. 3 gadus no savas dzīves Laime ir pavadījis uz mežonīgā Auyantepui — galda kalna, kur sākas Enģeļa ūdens kritums. Vai indiāņi parādīja Laimem ceļu uz šo vietu? — Indiāņi? — viņš ņirdz. — Indiāņi teica, ka vienīgais ceļš ir apkārt un pāri virsai. Es biju tas, kas viņiem parādīja šo ceļu!"

Tikdaudz par latvieti Laimi, kas tagad dzīvo kā hermits savā būdā, publicēts žurnālā Signature. Redzot šo vīru vaigu vaigā un atvadoties spiežot tam roku, nāk prātā teiciens — Dieva ceļi ir neizdibināmi. Tādi ir arī cilvēku ceļi.

(Nobeigums nākošā numurā)

LATVIEŠU NAMS
491 College St., Toronto
IZIRĒ TELPAS
sarīkojumiem · viesībām
klāj viesību galdus
Tel. 922-2931

Iepriecīniet savus piederīgos Latvijā!
Mums ir I šķiras džīnas par: (Nemazgātas)
Wrangler $14.99
Levi's $16.99
Lee $14.99
WORLD of JEANS, 1543 Bloor St. W., pie Dundas un otrs veikals — 450 Ossington Ave., pie College ielas.

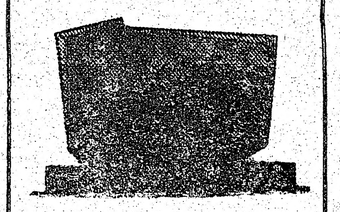
PIEMINEKĻI
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2019 Yonge St., Toronto
Starp Eglinton un Davisville
Prasīt pēc E. J. Hopp

TRANSPORTA UZŅĒMUMS
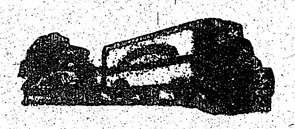
BALTIC MOVERS
TĀLR. 534-1460, Toronto

Terora ēnā

GUNĀRS RODE STĀSTA PAR SAVĀM CIEŠANĀM PADOMJU IESLODZĪJUMĀ

PBLA informācijas birojs Zviedrijā ieguvis Gunāra Rodes autobiografiju, ko šī biroja vadītājs Imants Freimanis nodevis Latvija Amerikā redakcijai. Latvijas pretestības kustības redzamākais vadītājs, kas reizē ir simbols visas mūsu apspiestās tautas brīvības centieniem, īsumā pastāsta par savām ciešanām padomju cietumos un soda nometnēs, kur pavadījis 15 gadus, vairākas reizes atrazdamies dzīvības briesmās. Gunārs Rode, kā zināms, tagad dzīvo Zviedrijā, kur cītīgi mācās zviedru valodu. Viņa veselības stāvoklis vēl ir vājš, un paies ilgāks laiks, kamēr būs spējīgs iesaistīties kādā eksistences darbā. Sniedzam mūsu lasītājiem G. Rodes īso autobiografiju.

Gunārs Rode

Esmu dzimis 1934. g. 8. septembrī Rīgā kā Latvijas republikas pilsonis. Tēvs un māte darba cilvēki. Krievu iebrukums 1940. g. 17. jūnijā nepagāja bez sekām arī mūsu ģimenei. Tēvs atteicās piedalīties gājienā, kurā piespiedu kārtā dzina viņa darba vietas strādniekus, kuŗiem bija jānes plakāti ar saukļiem par iekļaušanos Pad. savienībā, ko it kā vēlētos latviešu tauta. Par to tēvu atlaida no darba.

1941. g. jūnija beigās mūsu ģimene no īrētas vasarnīcas sētas bija spiesta noskatīties, kā čekisti Baltezera pretējā krastā apšauj 111 Latvijas civīliedzīvotājus. Laikam tieši apšaušanas un izsūtīšanas draudu dēļ iespaidā vācu armiju sagaidīju ar atvieglinājumu. Arī mūsu ģimene varēja uzelpot. Tikai ne ilgi — 1944. gada vasarā nepaspējām evakuēties.

Tēvu čekisti apcietināja un, cik atceros, noturēja nedēļas divas. Ko tur tēvs piedzīvoja, viņš nekad nestāstīja. Krievu ieņemtajos apgabalos čekistiem bija ļoti iecienīta iedzīvotāju kratīšana. Kratot zaga visu, kas iepatikās. Reiz viņi pamanīja mātes zelta rokas pulksteni. Draudēja māti pat nošaut, ja viņa skries pulksteņa nolaupītājiem pakaļ.

Baidīdamies represiju, 1945.—1946. g. dzīvojām Vecpiebalgā, kur mācījos toreizējā Ogrēnu pamatskolas 4. klasē. Daudziem šīs skolas skolēniem, tāpat kā man, bija vēlēšanās piedalīties pretpadomju kustībā. Mēs skolā nodibinājām bērnu pretpadomju grupu „Zaļie partizāni", par kuŗas vadītāju ievēlēja mani. Grupu vadīju līdz aizbraukšanai no Vecpiebalgas 1946. g. vasarā. Man šķiroties no grupas, tajā jau bija 14 skolēnu. Nodarbojāmies galvenokārt ar ieroču vākšanu. Pēc manas aizbraukšanas uz Rīgu grupa izira, jādomā, izsūtījuma dēļ.

1950. gadā, kad man, sasniedzot 16 gadu vecumu, bija jāizņem pase, padomju varas orgāni, piedraudot ar manu tuvinieku vajāšanu, uzspieda man padomju pavalstniecību. Laikā no 1949.. — 1953. g. mācījos Rīgas Leona Paegles 1. vidusskolā, kur nolūkā turpināt pretpadomju darbību, iestājos toreizējā DOSARM un drīz pēc tam ārpus skolas DOSAV organizācijā (brīvprātīgas armijas un aviācijas veicināšanas biedrības). Tur mācījos radistu, snaiperu, planierētāju, ložmetējnieku un mīnmetējnieku kursos. Skolas pēdējos gados biju skolas DOSARM, vēlāk arī DOSAAF organizāciju priekšnieks, ko, starp citu, mani tiesājot, man inkriminēja kā noziedzīgas organizatoriskas pretpadomju darbības sastāvdaļu.

Vidusskolas laikā mans visatjautīgākais izgudrojums, šķiet, bija mūsu Latvijas valsts svētkos pretpadomju saukļu rakstīšana uz skolas tāfeles ar melno vaska krītiņu. Šāds uzraksts kļūst redzams tikai, kad pēc stundas sākšanās tam skolēns pārbrauca pāri ar tāfeles slaukāmo lupatu. Lupatā esošās krīta daliņas pielīp vasku uzrakstam, un tas kļūst skaidri redzams. Dabiski, ka rakstīt vajadzēja drukātiem burtiem.

1953. gadā pēc vidusskolas beigšanas iestājos Latvijas universitātes bioloģijas fakultātē, zoologu - sistēmatiķu plūsmā. Tāpat kā vidusskolas gados nodarbojos ar sportu — slēpēju, biju LU izlases komandā šaušanā ar pistoli. Šajā laikā mani vairākkārt „kritizēja", ka es propagandējot studentu vidū „buržuāzisko studentu — korporeļu tradicijas", bija pat vairāki raksti padomju presē. 1956. gadā pēc 3. kursa beigšanas, nolicis pārlešanai nepiešamos eksāmenus, pārgāju uz Rīgas pedagoģiskā institūta dabas zinātņu fakultātes ķīmijas nodaļu. 1958. gada jūnija beigās pēc 4. kursa beigšanas mani atskaitīja it kā par nesekmību. Izskatot manu sūdzību, Latvijas KP centrālkomiteja atzina, ka esmu atskaitīts uz dokumentu viltojuma pamata un deva rīkojumu mani uzņemt atpakaļ. Augstskolas vadība šo rīkojumu ignorēja. Toreizējā RPI direktore Purvinska atteikumu formulēja apmēram šādi: „Jūs organizējat nevēlamas politiskas studentu diskusijas, un valsts drošības organi mums ieteica jūs atskaitīt. Tādiem kā jūs, ar buržuāzisko nacionālismu pārsātinātiem, padomju augstskolu durvis slēgtas. Mēs jums nevaram uzticēt arī mūsu jaunatnes audzināšanu".

Izsviests no augstskolas, es 1958. g. rudenī sāku strādāt par pasažieru trolejbusa šoferi, un šajā amatā paliku līdz apcietināšanai 1962. gada 15. maijā. Pie apcietināšanas un vēlāk tiesā man inkriminēja: 1. „buržuaziski nacionālu" politisko pārliecību; 2. ideju radīšanu un kultivēšanu par Baltijas valstu atdalīšanos no PSRS un apvienošanos Baltijas valstu federācijā; 3. vispārēju pretpadomju propagandu, tai skaitā padomju nacionālās un ekonomiskās politikas, kā arī komūnisma teorijas kritiku; 4. organizatorisku darbību, virzītu uz Baltijas un citu PSRS paverdzināto tautu brīvības un nacionālās neatkarības atgūšanu; 5. kā visbīstamāko, tā laika apstākļiem piemērotas pretpadomju cīņas stratēģijas un taktikas radīšanu, par ko prokurors cēla priekšā LPSR Augstākajai tiesai jautājumu par nāves soda piemērošanu it kā par dzimtenes nodevības mēģinājumu. Izmeklēšanas laikā ar čekas „mediķu" palīdzību tika izdarīta medicīniska rakstura spīdzināšana it kā ārstniecības nolūkos.

1962. gada 28. decembrī Augstākā tiesa mani un septiņus citus notiesāja ar šādiem sodiem:

Gunārs Rode — 15 ieslodzījuma gadi stingrā režīma nometnē; ar to pašu soda veidu: Dailis Rijnieks 15 gadi, Aina Zābaka 12 gadi, Viktors Kalniņš 10 gadi, Uldis Ofkants 10 gadi, Jānis Rijnieks 7 gadi stingrā režīma nometnē un 5 gadi izsūtījumā, Knuts Skujenieks 7 gadi, Ziedonis Rozenbergs 6 gadi.

1963. gada 5. martā mani nosūtīja uz 7. koncentrācijas nometni Mordovijā. 15. jūnijā mani ieslodzīja uz 6 mēnešiem nometnes kameras tipa telpās, apsūdzot mani nometnes ieslodzīto kūdīšanā uz pretošanos un pretpadomju propagandā. 1965. g. 31. decembrī, 7. nometni slēdzot, mani pārveda uz 11. nometni turpat Mordovijā. 1966. gada janvārī ar iepriekšējo motīvāciju un vēl par atteikšanos strādāt kameras tipa ieslodzījumā mani nosūtīja uz 2 gadiem uz Vladimiras cietumu.

Vladimiras cietumā par atteikšanos strādāt spaidu darbus mani visu laiku atstāja stingrajā cietuma režīmā, t.i. oficiāli mērdēja badā pie uzturа normas zem 960 kalorijām diennaktī. Badā mērdēšanu uz 2 mēn. pārtrauca tikai galvenās ārstes Butovas atzinums, ka man bīstami smaga distrofijas pakāpe. Pēc 2 mēnešu ilgas „atbaļošanas" cietuma administrācija badā mērdēšanu turpināja. Cietumu atstājot, mans svars kopā ar virsdrēbēm bija, cik atceros, 51 kg 200 g pie auguma 1 m 64 cm.

1968. gada janvāŗa pēdējās dienās ceļoju atpakaļ uz Mordovijas 11. nometni Javas ciemā. Tur 1968. g. vasarā „latviešu delegācijas" sastāvā ieradās Rīgas pilsētas KP komitejas 1. sekretāra un Rīgas politechniskā institūta direktors Himmelreichs. Par viņa publisku atmaskošanu demagoģijā mani uz 30 diennaktīm ieslodzīja soda izolātorā (nometnes karcera oficiāls nosaukums). 11. nometnē sabiju līdz tās likvidēšanai 1969. gada jūlija vidū, pēc tam mani pārveda uz 17. nometni Ozjornija ciematā, arī Mordovijā.

1970. gada marta sākumā mani no jauna tiesāja par nometnes ieslodzīto, sevišķi jaunatnes, kūdīšanu uz pretdarbību, divu streiku noorganizēšanu un pretpadomju propagandu. Tiesas spriedums — uz 3 gadiem pārvest atpakaļ uz Vladimiras slēgto cietumu. Otrreiz cietumā atrados no 1970. g. marta līdz 1973. g. marta beigām. Šajā laikā uz cietumu pārveda krievu disidentu Vladimiru Bukovski, ar ko iepazināmies un sadraudzējāmies.

Jau šajā laikā Vladimiras cietumu pārvērta par vissavienības mēroga soda vietu, aiz kuŗas mūŗiem turēja daudzus Pad. savienības plaši pazīstamus disidentus — ukraiņu dzejnieku Zinoviju Krasivski, krievu disidentu Aleksandru Ginsburgu, žīdu disidentu Ļevu Kvačevski un citus.

1971. gada augustā, domājams, bada dēļ, saslimu ar ļoti bīstamu slimību — zarnu stagnāciju. Tā kā 4. korpusa ārste atteicās sniegt man medicīnisku palīdzību ar motīvāciju, ka es simulējot, 12 dienas vēlāk notika zarnu apsviedums. Visu slimības laiku nevarēju neko ēst — tūlīt sekoja vemšana. Tikai politieslodzīto bada streika rezultātā korpusa ārste bija spiesta mani ievietot slimnīcā. Atriebdamās viņa mani ar redzamu zarnu apsviedumu (apsviestā zarna izspīlējās kā dūres lieluma bumbulis) ievietoja slimnīcas psīchiatriskajā nodaļā. Tikai diennakti vēlāk atnāca ārste — psīchiatre, kas nekavējoties izsauca chirurgu, un tās pašas dienas vakarā mani operēja. Bija pagājušas 14 dienas bez ēšanas un pēdējās 6 dienas praktiski negulot. Operācija bija ļoti smaga, uz 4 minūtēm

(Turpinājums 16. lp.)

Uz Katskiļu 8. okt. urnu izvadi

kopējam autobusa braucienam vietas rezervējamas līdz 20. sept. Zvanīt vakaros no 17—23 O. Griķim (416) 699-1678.

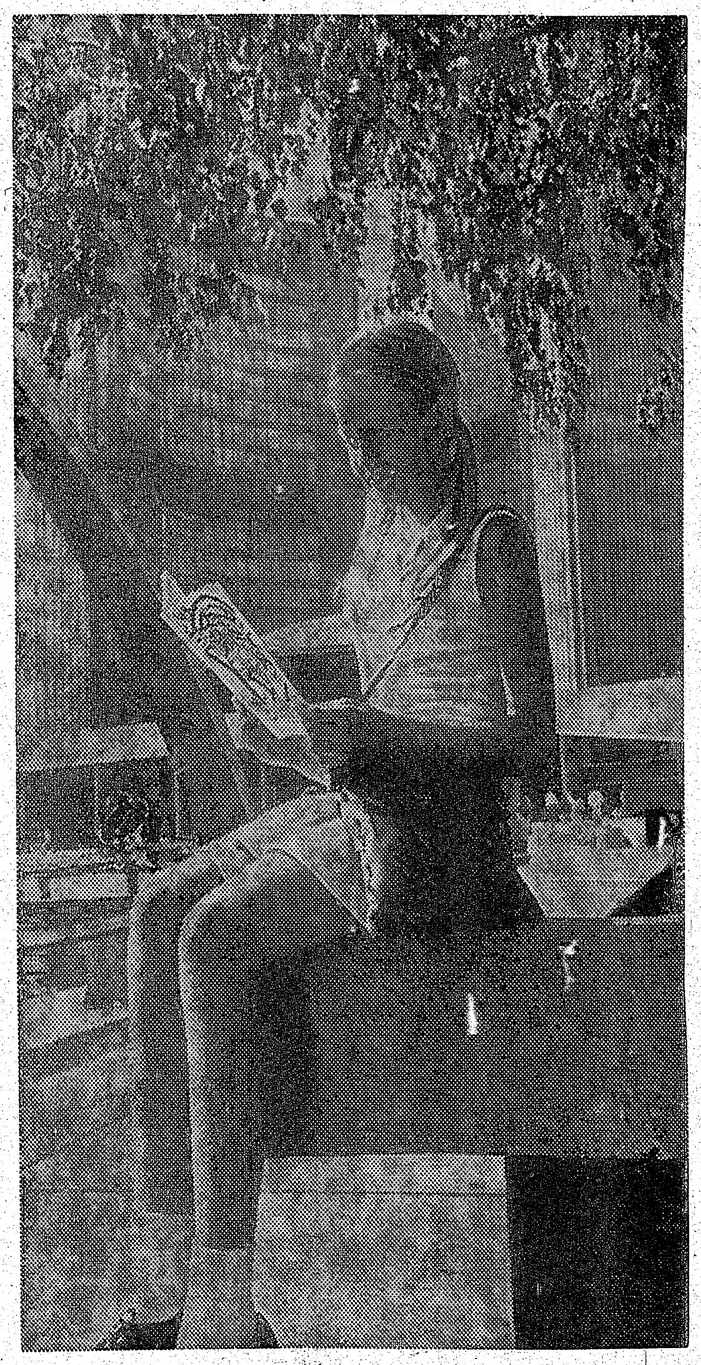

Pie Toronto pilsētas valdes nama. J. Ligera fotostudija

Uldis Siliņš tālos ciemos

SAKARĀ AR VIŅA VIESIZRĀDI ZIEMEĻAMERIKĀ UN EIROPĀ

Jau 29 gadu vecumā Uldis Siliņš Austrālijā ar savu pirmo skatuves darbu Ganuzēns un velns apliecinājis sevi kā teicamu teātŗa trejdabi: autoru, režisoru un aktieri. Gadu tecējumā no Siliņa spalvas nākušas 8 lugas, no kuŗām Dīdzis un Sargeņģelis un Pilsoņa Avota lieta ir godalgotas, bet viņa vispopulārāko komēdiju— Vēstules no dzimtenes — spēlējuši Grand Rapidu un Filadelfijas teātŗu ansambļi.

Blakus šiem darbiem Siliņa talants jo izcili parādās viņa humoristisko sacerējumu — feļetonu un komisku īsuzvedumu (skeču) darbos. Sarakstītie Austrālijas Kaleidoskopi no 1962. — 1975. g., Konservēts latviskums (izpārdots) un pēdējais skeču krājums Letiņi nezudīs rāda, ka Uldis Siliņš šinī laukā ir „virslīgas spēlētājs" un var cienīgi nostāties blakus latviešu humoristu klasiķiem: Ačukam, Kokaīnam, Šantekleram, Drūmajam u.c.

Taču izcilās spējas rakstu mākslas laukā vēl neparāda visus Ulža Siliņa talantus. Pēdējo 27 gadu laikā viņš spēlējis Sidnejas teātrī 62 lomas, no kuŗām kā pašas izcilākās būtu jāmin: Mintauts (Raiņa Indulis un Ārija), Baltais tēvs (Raiņa Zelta zirgs), Inkvizītors (Anuiļa Cīrulis), Čerņikovs V. Siliņa Pilsoņa Avota lieta) u. c. Gadu tecējumā viņš Austrālijā saņēmis apbalvojumos pa Paijai (latviešu „Oskars"), bet 1977. g. par sevišķiem nopelniem teātŗa mākslas veicināšanā apbalvots ar Kr. Barona prēmiju. Siliņš ar Sidnejas teātri Ziemeļamerikas kontinentā, ieskaitot Toronto, ir viesojies divas reizes.

Pārlasot Austrālijas laikraksta kritikas par Siliņa aktieŗa mākslu, redzams, ka paši lielākie slavinājumi bijuši tieši par viņa indivīduālo sniegumu komiskos skečos, jautru pastāstu vienas personas priekšnesumos un „duetos" ar Juri Zemīti. Gandrīz vai visi kritiķi izceļ Siliņa spējas ar pirmo soli rampas gaismā uzņemt kontaktu ar publiku un „piepildīt" skatuve. Tā ir reta un neizskaidrojama spēja, kas raksturo teicamu aktieri. Austrālijas Kultūras dienu sarīkojumos Siliņa „Raibais vakars" bijis trešais vislabāk apmeklētais, un tajā, kopā ar J. Zemīti, viņus noklausījušies ap 1000 apmeklētāju.

Ja latviešu aktieris monologa veidā spēj saistīt publiku 15 minūtes, tad tas jau ir sasniegums, bet ja tas to spēj izdarīt pusotras stundas garā priekšnesumā, tad jāsaka, ka šī spēja robežojas jau ar apbrīnu. Tas tāpēc, ka latviešiem šādu vienas personas priekšnesumu tikpat kā nav. Toronto Siliņam varbūt līdzīgs būtu Juris Dzeguze, kas savas spējas, diemžēl, parādījis tikai vienā savā uzvedumā: Kad mūsu vecie tēvi vēl jauni bija un kas savā laikā piedzīvoja sešas izpārdotas izrādes.

Uldis Siliņš apciemos Losandželosu, Sanfrancisko, Portlandi, Toronto un Čikagu. Eiropā viņš viesosies Kopenhagenā, Lundā, Gēteborgā, Eskilstūnā, Upsalā, Stokholmā un Minsterē. Toronto Siliņa viesizrādes rīkotājs ir vīru ansamblis Kalvis. Programmu vadīs Juris Dzeguze, un šķiet, ka abu spēka vīru sastapšanās uz skatuves solās būt visai interesanta. Kalvis uzvedumā piedalās ar dažām tautasdziesmām, no tām trīs jauniestudējumi, kas domātas Siliņa priekšnesuma ilustrācijai.

Nevar neatzīmēt taktu, ka laikam gan pirmo reizi dziesmu mu svētku vēsturē komiķiem U. Siliņam un J. Zemītim Gotlandes svētku rīcības komiteja maksā ceļu no tālās Austrālijas „Raibā vakara" uzvedumam Gotlandē.

Spēja uzjautrināt un smīdināt cilvēkus ir Dieva dāvana, kas piešķirta retam. Uldim Siliņam tā ir.

E. Kraujiņš

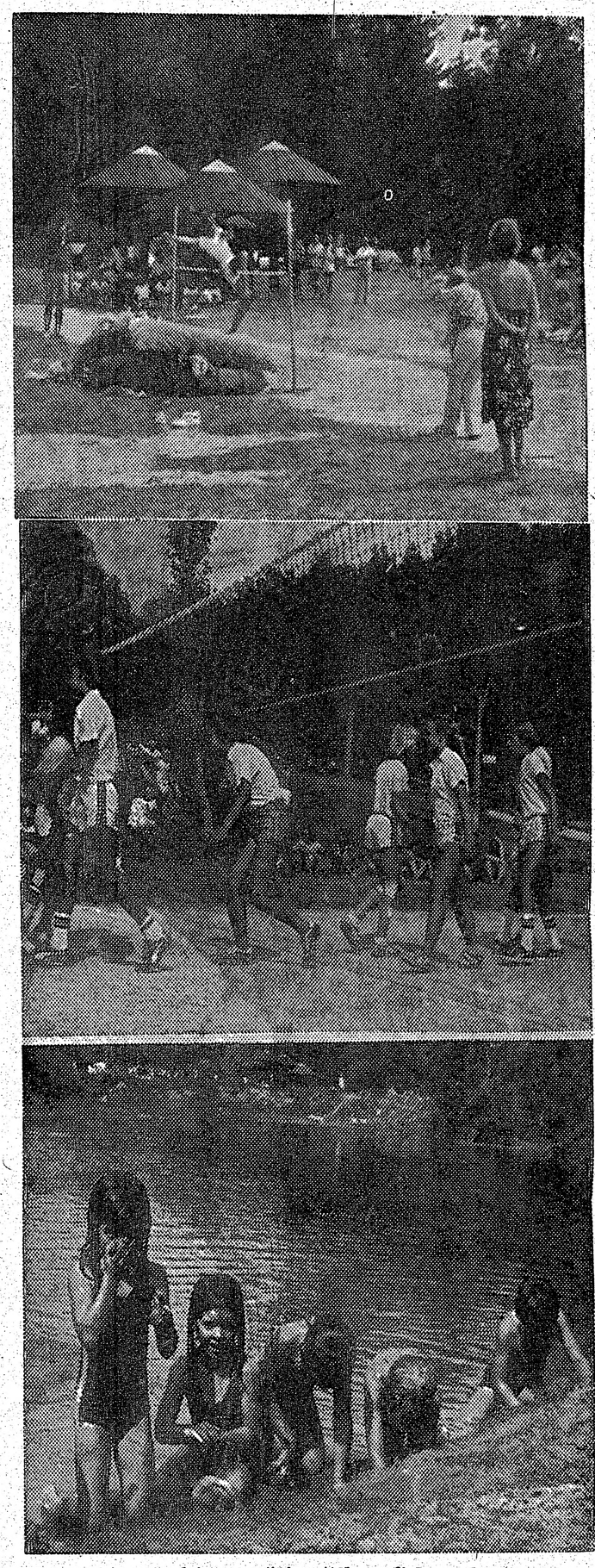

Vasaras ainas Saulainē. Augšējā attēlā — lielās „sēnes" upmalā, kur karstajās dienās gūst paēnu sportotāji un peldētāji, kad saule diezgan sildījusi. Vidū, spraigas sporta spēles. Apakšā — kad peldētavā pavadīts krietns brīdis, upes krastā uzrāpties nav nemaz eik viegli. Norberta Sebra uzņēmumi

Mākslīgā acs lēca

JAUNĀKIE PĒTĪJUMI PAR KATARRAKTAS OPERĀCIJU

Katarrakta ir acs redzokļa slimība. Daži acu ārsti to par slimību nemaz neatzīst, bet salīdzina ar sirmiem matiem, vecākiem ļaudīm nosirmojot. Arī katarrakta galvenokārt piemeklē vecākus cilvēkus, lai gan ar to cieš arī jaunāki, pat bērni. Katarrakta attīstās, kad acs lēca kļūst plankumaina, redze samazinās un beidzot acs kļūst akla. To glābj ar katarraktas operāciju, ko atzīst par vieglu, pēc tam lietojot attiecīgas acenes. Dažiem pēc operācijas paiet ilgāks laiks, kamēr piemēro aceņu stiklus, lai atgūtu normālu redzi.

Pēdējā laikā acs lēcu aizstāj ar mākslīgo lēcu, kas iegūst arvien lielāku popularitāti, taču izpaužas arī zināma skepse, jo šī metode pazīstama tikai dažus gadus. ASV turpinās mākslīgās lēcas pētīšana, jo dažos gadījumos radušies sarežģījumi. Acu ārsti, kas pārstāda lēcu, tāpēc savus pacientus iepriekš informē par iespējamām komplikācijām. ASV pagājušā gadā ap 45.000 cilvēkiem izlabota redze ar mākslīgo lēcu, bet ap 400.000 izdarīta parastā katarraktas operācija. Mākslīgā lēca lietota tikai ap 10 proc. šīs lēcas izvēlas cilvēki, lai pēc katarraktas operācijas nebūtu jāvaldā smagās acenes ar biezajiem stikliem, bet varētu lietot regulārās acenes.

Mākslīgā lēca ir relātīvi jauns atradums, kam trūkst vēl ilggadēja pieredze. Lai gan mākslīgo lēcu iespējams atkal izņemt, tomēr ļoti grūti to aizstāt ar jaunu, tādēļ ārsti parasti no otrreizējas operācijas izvairās. Cilvēkiem, kam katarrakta jau izoperēta un kas vēlētos mākslīgo lēcu, parasti to neievieto, lai gan techniski tas būtu iespējams. Mākslīgo lēcu abās acīs neievieto, parasti vienu aci atstājot ar katarraktu, gadījumā, ja rodas komplikācijas ar mākslīgo lēcu.

Izšķiroties par mākslīgo lēcu, ļoti svarīgs ir acu stāvoklis. Tā amerikāņu ārsts Dr. Hovards D. Kohns vispirms novērtē acs radzenes veselību un tādas problēmas, kā cukurslimību, glaukomu, atkārtotu acu iekaisumu un tīkleni, tāpat, ja pacientam ir tikai viena redzīga acs. Vairums pacientu slimnīcā pavada no vienas līdz četrām dienām. Operācijai lieto lokālo anestēziju, tā pacients ir pie samaņas visu operācijas laiku un var pat sarunāties ar savu ārstu. Sakarā ar redzes uzlabojumiem, ko dod mākslīgā lēca, ārsti sagaida, ka tās gūs arvien lielāku piekrišanu. ASV operācija izmaksā 2.300 dol., ieskaitot ārsta honorāru un uzturēšanos trīs dienas slimnīcā. Operāciju ASV sedz veselības apdrošinājums un „Medicare". Arī parastā katarrakta operācija izmaksājot apmēram to pašu, ņemot vērā aceņu stiklu vairākkārtēju pielaikošanu normālai redzei, pie tam vēl valkājot neērtās „biezā stikla brilles".

(Sunday Plain Dealer)

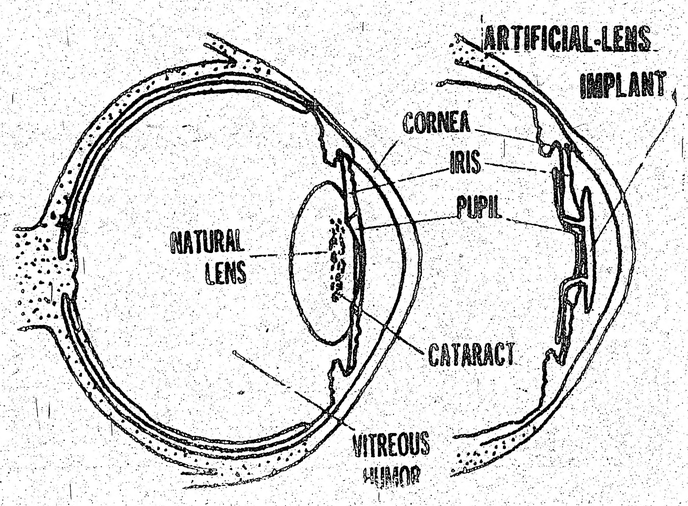

PĒTERIS ZARIŅŠ A.R.C.T.

(Toronto rietumos)

pasniedz mūzikas stundas (arī iesācējiem) — teoriju un klavieŗu spēli, sagatavojot konservātorijas pārbaudījumiem. Tālr. 239-3852.

Daudzkultūru padome un Sarkanais Krusts

Tie, kas atceras Sarkanā Krusta darbību brīvajā Latvijā, ne reti to piemin ar LSK loterijā laimētiem latiem. Tādā veidā tika financēta Latvijas Sarkanā Krusta darbība. Kanadā Sarkanais Krusts lielā mērā balstās uz personiskiem ziedojumiem. Tuvāk papētot, liekas neticami, cik daudz cilvēku pozitīvi novērtē šīs organizācijas darbību, testamenta novēlējumos atstājot gan lielākas naudas summas, gan nekustāmus īpašumus.

Sarkanā Krusta simbols, līdzīgs Šveices karogam, plaši pazīstams visā pasaulē. Pastāv vēl divi blakus apzīmējumi: sarkans lauva ar paceltu turku zobenu un uzlecošu sauli aizmugurē uz balta pamata; tika lietots Irānā jau pirms 1929. gada, kad šis simbols oficiāli akceptēts. Otrs simbols — sarkans pusmēness baltā laukumā — iesākumu atradis Turcijā, bet tagad tiek lietots visās islamu zemēs, ieskaitot dažās Pad. savienībai pakļautās republikās. Sarkanā Krusta apzīmējums simbolizē cilvēka palīdzību cilvēkam un tiek atzīts un respektēts visās civilizētās zemēs. Kaŗa un miera laikā šis simbols stāv par dzīvības aizsardzību, sadarbību un savstarpējas draudzības izveidošanu.

Sarkanais Krusts radies 1862. gadā, Salferino asiņaino kauju iespaidā. Redzot kaujas laukā simtiem briesmīgi sakropļotus un mirstošus franču un austriešu kaŗavīrus, atstātus bez palīdzības nežēlīgai nāvei. Šveicietim Henrijam Dunautam radās doma izveidot cilvēku grupu, kas līdzīgā situācijā varētu nelaimīgajiem

(Turpinājums 14. lp.)

es" upma-
peldētāji,
les. Apak-
krastā uz-
uzņēmumi

atradis Tur-
iek lietots vi-
ieskaitot da-
bai pakļautās
ā Krusta ap-
lizē cilvēka
un tiek at-
visās civīli-
ra un miera
stāv par dzī-
sadarbību
raudzības iz-

usts radies
rino asiņaino
edzot kaujas
riesmīgi sa-
rstošus fran-
kaŗavīrus, at-
bas nežēlīgai
Henrijam Du-
oma izveidot
s līdzīgā si-
elaimīgajiem

14. lp.)

Ilmārs Zelmenis

PIE KANADAS EZERA

Vakars ir lēnīgs un kluss,
Mēness sirpis dilst palss;
Pāri pār ūdeņu klāniem
Atskan savāda balss —

Gaŗa un smeldzīgi skumja,
Kā pamestība, kā lāsts,
Piļveida putna — lūna
Ziemeļu vasaras stāsts.

Krastā tumst kļavas un bērzi,
Tumst sīdaru pazares.
Vasarai ardievas sakām —
Putns, mēness un es.

Biruta Šenkēviča

VASARAS BRIEDUMS

Ai vasara zeltzibošā,
jau briedumā tu pilsti
Un mīkstās sila dūmakās
kā ilgu puķe silsti!
Tvan liepās smarža medaina,
vīst gurdā sienā vāli,
Un augsti sapņo mākonis,
jau rudziem stiebri bāli.
Ai vasara, promritošā,
kāds prieks ir tevī vērties,
Kad tavos ziedos gaišākos
sāk augļi lejup svērties.
Kaist karmīns kairi zemenēs
un lazdās čemurs zeltē,
Bet ābols, brangi izriesies,
aug briezdams rudens veltē.
Tvan rozēs gurdens noreibums,
velk sienāzītis dziesmu,
Un norās viegli plivina
vējš lauku neļķu liesmu.
Ai vasara, prom ritošā,
cik jauks tavs briedu klusums,
Kā pilns un smaržīgs
vīna trauks,
kur puto saules kusums.

Edvarts Tūters

AUSMAS PUSĒ

Es šorīt saulē lūkojos —
Tur, tālā ausmas pusē,
Un ilgi, ilgi klausījos
Pēc mīļas vēsts no dzimtenes,
Kas tagad sen jau klusē.

Es pacēlos uz pirkstgaliem
Pār skumjo trimdas telpu,
Lai pāri tāliem tālumiem
Sirds, lidojusi, sajustu
Tur savas ceļsmes elpu.

Bet migla ceļā stājās man
Ar as'rām klātu vaigu . . .
Tur, skumstot, saule raudāja.
No ausmas puses lidoja
Šurp elpa salti baiga.

Laikraksts
LATVIJA
AMERIKA
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos un
DV grāmatnīcā
491 Colleges St.,
kā arī spiestuvē.

(64. turpinājums)

Kaut kur jau šajās atmiņās aizrādīts, ka pagājušā gadsimta beigās pavīdēja doma par latviešu aristokratiju. Puriņu Klāva lugā „Zviedri" zemnieka dēls Vanags pārdēvējas par zviedru Geieru, lai rastu ceļu uz savas iecerētās — vācietes — roku. Polēmikā ar Zeitung fuer Stadt und Land tautiskās atmodas laika darbinieks Kārlis Vītols vācu lapā ironiski dēvēts par lietuvju dižkunigaikšķa Vitauta jeb Vitolda pēcnācēju.

Pirmā pasaules kaŗa laikā daļa latviešu intelig̃ences, kas strādāja paramilitārās krievu organizācijās, izmantoja tiesības uz uniformu, viņu rīcībā bija rati un jājamie zirgi. Pa Valmieru labprāt jādelēja Jānis Lapiņš un toreiz nacionālais Linards Laicēns. Pēdējais esot pat atvasinājis teoriju, ka latviešiem vajadzīga sava jātnieku — labiešu kārta. Latvijas laikā veikls jātnieks bija dzejnieks un tiesībnieks Kārlis Dzelzītis, kas, konfliktā ar varas vīriem nonācis, pasvītrāja savu neatkarību un neatkarīgo dzīves stilu stalta kumeļa mugurā.

Beidzot šo nodaļu, atgriezīsimies pie prezidenta K. Ulmaņa. Sakarā ar nedrošajām ziņām, it kā būtu atrasta prezidenta sudraba ķelle, mākslinieks Ed. Keišs aizrāda, ka saglabājies un atrasts gan viņa zīmēto šaržu albums, kur redzami ministri un ārzemju diplomāti. Šo albumu pulkvedis K. Lobe nejauši atradis K. Ulmaņa mantu novietnē Stabu ielā (bijušajā čekas namā) pēc vācu ienākšanas un to pievācis. Kad arī pulkvedim pienācis laiks „laisties", viņš albumu, ieliktu cinka kastē, noracis kaut kur laukos. „Albumā bija iezīmēti ārvalstu sūtņi Latvijā, titullapā prezidents, tālāk ārlietu ministrijas direktori un nodaļu vadītāji. Šā albuma dēļ es ministrijā tiku uzlūkots par „savu cilvēku". Vēlāk mani sāka ņemt līdz, ārzemju izcilos viesus sagaidot. Atceros, kā protokolšefs K. Kampe Rīgas stacijā sagaidīja Francijas ministru prezidentu Eduardu Erio. Gāju Kampem līdz uz peronu, un, kamēr tas sasveicinājās ar viesi, biju to jau paklusām „nofiksējis" savā blokā. Pēc programmas Erio stacijā ļāva uzgavilēt bērniem, bet es pa to laiku rikšiem vien steidzos uz Romas viesnīcu.

Fuajē ienākot Erio un Kampem, iedevu protokolšefam jau gatavu Erio šaržu. Erio nosmējās par „savu" degunu, un, palūdzis pildāmspalvu, uzrakstīja: „Deģenerēts grieķu tips, Herio, 1933. gada 10. februārī".

Kad ar zīmējumu ierados Atpūtas redakcijā pie jaunā Benjamiņa, tas iesauca kabinetā Jūlija Lāci, pavēlēja apturēt mašīnu un tālāk kādas puķu reprodukcijas vietā iespieda manu šaržu. Vēlāk to pārdrukāja viena otra ārzemju avīze. Tādi mazi spilgti momenti no valsts un paša vēstures, saprotams, paliek atmiņā."

DOMU BRĪVĪBA — Piezīmes KĀDA LAIKMETA POLĪTIKAS APSKATU BEIDZOT

Aizgājušais autoritārais laiks tautībniekus atstāja saskeltus, un plaisa nav aizvērusies vēl pēc 40 gadiem. Apskatoties pasaulē, tomēr liekas, ka kapitālisms un demokratija, kaut ar lieliem trūkumiem, tomēr ir pasaules labākās iekārtas. Tā Arvēds Bergs, autoritārismā vīlies, beigās esot teicis: „Slikta demokratija tomēr pārāka par labu diktātūru!" Protams, arī diktātūrai savas labās puses „notes reizē", kad vajadzīga ātra izšķiršanās un rīcība, tādēļ šādu kārtību pazina gudrie valsts iekārtu radītāji senie romieši. Kad nebija laika gaidīt līdz saeimas jaunajai sesijai, ministru kabinets pie mums izdeva noteikumus tā sauktā satversmes 81. punkta kārtībā. Vācieši Veimāras republikas periodā tādus administrātīvus aktus sauca par „Notverordnung".

Normālas diktātūras ir īslaicīgas. Neērtas tās kļūst ieilgstot, kad diktātori vairs negrib iet projām, kaut gan nekādas „notes" pēc viņiem sen vairs nav! Cik ilgi valdīja Franko? Ne pārāk tālu no viņa ir Tito mājvieta, visi raksta un raksta, ka tā ilgi nevarēšot vairs būt. Bet viņa pēcnācējs jau nenāks labāks . . .

Diktātori cenšas izcelties ar spožumu, varenību. Hitleram sākumā bija viegli imponēt, glaimojot vācu tautas godkārībai un varaskārei. Kad reiz kādā svētku gadījumā teātrī izrādīja Šillera Vilhelmu Tellu un aktieris, Austrijas pavaldoni Gesleru uzrunājot, zīmīgi teica: „Herr, geben Sie Gedankenfreiheit!", publika spontāni aplaudēja.

No domu brīvības neviens labprātīgi atteikties negrib. Ne valdnieku apģērbu kritizēt, bet vēlēšanos domāt viņa vietā. Kam domas saskan ar valdnieka domām, tam ir „labie gadi", kā Alfrēdam Bērziņam, bet Gustavam Celmiņam un Bruno Kalniņam sēžot nebija „labie gadi". Arī domu uniformēšana, laikrakstu pakāpeniska likvidēšana valstij nenāk par labu, jo iemidzina, atradina analizēt, kritiski domāt un prātot.

RAKSTNIECĪBAS UN TEĀTRA PASAULE

Apstākļi vienā ziņā man kārtojās ļoti izdevīgi, jo patika rakstnieku pasaule. Būdams liela laikraksta redaktors, satikos ar visiem rakstniekiem. Daži no tiem modināja lielu cieņu un apbrīnu, gandrīz kā no skolu rakstniecības vēsturēm izkāpuši. Par Plūdonu jau rakstīju, to diezgan smalki iepazinu vidusskolā. Tagad augstskolā mans latviešu valodas lektors bija Teodors Zeiferts. Arī ievērojams vārds! Neiznāca vai bija zināma kautrība tieši pie viņa griezties, aicināt par līdzstrādnieku, līdz Bergs pats kādreiz ierunājās: „Nu, mums būtu ar mieru strādāt arī Teodors Zeiferts, Paula Jēgere-Freimane, ja jūs viņus aicinātu . . ." To tad arī izdarīju. Par Zeifertu gan jaunā kritiķe Zenta Mauriņa izteicās: „Bet Teodora dzejoļi taču ir tik neinteresanti!" Jā, pareizs vārds. Man šķiet, mūsu liriķu trūkuma dēļ vēl tagad katrs, arī viduvējs dzejolis, tūlīt tiek iespiests, kamēr retajam ir tāds oriģinālitātes zīmogs kā Virzam vai Ezeriņam, kur parādās tiešām kaut kas īpatnējs, kamēr Jēkabsonam, Skalbem, pat Rainim (prof. K. Dzelzīša spriedums) blakus meistardarbiem ir daudz „ligatūras.

Tiku vēl noklausījies Kaudzītes Matīsa Rīgas Latviešu biedrības vasaras sapulces, izdzēris kausu alus ar Edvardu Treimani-Zvārguli Centrālviesnīcā, kad viņš no Cēsīm iebrauca Rīgā, sasmēķējis ar Saulieti Nacionālā teātŗa iekštelpās viņa jaunās, bet pārāk „literārās" drāmas „Ķēniņš Zauls" starpbrīdī. Likās, ka aiz šīm veterānu mugurām, tepat arī smaida Aspazijas „Saulainais stūrītis" vai Doku Ata „Mans dzīves rīts". Aspaziju un Raini sastapu vēlāk. Doks gan bija jau miris, bet viņa mājas Muceniekus ar Vidzemei tipiskiem miežu laukiem tiku redzējis līdzenajā Dzelzavas pagastā.

(Turpinājums sekos)

TORONTO ZIŅAS

● Latviešu koncertapvienības desmito sezonu ievadīs Oldenburgas valsts teātŗa solistes Melitas Mičules (mecosoprāns) koncerts 28. septembrī, pl. 20 Toronto universitātes mūzikas fakultātes ēkā (Walter Hall, Edwards Johnson building). Mākslinieces piedalīšanās pērngad Losandželosas dziesmu svētkos atklāja, ka latviešiem, pilnīgi nemanot, pēc studijām Mičigenas un Sinsinatas universitātēs, Filadelfijas dziedāšanas akadēmijā un Hamburgā, izaugusi liela dziedone. Pēc pirmizrādes Oldenburgas valsts teātrī, Vācijā, kritiķi jūsmoja par M. Mičules dziedājumu un lomas izveidojumu Bizē Karmenas titullomā. Dziedājusi vēl Mocarta Burvju flautā, Vāgnera Tanheizerā un bijusi soliste Verdi Rekviēma atskaņojumā. M. Mičule koncertējusi latviešiem Rietumvācijā un uzstājusies 4. Eiropas latviešu dziesmu svētkos Londonā.

● Sv. Jāņa draudzes svētdienas skola atsāks darbību 17. septembrī pl. 10.30 ar dievkalpojumu, kam sekos vecāku sanāksmē baznīcas zālē 22. oktobrī pl. 11 jauniešu dievkalpojums, pēc dievkalpojuma vecāku un jauniešu sanāksme ar nākamā pavasara iesvētāmo jauniešu pieteikšanos.

● Gaujas gaidu, Rīgas un Tērvetes skautu vienības ievadīs jauno darbības gadu ar dievkalpojumu 17. sept. pl. 11 Sv. Jāņa baznīcā.

● Māc. Ā. Čops kristījis Moniku Kristenu Popi, Jāņa un Ineses, dzimusi Sakare, meitu un Aleksandru Turaidu Zemdegu, Turaida un Dženises dēlu.

● Austrumu draudzes Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu 1. oktobrī pl. 13 Sv. Barnaba baznīcā. Darbību atsāks arī svētdienas skola. Pēc dievkalpojuma baznīcas sarīkojumu zālē dāmu komitejas rīkotā draudzes pēcpusdiena.

● Sidrabenes 25. vasaras nometne un sporta skola bērniem un jauniešiem šovasar darbojās 6 nedēļas un tajā bijuši 137 nometņotāji, lielākais skaits vienā nedēļā bijis 70. Starp nometņotājiem bijuši arī bērni no tālākām vietām Timminsas, Sadberijas, Montrealas, Mičigenas, Oregona un Dienviddakotas. Latviski nerunājošo bērnu nometnē bijuši 45 bērni, to vidū kanadiešu skolotājas Meklīnas bērni no Sadberijas. Nometnes lielākie sarīkojumi bijuši komp. A. Jansona dziesmu spēles Sarkangalvītes izrāde un Sporta svētki. Speciālās nodarbību programmas koklēšanā vadīja J. Dindzāns, sirojumos Dr. J. Dreifelds, peldēšanas nodarbības LSAK peldēšanas nozares vadītāja Judīte Vāgnere, dzejnieks Jānis Kļaviņš — dzejoļu un pasaku lasījumi, zeltkalis E. Ozols no Klīvlandes — rotu kalšanu, A. Jansons — mūzikas instrumentu spēlēšanā. Nometņotāji izturēja pārbaudījumus peldēšanā, iegūstot dažādu pakāpju diplomus peldēšanā. Darbojās sporta skola Jāņa Daugavieša vadībā; par apmācītājiem basketbolā un volejbolā — L. Tobi un E. Treimanis. Nometnes atbildīgais vad. bija draudzes māc. J. Cālītis, zēnu vadītāja Kate Lapiņa, meiteņu galvenā vadītāja Aija Albene un mazo bērnu nometnes vadītāja Baiba Hilla-Kārkliņa. Nometne administrātore bija I. Veinberga, ārsts Dr. A. Rubenis, māsa Zigrīda Kalna un nometnes saimniece R. Gaile. Nometņotāji pateicā nometnes vadītājiem ar Ilzes Kraujiņas zīmētām adresēm un bērnu parakstiem. Pārējie nometnes darbinieki un vadītāji saņēma Sidrabenes 25 gadu darbības atceres kausus.

● Sv. Jāņa draudzes dāmu komitejas raibais vakars 29. septembrī pl. 20 sarīkojumu zālē ar dziesmām un humoru par labu Latviešu centram. Programmu vadīs Juris Dzeguze. 1. oktobrī pēc Pļaujas svētku dievkalpojuma pl. 11 draudzes pēcpusdiena ar mūzikāliem priekšnesumiem un cienatu. Notiks gadskārtējā mantu loterija. 22. oktobrī garīgs koncerts: Ženija Vītolas (mecosoprāns, un Alberta Vītola (baritons) solo dziesmas un dueti; ērģelniece Ruta Āze. Ziemsvētku tirdziņš 25. novembrī. Sv. Jāņa draudze šogad atzīmēs 30 gadu darbību; programmu plāno rīcība komiteja draudzes priekšnieka J. Konča vadībā. Šestdien, 9. decembrī, paredzēts garīgs koncerts un svētdien, 10. decembrī, divi dievkalpojumi ar 30 darbības atceres aktu zālē.

● DV kluba vadītājs Alberts Šterns informē, ka sākot ar 1. augustu L.C.B.O. jaunizdotie noteikumi nosaka, ka svētdienās kluba ieņēmumi par pārdotiem dzērieniem nedrīkst pārsniegt ieņēmumus par patērētiem ēdieniem. Līdz ieņēmumu līdzsvarošanai, kluba vadība pagaidām spiesta darbību svētdienās pārtraukt. Tiek meklētas iespējas, lai kluba darbību svētdienās varētu turpināt.

● Sv. Jāņa ev. lut. latviešu draudzes māc. I. Gaide atjauno savas runas stundas Sv. Jāņa baznīcā: otrdienās no pl. 10 — 12.30, trešdienās no pl. 18 — 20. Citā laikā pēc iepriekšējas sazināšanās.

Bērnu un jauniešu vasaras nometnes bejgušās... „Tik ātri jau?" lasāms jauno nometņotāju sejās. Nu ir atkal pienācis laiks iet latviešu skolā! Foto: J. Tannis

Pensionāri — gadījuma pirkums

Jauna, 6 istabu, māja ar visām ērtībām un saunu pārdodama (par vasarnīcas cenu!!!) uz upes krasta TĀLAVĀ — latviešu ciemā. Dubultgarāža, liels gruntsgabals. Tuvākai informācijai rakstiet vai zvaniet 533-8553, **SKYLINE REAL ESTATE LTD., 2100 Dundas St. W., Toronto, Ont. M6R 1W9.**

Speciāla noliktavas izpārdošana

(īpašnieks pensionējas)

Piedāvājam importētas teakwood un rosewood mēbeles

	Reg. cena $	Izpārd. cena $
Trīs vietīgu dīvānu, divviet. dīvānu un krēslu, importētus no Zviedrijas	1400	695
Trīs vietīgu dīvānu un krēslu	795	425
Rosewood ēdamist. augstas aizmugures krēslu	239	128
Teak ēdamist. augstas aizmugures krēslu	149	98
Baltu „Wallunit" 86" p. x 62" a. (cnock down)	379	139
Guļamistabas „triple dresser toll boy bed"	579	379
Guļamistabas spoguli teak koka rāmī	69	35
Elektrisku, nerūsējoša tērauda, pirts (sauna) krāsni, importētu no Somijas	345	199

Liela izvēle importētu dīvānu un sienu drānu.

Katrs gabals no sienas līdz sienai jāpārdod. Maksājiet un vediet projām. Ņemiet līdz station vagonu, traku, vai citu, kas jums ir derīgs aizvešanai. Mēs nenoraidām nevienu akceptējamu piedāvājumu. Neaizmirstiet 4% nodokli.

V i e t a : 73 Jonesville Cres., vienu bloku uz rietumiem no Victoria Park Ave. un Eglintonas, Jonesvilles Cres. stūrī.

IMPORTED SCANDINAVIAN FURNITURE

Telef. 757-5923

JURI IVANENKO

m e k l ē

Leonards Smukša

Marktfeldstr. 138, 4050 Mönchengladbach 1, West Germany.

Viņu pašu vai personas, kas zinātu viņa atrašanās vietu, lūdzu rakstīt uz augšminēto adresi.

Neroud ne asriņ

PA SMUKE UN SILTE VASRIŅ, ASRIŅ PEĻĶE
SPALV MĒRCDAMS UZRAKSTES KRIŠS ĶEPALS

Smukes vasriš nu i beigts un pagalem kā laims ake iemests kvorters. Suņ diens i izdzīvots, bērnem jāiet skole un večem dārbe. Lab ja vēl va nosvint dižes strādnik svētks un ta tu zin, ka outiņam jāmekle ziems rieps un pašem vecs galošs a ko brist pa dubļem. Veces laikes galošs un ģetrs bi tik tād mods liet, bet tagad bez galošem va iekultes lieles ķibles. Vises mājes grīds noklāts a tādem spalvainem tepķem, ka bail pat a basem kājem kāpt iekše la nenosmēre, ku nu vēl ar zābkem bez galošem.

Man māje i septiņs galošs, bet viss no kreise kāj. Es nezin, kas a to labe kāj notices, bet galoš vienmēr i nomoces va nu kāde snieg kupne, va dubļ peļķe. Tā viņdien pat, man bi jāiet pie Puķpodiņ Ješk izrunt biedreb liets. Viņ mājs priekšname es jou pamane, ka man vien kāj i sarāves īsāks. Un kā ta, Labes kājs galoš akal palics kāde renštele. Lab ka Amāliš nebi māje. Citād es pa priekšnam dorem tālak nebūt tics.

Sievišķem jou viegl rūnt. Viņem tagad pēc joune mod izdomt tād gaŗe ūdeņzābak pār pa ceļgalem ar zepper ķēd viene puse. Tād zābak i tik pat droš kā šķūņ dors a priekškarname atslēg, ko pat a trijem ziergem neva atrout vaļe. Vīrišķem, kas grib piekopt smalke uzvešnes tād zābak a i tīre klapat. Veces laikes ja gribe sievišķem pielipnetes un izpatikt, ta pietik a zem klanšanes un rok bučšan, bet tagad nekā — jāmeteš ceļes un jāvelk zābak va nu nost, va virse.

Izgājše gade pēc šans biedrebs „Brētliņ karnevāl" viens sievišķs gardrobe tā cīnjes a sovem zābakem, ka man siercs sažņoudzes aiz žēlam. Es nometes četrāps kā kalejs ziergam pakavs kaldams un pacēls tam sievišķem vien kāj rāv to zābak virse. Sākme viss gāj tīr lab, bet ta tā zepper ķēd ierāves zeķe un bišk laikam aizķēr ād a. Tas sievišķs sāk lēkt kā gails uz vien kāj un a rokem griez tāds riņķs, ka man vējš ga osem šņāc. Viene momente viš ieķēres a rokem garderobs mēteļ rinde un viss kažok sagāzes mums vierse. Mēs ab ķeprejes pa grīd kā krekl pa vešmašīn un taisn taje brīde ienāc mans Dižpāķ Emmiš un vesels bars cit cilik. Vis sāk smietes un katram bi kāds tēcameis, bet mans Emmiš uzmets lūp kā iesvētame mēt nerune nevien vārd. Pa ceļem es gan mēģne izstāstīt, ka tāde garderobe godīgs ciliks va nonākt pat dzīvebs briesmes, bet Emmiš uz man nemaz neklosjes. Tovakar māje to atlikšes nakts mellam es dabe pārlaist vanne guldams. Bet a to vēl viss ķibels nebēdzes. Uz rīt pus, ka man bi pārgājuš slikte sapņ pa sievišķ zābakem un zepper ķēdem, man uznāc itan solds miegs. Un taisn tad, Emmiš bi sadomes iet duše. Pagriezs oukstes un kārstes ūdeņ krāns, viš man uzkāp vierse it kā vanne būt apgūles kāds Nīls ziergs va zīlons.

La nu šā, va tā, bet siltes vasriš i akal prom. No liele kārstem cits dabejs mell ād kā Afriks mors, citem mājs priekše zaļes mauriš sadedz kā pierte žāvet tabak, citem krizdoļ krūmes sametšes tārp, bet man māje saradšes vesels bars cāļ. Angļ zemē tagad bērns odzen tējs glāzes un tā man ar cāļ bi izouguš otiņ bagāžnieke.

No sundienem mājes broucet Emmiš tēc:

„Pietur pie kādem zemniek mājem un nopierks ols. Pilsēte tagad cens kāp a katr dien un nekad neva zīnt ko pa sov noud dabe."

Tā mēs pie vien zemniek pa smiekl noud sapierk ols visei ziemei. Bet kā tas gadjes, kā nī, ne mān, ne Emmiņam neienāc prāte tos ol kasts izjemt no bagāžniek. Tik viene jouke diene es dzierd, ka pa man outiņ kast iet kā zvērdārze. Es paceļ bagāžnik vāk un no brīnamem va stīvs palik, kas tur pa raize cāļ armij bi sarades. Paše vide grozjes itan dižans gails un tā i droš zīm, ka ols man pietiks visei ziemei. Tālab es vais neroud ne asriņ, jo cit gad būs akal silts vasriš. **Krišs Ķepals**

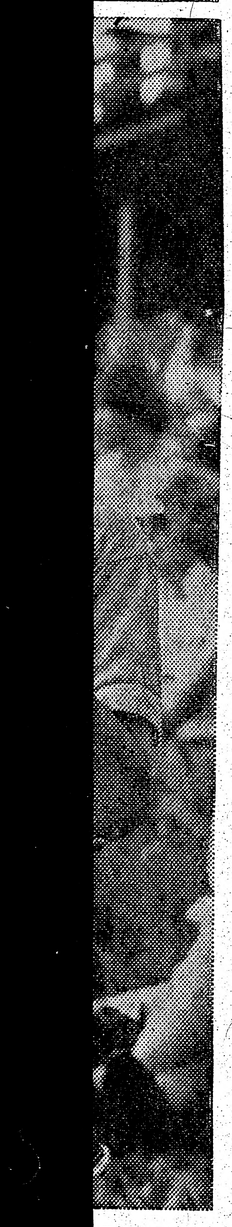

Tik ātri pienācis
J. Tannis

pat dzīvebs
niš uz man
vakar māje
mellam es
e guldams.
ķibels nebē-
ka man bi
pņ pa sie-
zepper ķē-
itan solds
, Emmiš bi
. Pagriezs
ūdeņ krāns,
ierse it kā
kāds Nīls

, bet siltes
n. No liele
mell ād kā
mājs priek-
edz kā pier-
tem krizdol
rp, bet man
vesels bars
agad bērns
un tā man
otiņ bagāž-

mājes brou-

em zemniek
s ols. Pilsē-
a katr dien
t ko pa sov

zemniek pa
rk ols visei
gadjes, kā
mmiņam ne-
ol kasts iz-
. Tik viene
ierd, ka pa
et kā zvēr
agāžnik vāk
va stīvs pa-
aize cāļ ar-
Paše vide
gails un tā
man pietiks
es vais ne-
cit gad būs
Krišs Ķepals

Vai Bērzaini pārdos?

DV Rietumvācijas sēdes smaguma punkts 26. un 27. augustā Bērzaines jautājums. Tāpēc arī šī sēde notika turpat Bērzainē. Sēdi vadīja vicepriekšsēdis Dr. J. Platais, jo priekšnieks Leitītis atrodas atvaļinājumā. Sēdē piedalījās valdes locekļi — Baltputns, Burmeisters, Klimanis, Mežals un Stuburs, vanadžu priekšniece Gūtmane, Bērzaines pārvaldnieks Pauzars un revīzijas komisijas priekšnieks Spurdziņš.

Dr. J. Platais ziņoja par notikušo darbību un vērsās pret nelabvēlīgo noskaņojumu pret Bērzaine. Tā tagad atrodas labā stāvoklī ārpuse apkopta, telpās valda tīrība. Mežals savā ziņojumā minēja, ka 14. jūnija ziedojumu vākšanas akcijā jau ienākušas 4137 markas. Norē ķinājušās vēl nav 14 nodaļas. Ieguldījumi vērtspapīros devuši labus augļus. No brīvajiem līdzekļiem valde nolēma par 20.000 markām iegādāties jaunus vērtspapīrus, vērtspapīros ieguldot pavisam 100.000. Rietumvācijas marku. Nacionālam Fondam Zviedrijā nodeva 250 markas. Minsteres latviešu ģimnazijas absolventi saņema DV Rietumvācijā dāvātās grāmatas DV RV atzinības rakstu piešķīra Minchengladbachas darbiniekam A. Maklerim. Baltputns ziņoja, ka laikrakstu ielasīšana neredzīgajiem turpinās.

Aprūpes daļas vadītājs Bērmeisters laikā no 19. marta līdz 26. augustam regulāros pabalstos izmaksājis 1730 markas. Bērzainē atvaļinājumi piešķirti 6 invalīdiem. Diviem pabalstiem atvēlēja 500 markas, un divus palīdzības saiņus sūtīs uz Latviju. Ziemsvētku veltēm arī šogad atvēlēja līdz 5000 marku. Informācijas daļas vadītājs A. Klimanis ziņoja, ka vācu presē atspēkots kāds raksts, kur latvieši bija nosaukti par „padomju pilsoņiem". Iznācis viens numurs DV Vēstis un ziņu kopojums par stāvokli Latvijā. Viņš ieteica nodaļām vairāk piesūtīt ziņas DV Vestīm lai to izveidotu par DV plašāku DV informācijas izdevumu. DV Frankfurtes nodaļa šogad rīko 18. nov. svinības Latvijas dibināšanas 60 gadu atcerei. Nākošo delegātu sapulci sasauks 14. un 15. aprīlī Bērzainē, lai delegāti ar to varētu iepazīties tieši un būt lietas kursā, jo tad būs jāpieņem par Bērzaini svarīgi jautājumi.

Stuburs norādīja, ka būves aizlieguma atcelšanu visam Bērzaines zemes gabalam nav izredzes dabūt. To atcels tikai dienviddaļā. DV bija jāiesniedz jauns, varbūtējās apbūves projekts. Tagad saņemta atbilde, ka sarunās ar Freiburgas pilsētas pašvaldību apsolīta visa iespējamā palīdzība un jautājumu varētu izkārtot viena gada laikā. Apbūves sākšana varētu notikt 1980. gada sākumā. Būvprojektā paredzēti dzīvokli invalīdiem, veciem cilvēkiem, dažādas sabiedriskas telpas, bibliotēka, sanitārās telpas u.c. Valde turpinājusi pilnsapulces lēmumu iedzīvināšanu un tagad, pēc 20 gadiem. Bērzaines problēma tuvojas atrisinājumam. Vai iesniegto projektu pašreizējā vai citā formā īstenos, vai arī Bērzaini pārdos, to izlems delegātu pilnsapulce. Ja Bērzaine jau tagad pārdotu, par to varētu dabūt tikai vienu miljonu marku, bet pēc būves aizlieguma atcelšanas tās vērtība pieaugtu pieckārtīgi.

Valde pieņema rezolūciju, ka Berzaines lietu kārtošanā tā neuzņēmas nekādas saistības, kas šinī jautājumā varētu ierobežot tās rīcības brīvību Bērzainē pašreiz atrodas 1100 grāmatas. Būtu vēlams, ka grāmatu izdevēji no jaunizdevumies vienu eksemplāru ziedotu Bērzainei, kā agrāk.

A. Klimanis

Kapteinim Arnoldam Lasim 16. septembrī Birminghamā, Anglijā, aprit 80 mūža gadi. Latvijas atbrīvošanas cīņu laikā brīvprātīgi iestājies Rīgas skolnieku rotā, vēlāk 9. Rēzeknes kājnieku pulka sastāvā piedalījies cīņās pret sarkanarmiju Latgales frontē. Pēc kara skolas beigšanas kalpojis 11. Dobeles kājnieku pulkā. Apbalvots ar Triju zvaigžņu un Viestura ordeni. 2. Pasaules karā cīnījies 19. divizijas sastāvā austrumu frontē. Attēlā jubilārs redzams Latvijas laika virsleitnanta uniformā.

Juristam Edgaram Bērzinam aizejot

Turpat 73 gadu vecumā, ļaunas slimības pieveikts, 6. augustā Čikagā miris jurists un korporācijas Lettonia filistrs Edgars Bērziņš. Viņš dzimis 1905. g. 28. sept. Koņu pagastā. Latvijā bija prokurors un apgabaltiesas tiesnesis. Savā korporācijā veica arī seniora un oldermaņa pienākumus, tāpat konventa tiesneša amatu Lettonia un arī Čikagas korporāciju kopā. Ed. Bērziņš oldermaņa darbā audzināja jaunos latviešu studentus patriotisma, goda prāta un brālības garā. Kaut ar akadēmisku izglītību viņš nebaidījās neviena darba — garīga vai fiziska. Tā Vācijā, Ingolštates nometnē, viņš pārskolojās par mūrnieku, kādu darbu turpināja arī ASV, kur bijaiegādājies savu ģimenes māju. Ģimenē izaudzinātas trīs meitas un dēls. Sēru dievkalpojumu vadīja māc. A. Piebalgs no Kalamazū un māc. G. Straumanis, pie kura draudzes nelaikis piederēja. No korporācijas Lettonia atvadvārdus teica V. Jakobsons, no Čikagas korporāciju kopas Dr. J. Lācis, Selonijas A. Baltmanis, Lettgalia E. Vinters, Tālavijas U. Ievāns, Beveronijas A. Kreicbergs, Frat. Livonica J. Tums, Gersicania A. Roze, Čikagas pensionāru biedrības V. Zvejnieks, Čikagas juristu kopas A. Mangulis un no coetus zēniem A. Strautnieks. Pie nelaika šķirsta stāvēja Lettonia Čikagas un Milvoku kopu goda sardze. Ziedu veltes bija pietigas, jo nelaikis vēlējās, lai ziedu vietā naudu nosūta Garezera vajadzībām. Nelaiki pārpelnoja.

A. Zaube

Apspiesto tautu sarīkojumā Čikagā. Attēlā redzami T. Zieriņa gatavotie plakāti ar izteiksmīgajiem uzrakstiem un krusti — simboli daudzu tautu brīvības kapiem. Priekšā T. Zieriņš. Aizmugurē otrs no kreisās agrākais sarkanarmijas ģenerālis Pjotrs Grigorenko, kas ilgus gadus pavadījis padomju cietumos, viņam pa labi māc. P. Kļaviņš, otrs no labās — V. Viksniņš. Pārējie ukraiņu un baltkrievu pārstāvji. Foto: V. Jaunkalnietis

Kā ārstē padomju disidentus

Krievu psīchiatrs Aleksandrs Podrabineks, kam nesen padomju tiesa piesprieda piecus gadus izsūtījumā, savā grāmatā „Soda ārstniecība" ļoti pamatīgi apraksta, kā čeka lieto psīchiatriskos paņēmienus, lai apklusinātu padomju režīma kritiķus un pretiniekus. Ir jau neapšaubāmi pierādīts, ka padomju vara izveidojusi veselu psīchiatrisko „slimnīcu" tīklu, lai tiktu galā ar „visstūrgalvīgākiem" disidentiem. Par to jau liecinājuši Vladimirs Bukovskis un Viktors Fainbergs, kas paši izbaudījuši čekas „ārstēšanas" paņēmienus. To liecina arī rietumu psīchiatriskās slimnīcās.

Maskavā darbojas kāda darba komisija, kas pēta psīchiatrisko paņēmienu lietošam politiskos nolūkos. Tā savus kārtējos ziņojumus izsūta un rietumiem. Padomju likumi atzīst principu, ka garīgi slimu cilvēku nevar sodīt par kriminālu pārkāpumu, bet — to var aizturēt un piespiest padoties „ārstēšanai", ko izmanto čeka, lai spīdzinātu savus upurus.

Padomju totalitārajā sistēmā katra režīma kritika, vai tam pretēji uzskati ir kriminālpārkāpums; katru disidentu var tiesāt par ļaunprātīgu valsts iekārtas apmelošanu. Vispirms tādiem draud ar cietuma vai spaidu darbu nometnes sodiem; jo arī tad vēl nevar piedabūt disidentu „atgriezties", čeka piemēro 1961.gada norādījumu par „sabiedrībai bīstamu, garīgi slimu cilvēku ievietošanu slimnīcā". Tiesa var nolemt, ka šādai personai jāpadodas psīchiatriskai pārbaudei, un no šī brīža „slimais" zaudē visas likumīgās tiesības. Tālāko nelaimīgā likteni nosaka sevišķa „komisija", ko izrauga sūdzētāji resp. prokurors ar čekas piekritību.

Daži piemēri: pilsētā, kur tiesāja Podrabineku, kādu jaunu cilvēku, Alekseju Bubnovu, saskaņā ar „ekspertu komisijas" atzinumu, ievietoja psīchiatriskā slimnīcā, jo viņš bija izteicis vēlēšanos izstāties no komūnistu partijas. Fiziķis Jurijs Brovko piedzīvoja to pašu likteni pēc tam, kad bija Zviedrijas vēstniecībā interesējies par emigrācijas iespējām. Šādu gadījumu esot desmitiem.

Pēdējos 12 gados izveidots „speciāls psīchiatrisko hospitāļu" — SPH — tīkls; tā centrā esot pazīstamais „Serbski" tiesas psīchiatrijas institūts Maskavā. Institūta direktors — Dr. L. M. Landaus, pjolitiskās daļas vadītājs — Dr. Georgijs Morozovs. Visā Pad. savienībā esot vismaz ducis šādu „SPH". Katrā esot vismaz 600 pacientu, starp tiem daudzi patiesi slimi. Vissliktākā slava esot Sichjovkas slimnīcai, Smoļenskas

(Turpinājums 12. lp.)

Raidījumi uz Latviju

Sākot ar 3. septembri Brīvības raidītāja (no Minchenes) latviešu programmām grozīti viļņu garumi un frekvences. Raidījumu laiki paliek tie paši. Jaunie viļņu garumi, frekvences un raidījumu laiki (Latvijas laiks) ir šādi: No pl. 18 — 19.00: frekvences 11875, 15380, 17770. Viļņu garumi metros — 25, 19, 16. No pl. 22 — 23.00: 7220, 9660, 1875 un 41, 31, 25. No pl. 5.30 — 6.00: 3985, 5955, 7180, 9660 un 75, 49, 41, 31. No pl. 7.30 — 8.00: 5985, 7180, 9660 un 49, 41, 31. Svētdienās ir divas pusstundu garas programmas, pārējās dienās viena.

PATEICĪBA

Izsakām jo sirsnīgu pateicību Toronto latviešu b-bas priekšniekam J. Briedim ar kundzi, Toronto Latviešu Pensionāru apvienības priekšniekam A. Retigam ar kundzi, stud. korporācijas „Latvia" dāmām, Sv. Jāņa draudzes Palīdzības Fonda valdei un tās priekšsēdim K. Ozoliņam un plašajam draugu un paziņu pulkam, kas piedalījās mana laulātā drauga Emmas Matildes Rolavs, dzim. Hūns, mūsu mīļotās mātes un vecmāmiņas izvadīšanā pēdējā gaitā, kā arī par kuplajām un skaistajām ziedu veltēm. Sevišķs paldies mācītājam I. Gaidem par garīgo ceremonijas izkārtošanu nelaikes izvadīšanā.

Jānis, Andrejs, Geila, Jānis-Patriks Rolavi, Marija Rolavs, māsīca Eižēnija Krūzēns un radi un draugi ASV un Latvijā.

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

14. septembrī pl. 14 Latviešu namā Pensionāru apvienības kārtējā sanāksme.

16. septembrī pl. 19 Lietuviešu namā, 1021 College ielā, Sidnejas teātŗa ansambļa aktieŗa Ulža Siliņa jautŗs feļetonu un pastāstu vakars.

24. septembrī pl. 15 DV namā **Toronto vanadžu kopas sarīkojums „Latviešu tautas tērpi. un latviskie tērpi. DV CV** loc. J. Leitīša referāts.

29. septembrī (piektdien) pl. 20 Sv. Jāņa baznīcas sarīkojumu telpās jautŗs, raibs vakars ar dziesmām, dančiem un humoru. Programmu vadīs Juris Dzegūze. Piedalās: komp. I. Sakss, M. Čulītis, Kalvis, Vizmas Maksiņas meiteņu ansamblis un Toronto aktieŗi. Sv. Jāņa draudzes dāmu komitejas sarīkojums par labu Toronto latviešu centram.

30. septembrī pl. 19 DV namā Toronto nod. biedru vakars ar jubilāru godināšanu. Māc. Ā. Čopa referāts. Piedalās vīru koris Viesturs. Saviesīgs vakars ar deju.

1. oktobrī pl. 18 Latviešu namā Latvijas Universitātes gada svētki.

7. oktobrī no pl. 10 un 8. oktobrī pl. 15 Kanadas latviešu katoļu apvienības kongress, Latviešu namā, 491 College St.

Sv. Andreja draudzes dāmu komitejas 1978. g. sarīkojumi draudzes dievnamā

24. septembrī Morellas Vilkas referāts — Sv. Andreja baznīcas vēsture.

1. oktobrī Pļaujas svētku sarīkojums.

14. oktobrī pl 19.30 Latviešu namā Saimniecisko darbinieku 25 gadu jubilejas sarīkojums.

22. oktobrī Draudzes pēcpusdiena ar Anglijas viesa māc. Sapieša referātu.

29. oktobrī kopdievkalpojums ar ar igauņu draudzi un abu draudžu kopīga pēcpusdiena.

12. novembrī Tirdziņš. Tortes, cepumi, maize, Jāņu siers. — Par labu Sidrabenei.

3. decembrī Jauniešu koncerts Adventa ieskaņai.

21. oktobrī pl. 19.30 Bickford Park skolā Toronto latviešu teātris izrādīs L. Geršes komēdiju „Taurenītis lido" Dz. Pūpēža režijā.

4. novembrī pl. 19 DV namā Toronto nod. gada svētki. Toronto Latviešu b-bas pr-ka J. Brieža referāts. Piedalās Zīles koŗa solistes. Deja.

4. novembrī Dainas koŗa koncerts.

11. novembrī Diždanča 30 gadu pastāvēšanas sarīkojums.

24. un 25. novembrī Toronto latviešu ģimnazijas 25 gadu atcere ar dievkalpojumu, aktu, teātŗa izrādi un balli dojumu.

25. novembrī pl. 19 DV namā Kaŗavīru daudzinājums. Piedalās visas kaŗavīru organizācijas.

26. novembrī pl. 17 Latviešu namā Olgas Griķes-Pētersones koncerts.

TORONTO KONCERTU APVIENĪBAS

20. sezonas KONCERTI

28. septembrī pl. 20 Johnson Building, Walker Hall Melitas Miķules (mecosoprāns) koncerts.

12. oktobrī pl. 20 Town Hall, Artura Ozoliņa (piano) konc.

2. decembrī pl. 20 Town Hall, Skaidrītes Līdumas-Hildebrantes (soprāns) koncerts.

29. martā pl. 20 Town Hall, Jovas Graubiņas (vijole) koncerts.

2. un 3. decembrī DV namā Ziemsvētku tirdziņš.

16. decembrī pl. 19 DV namā DV Toronto nod. eglītes vakars pieaugušiem.

17. decembrī pl. 15 DV namā eglītes vakars bērniem.

31. decembrī DV namā Jaungada sagaidīšana.

SIDRABENE

23. septembrī pl. 19 gadskārtējais sidrabeniešu vakars grozīņu veidā. Spēlēs Runči.

SV. KATRĪNAS

9. septembrī Sv. Katrīnu MM klubs rīko eksternas šaušanas sacensības GUN kluba laukumā. Pēc tam balle ar godalgu izdalīšanu, 101 Gernet Str. Spēlēs Runči.

14. oktobrī pl. 19 vanadžu koŗa SENATNE koncerts Multicultural Center 185 Bunting Rd. Saviesīga sadzīve.

BĒRZAINE

23. septembrī pl. 16 DV Kesvikas nod. darbības uzsākšanas sarīkojums TLMMK īpašumā Bērzainē.

Karakasas ev. lut. latviešu draudzē, Venecuelā, iesvētītie jaunieši. No kreisās: māc. R. Reinfelds, Ilze Ileana Blūmentāle, Aleksandrs Georgs Blūmentāls, Helēna Marija Lībiete un draudzes padomes priekšnieks mag. oec. A. Kēze.

Hitlera mīlas dēka Francijā

Pēc vācu vēsturnieka Vernera Masera meklējumiem atrasts, ka Hitlers kā vācu armijas kaprālis Pirmā pasaules kaŗa laikā okupētā Francijā iepazinies ar franču zemnieka meiteni Šarloti. Kad 1918. gadā Hitlers kaŗā cietis no gāzēm, viņš atradies slimnīcā Vācijā un tikai tad uzzinājis, ka no šīs meitenes viņam ir bērns, bet nav licies par to ne zinis. Pēc 22 gadiem, kad 1940. gadā Hitlers okupējis Franciju, viņš atcerējies Šarloti un dēlu. Gestapo noskaidrojis, ka abi dzīvo Parīzē, bet tad jau Šarlote bijusi alkoholiķe. Hitlers licis viņu ievietot franču sanatorijā, bet dēlu Džīnu Mari Lorē gestapo pratinājis, ko viņš zinot par savu tēvu. Neko daudz nezinādams par saviem vecākiem, Lorē domājis, ka viņa tēvam vajagot būt kādam ievērojamam vācietim, pat ģenerālim. Uz Hitlera pavēli Lorē iecelts augstā policijas amatā. Tikai 1948. gadā, trīs gadus pirms savas nāves, Šarlote atzinusies, ka Hitlers bijis viņas dēla tēvs. Bet tad jau arī Lorē pats bijis deviņu bērnu tēvs, kas dzīvojis mazā pilsētiņā Parīzes ziemeļos.

Divas filmas DVF namā Londonā

DV CV ārējās informācijas nozares izkārtojumā 21. augustā DVF namā Londonā notika filmu izrāde ārzemju preses pārstāvjiem. Japānas, Holandes un Ēģiptes preses un kristīgo misiju darbinieki noskatījās filmas My Latvia un Camp OC-78. Filmas demonstrēja DVF Londonas nodaļas biedrs V. Nikovskis un tās noskatījās arī citu zemju latvieši — viesi, kas uzturējās DVF namā. Japāņu laikraksta Sekai Nippo korespondents pašlaik gatavo rakstu par komūnistu okupētajām zemēm.

L.

Sapnis par aizejošo vasaru ... (Attēlā Ilze Kraujiņa, kas pievērsusies dzejai un savus dzejdarbus lasījusi latviešu sarīkojumos Toronto). Foto: J. Liģers

Kubas „moŗa darbs" Afrikā

Kā U.S. News&World Report raksta, tad Kubai ar saviem nepilniem desmit miljonu iedzīvotājiem ir divi nolūki Afrikā: izplatīt Kastro tipa revolūciju un tanī paša laikā Pad. savienības labā padarīt netīro moŗa darbu.

Pirmos kubiešu kaŗavīrus Kastro jau 1963. gadā nosūtīja uz Alžīru. Patlaban četrpadsmit Afrikas valstīs ir vairāk nekā 42.000 Kubas kaŗavīru. Iejaukšanos Afrikas politikā Kastro uzskata kā „saistību vai pienākumu", bet ne tā domā parastais kubietis. Viņš gan jūt, ka tam nav nekāda sakara ar savas zemes aizsardzību, lai kaŗotu tik tālu prom no savas zemes. Ja arī viņam jāapglabā savs kritušais dēls, tad teikt viņš neko nedrīkst, jo kā bēdas, tā protests ir viņa personiska lieta, ko nedrīkst izpaust uz ārieni.

Cik daudz kritušo palikuši Afrikā, to neviens nezina, jo arī tas ir „valsts noslēpums". Paši kubieši domā, ka tie nav mazie. Šie cilvēku zaudējumi Kubas valdību mazāk interesē, bet gan vairāk tas, ka šis kaŗs novājinā valsts saimniecību. Arī vienkāršais cilvēks uz ielas sāk jau izjust un saprast, ka pārtikas un vispār mantu trūkums ir tiešā sakarā ar kaŗu Afrikā.

PROF. T. ĶENIŅA JAUNDARBS RADIOFONĀ

CBC radītājā 14. septembrī uz FM pl. 12 un AM pl. 22.20 atskaņos prof. Tālivalža Ķeniņa kompozīciju "Beatae Voces Tenebrae", ko pagājušā rudenī pirmo reizi atskaņoja Bonna, Rietumvācijā. Tas būs šī darba pirmais raidījums Kanadā, ko atskaņos Vinipegas simfoniskais orķestris diriģenta Borisa Brota vadībā.

Māc. prāv. Dr. B. Kokins, 100 Sunnyside Ave., tālr. 533 — 9456 Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā 1021 College Str. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā pulksten 13.

Toronto katoļu vienības kārtējais mēneša dievkalpojums 17. septembrī pl. 13. Nākošā mēneša dievkalpojums sakarā ar katoļu kongresu 8. oktobrī pl. 13.

BAFALO

10. septembrī pl. 12.30 Bafalo Mārtiņa draudzes dievkalpjums notiks North Side Luterāņu baznīcā. Māc. Artūrs Dūmiņš. Dziesmu grāmatas.

GRAND RAPIDI

Latviešu pensionāru biedrības saiets, dažādu citu aktīvitāšu dēļ, 28. augustā nenotika. Biedrība gatavojas savam gadskārtējam sarīkojumam, kas notiks oktobrī, kad paredzēta arī teātŗa izrāde.

Dra

Tā b
vērtēju
kā prog
ko liec
telpas.
izkārtoj
Draudžu
450 dal
nieks.
pārsniec
džu die
atsevišķ
lībnieku
piedalot
jiem ku
ieradās
lasījumi
miem.
Amerikā
iespēja
lībnieku
jiem at
su laikr

Teolog
Kuga D
jās pirm
Argentī
diem v
ga nori
ma nok
izjust t
esmu s
nas pi
kaut ka
redzēju
Dievam
dievkalp
priekšla
nāt mūs
du augs
menis u
lekcijas
gātākus
Baznīca
rīcības
biniēki
darbojus
dzīvoto.
paziņu
sirsnība
aizkusti
dzīvojur
klātieni

Māc
no Ang
vērtē, s
mā ar
nām, ie
nieku s
lāku in
mos. Ta
Draudžu
ka tās
nākotnē

Dievlū

Draudžu dienas Gaŗezerā

Tā beigušās ar labu kopnovērtējumu. Pārbagātā reliģiskā programma visus saistīja, ko liecināja arvien pārpildītās telpas. Tāpat saimnieciskais izkārtojums bija teicams. Draudžu dienās bija reģistrēti 450 dalībnieki un 41 garīdznieks. Šie skaitļi lielā mērā pārsniedza iepriekšējās Draudžu dienas. Dievkalpojumos un atsevišķos priekšlasījumos dalībnieku skaits pat dubultojās, piedaloties arī Gaŗezerā esošajiem kursantiem. Daudzi vēl ieradās uz atsevišķiem priekšlasījumiem un dievkalpojumiem. Beigu dienā Latvija Amerikā līdzstrādniekam bija iespēja izjautāt vairākus dalībniekus un par viņu izteiktajiem atzinumiem informēt mūsu laikraksta lasītājus.

Teoloģijas students Imants Kuga Draudžu dienās piedalījās pirmo reizi, ierodoties no Arģentīnas. Par saviem iespaidiem viņš izteicās: „Kad steiga norimusi un plašā programma noklausīta, tad tikai sāku izjust tās bagātās dāvanas, ko esmu saņēmis. Draudžu dienas piedzīvot Gaŗezerā bija kaut kas sevišķs, to tiešām redzēju īstenojoties devīzei: Dievam un Latvijai. Skaistie dievkalpojumi un augstvērtīgie priekšlasījumi palīdzēja stiprināt mūsu ticību. Bībeles stundu augstais akadēmiskais līmenis un nopietni sagatavotās lekcijas darīja mūs daudz bagātākus. Daudz piestrādāts. Baznīcas virsvalde, LELBA, rīcības komiteja, Gaŗezera darbinieki — visi pašaizliedzīgi darbojušies, lai panāktu piedzīvoto. Un tik daudz jaunu paziņu un draugu, viņu lielā sirsnība! Draudžu dienas bija aizkustinošs un vienreizējs pārdzīvojums, kur izjutu Dieva klātieni un mīlestību."

Mācītājs Gunārs A. Abakuks no Anglijas Draudžu dienas vērtē, sacīdams: „Salīdzinājumā ar 1975. gada Draudžu dienām, ievēroju plašāku dalībnieku skaitu un reizē arī lielāku interesi garīgos jautājumos. Tas viss var liecināt par Draudžu dienu nozīmi, cerot, ka tās piedzīvos turpinājumus nākotnē. Ievērojams bija veco ļaužu un pensionāru skaits, turpretīm vidējās paaudzes gandrīz neredzēja. Nākošās Draudžu dienas vajadzētu jau ilgāku laiku iepriekš izziņot, lai ieinteresētie varētu ieplānot savus atvaļinājumus. Iespaidīga bija jauniešu lielā interese garīgajos jautājumos, it sevišķi dedzīgi piedaloties atsevišķās grupu diskusijās un ar lielu izjūtu sagatavojot jauniešu svecīšu dievkalpojumu. Varbūt vajadzētu izmantot šo aizraujošo interesi un blakus Draudžu dienām sarīkot atsevišķus jauniešu kursus. Vislielākais pārdzīvojums bija, uzturēties nedēļu kristīgā gaisotnē, satikties ar garīdzniekiem no visas pasaules. Ceru, ka arī nākotnē šādas tikšanās iespējas turpināsies."

Mācītāja Lauma Lagzdiņa izteicās: „Draudžu dienas bija pārblīvētas ar noteiktu programmu. Cilvēkiem vajadzīgs brīvāks laiks, lai viens ar otru parunātos. Atjaunojami kristīgās jaunatnes kursi. Drūmu iespaidu atstāja vidējās paaudzes mazā piedalīšanās. Vai te nav kas nokavēts?"

Students Edgars Liepiņš no Toronto ir tikai 20 gadus vecs. Aktīvi piedalās Sv. Jāņa ev. lut. draudzes jaunatnes dzīvē. Viņš iecerējis kļūt par latviešu mācītāju. Viņš saka: „Ir labi, ja var būt kopā ar savas draudzes jauniešiem, bet šeit tas bija kaut kas sevišķs — latvieši no daudzām pilsētām un pat citām zemēm. Šeit bija gandrīz vai visi latviešu mācītāji, ar kuriem varēja iepazīties un viņus klausīties. Man ļoti patika archibīskapa A. Lūša un māc. J. Cālīša reerāti, tāpat būt kopā ar jauniešiem. Aizkustināja svecīšu dievkalpojums brīvdabas baznīcā un garīgais koncerts (P. Lielzuika un A. Rožkalns). Katrā ziņā piedalīšos nākošajās Draudžu dienās un citos jauniešu sarīkojumos."

Maksimils Grietēns no Ziemeļkalifornijas bija viens no tālīnākiem dalībniekiem ASV, kas savā atzinumā vērtēja: „Draudžu dienu sekmīga norise lielā mērā bija atkarīga no dalībnieku novietojuma. Liekas, ka ikviens izjuta attāluma pārstaigāšanu no ēdamzāles līdz Kronvalda zālei. Grūtības radās arī Kalamazū grupai, kurai bija jāceļas agrāk un jāiet gulēt vēlāk, jo bija jāpārvar 30 jūdžu lielais attālums ar speciālu autobusu. Bija jūtams, ka programma pārslogota. Arī „laicīgais moments" būtu bijis apsveicams. Īpaši vēlētos uzsvērt lieliskās maltītes. Iepriecināja arī skaistā daba — meži un ūdeņi.

V. Bokis

Draudžu dienu beigu dievkalpojums Gaŗezerā. Vidū archibīskaps A. Lūsis, pa kreisi māc. V. Vārsbergs, pa labi — māc.I. Gaide. Foto: V. Namatēva

OTAVA

● Valsts galvaspilsētas komisija (NCC) rīkoja 20 dienu gaŗu, raibu dziesmu, deju un citu priekšnesumu programmu divos sabiedriskos centros Otavā un otrpus upes — Hullā, pie daloties ap 250 ansambļu dalībniekiem no dažādām etniskām grupām. Komisija bija aicinājusi arī Andu Sprūdžu piedalīties piecos sarīkojumos. Vēlāk viņa no rīkotājiem saņēma labas atsauksmes par latviešu dziesmu jauko sniegumu. A. Sprūdža beigusi sociālo zinātņu studijas Otavas universitātē ar B.A. gradu un patlaban studē ties lietas. Viņa guvusi panākumus ne tikai latviešu ansambļos, bet arī Otavas teātŗu uzvedumos.

● Latvijas universitātes dibināšanas atceres akts 30. septembrī pl. 20 Otavas universitātē, inženieŗu ēkā. Akadēmisko runu teiks Dr. E. Pētersons par tematu Kukuruzas pētījumu saimnieciskā nozīme. Rīkotāji ir Otavas akadēmiskā saime.

● Otavas karaliskā golfa kluba biedrs 18 g.v. Ēriks Kaufmanis, kas pērn izcīnīja jauniešu meistartitulu, 3. augustā uzvarēja Kvebekas provinces amatieŗu golfistu meistarība junioru klasē. Līdz ar to viņam nodrošināta piedalīšanās sacensībās par visas Kanadas junioru klases meistartitulu.

● Sprūdīšos šovasar uzcelta noliktavas ēka. Tās uzcelšanā bija izpalīdzīgi G. Janitēns ar dēlu Richardu, A. Alutis, A. Lange, P. Brauns, E. Jēkabsons, S. Andersons, J. Paukšēns un K. Millers. Daļu inventāra no Latviešu centra pārveda uz Sprūdīšiem. Volejbola laukumā jaunus stabus iedāvināja Z. Eikmanis. Draudzes izbraukums, apvienots ar Brīvības cīņu piemiņas dievkalpojumu, notika 13. augustā un to vadīja māc. A. Lange, ar dziesmām kuplināja Andreas Alute, Margaretas Alutes pavadījumā. Pēc tam A. Birkhāns izrādīja divas sava tēva, arch. A. Birkhana uzņemtās filmas par bērnu svētkiem pirms 25 gadiem. Izbraukumā piedalījās 50 draudzes locekļu.

Ot.

GRAND RAPIDI

● 24. augustā 75 gadu vecumā mirusi Emma Zemele. Viņai veltīts aizlūgums notika 28. augustā Egebīnes bēŗu namā. Nākošajā dienā nelaiķi izvadīja uz Vudlona kapsētu, dievvārdus sakot māc. J. Mednim. Tuvāko piederīgo mirušajai šeit nebija.

● DV apvienība Grand Rapidos vāca ziedojumus 14. jūnija akcijas ietvaros, pie kam 66 personas vai ģimeņu vienības nodevušas 355 dol., kas ir nedaudz vairāk nekā iepriekšējā gadā.

V. Z.

Jāni Puriņu atceroties

Toronto dzīvojošos latviešus pārsteidza ziņa, ka tikko pensiju sasniedzis pēkšņi no dzīves aizsaukts Jānis Valdis Puriņš, piedzīvodams 65 g. Nebija dzirdēts, ka nelaiķis būtu sūdzējies par savu veselību. Pārbraucis no Sidrabenes, pēkšņi juties nelabi. Nogādāts slimnīcā miris.

Puriņš obligātā kaŗa dienestā kalpojis 1. Jātnieku pulkā Daugavpilī, pēc tam iestājies Latvijas kaŗa skolā, kuŗu beidzis 1939. gadā leitnanta dienesta pakāpē, pēc tam dienestu sācis 2. Ventspils kājnieku pulkā Liepājā. Pēc komūnistu okupācijas strādājis pašvaldības dienestā Daugavpilī, bet 2. Pasaules kaŗa laikā cīnījies pret komūnistiem austrumu frontē, vēlāk Latvijā un Vācijā. Pēc kapitulācijas nokļuvis gūstā Putlosā, vēlāk Cēdelgemā, Beļģijā. Pēc atbrīvošanas no gūsta atgriezies Vācijā, no kurienes 1953. gadā izceļojis uz Kanadu, kur visu laiku strādājis par krāsotāju, praksi apgūdams jau Vācijā, kur ģimnazijā mācījis arī zīmēšanu.

Nelaiķis atstāj dzīvesbiedri, dēlu Jāni Toronto un radus dzimtenē.

V. M-kts

† Jānis Puriņš

Dievlūdzēju simti brīvdabas baznīcā Draudžu dienās Gaŗezerā. Foto: V. Namatēva

Lasītāju vēstules

(Turpinājums no 2. lp.)
nāmas un nezināmas rokas ir kopušas un greznojušas ziediem šo vietu, arī gatvi uz šo nometnes svēto vietu

Šī gada 30. jūlijā Sidrabenes trešās dienas lielsarīkojums tika ievadīts ar dievkalpojumu Sidrabenes brīvdabas baznīcā. Līdz pēdējai vietai pārpildītā baznīcā trīs garīdznieki, stāvēdami altārī, kopā ar dievlūdzējiem izlūdzās Dieva svētību, skaļi apliecinot lielo ticības apliecinājumu, — skaisti un svinīgi. Garīdzniekiem nebija vajadzīgi ne mikrofoni, nedz skaļruņi — dievlūdzēji tos dzirdēja.

Ar dažu stundu atstarpi šinī pašā brīvdabas baznīcā tika rīkota paneļa diskusija par tematu: „Autoritārā un parlamentārā domāšana". Aina krasi mainījās, garīdznieku vietā tieši altārī, ieplētās seši paneļa dalībnieki (filozofi, tirgotāji, psīchologi un politiķi), ar uzstādīto mikrofonu un skaļruņu palīdzību propagandējot tieši no altāra savas idejas, taisnojoties, gan izsakot pārmetumus, gan prasot gandarījumus par izteikto. Klātesošie garīdznieki bija atdevuši šo altāri šiem sešiem paneļa vīriem un atradās klausītāju vidū, pat piedaloties šinīs „filozofijās". Klusi griezās skaņu uzņemšanas lente, reģistrējot notikušo, tās īpašniekam viegli smaidot. Spēcīgie skaļruņi lieliski veica savu uzdevumu. Tos dzirdēja tālu aiz baznīcas laukuma.

Šīs diskusijas beidzās ar paneļa dalībnieka vēlējumu arī turpmāk rīkot šādas pārrunas. Nevaru iedomāties, ka tās varētu notikt no Sv. Andreja un Sv. Jāņa baznīcas altāriem, lai gan šinī gadījumā klāt bija draudžu priekšnieki un garīgā vadība. Pēc šīm diskusijām baznīcas laukumā palika pāri cigarešu gali un samītais baznīcas svētums. Te nelīdzēja LNAK valdes priekšsēža vēlējums, Dievs, pasargi no internacionālā (sātana) ļaunuma. Ļaunums, ietinies frazēs, sēdēja baznīcas altārī. Tieši baznīcai blakus atradās vītoliem un zāļāju apstādīts liels laukums, kas netika izmantots. Katrā ziņā Sidrabenes 40 akru lielajā platībā ir tikai viens altāris, kuram bija jāveic šis neparastais jaunlaiku pienākums.

Mēs esam vēl tālu no apstākļiem dzimtenē!

Otto N. Grebže

Piebilde: ..Mākslinieks ..Otto N. Grebže ir šīs brīvdabas baznīcas meta autors. LA

ATKLĀTA VĒSTULE

Pēdējo sešu gadu laikā varas organi okupētajā Latvijā ir vairākkārt noraidījuši pazīstamā Rīgas inženiera Aleksandra Mariasina (VEF direktora bij. vietnieka ražošanas jautājumos) lūgumu, atļaut viņam izbraukt pie meitas uz Izraēlu. Sākumā vīzu daļa (OVIR) aizbildinājās ar bēdīgi slaveno „slepenību" — ka Mariasinam bijusi pieeja slepenībā turāmai informācijai, bet pēdējos gados vienkārši saka: „Izbraukšanu uzskatām par nelietderīgu." Arī viņa jaunākā meita, kura 22 gadus veca, nezin par ko tiek sodīta — viņa izslēgta no universitātes, un arī viņai izceļošana liegta.

No Rīgas izbraukušie zina stāstīt patiesību. Savā laikā A. Mariasins bijis ciešā darba sakarā ar okupētās Latvijas tagadējo „valdnieku" Vosu, kas viņam par labu darbu piešķīris pat ordeņus. Bet tikko Mariasins izšķīries par izceļošanu, viņu tūdaļ izmetuši no darba. Dažu liecinieku klātienē Voss izteicies: „Nekādiem iemesliem nav jābūt. Es izceļošanu neuzskatu par vajadzīgu un nekad to neatļaušu."

Kā redzams, „īstās demokratijas" pārstāvji stāv augstāk par likumiem, viņiem arī Helsiku sanāksme bijusi, nebijusi.

Sīks gadījums? Varbūt. Bet aiz šī gadījuma slēpjas ģimenes traģēdija, smagi slima (pēc aknu operācijas) cilvēka liktenis. Bet kas par to Vosam, tagadējam Latvijas bosam?

Vai tad ir vērts uztraukties par tādiem „novecojušiem jēdzieniem", kā patiesība un humānisms. **Bijušais vefietis**

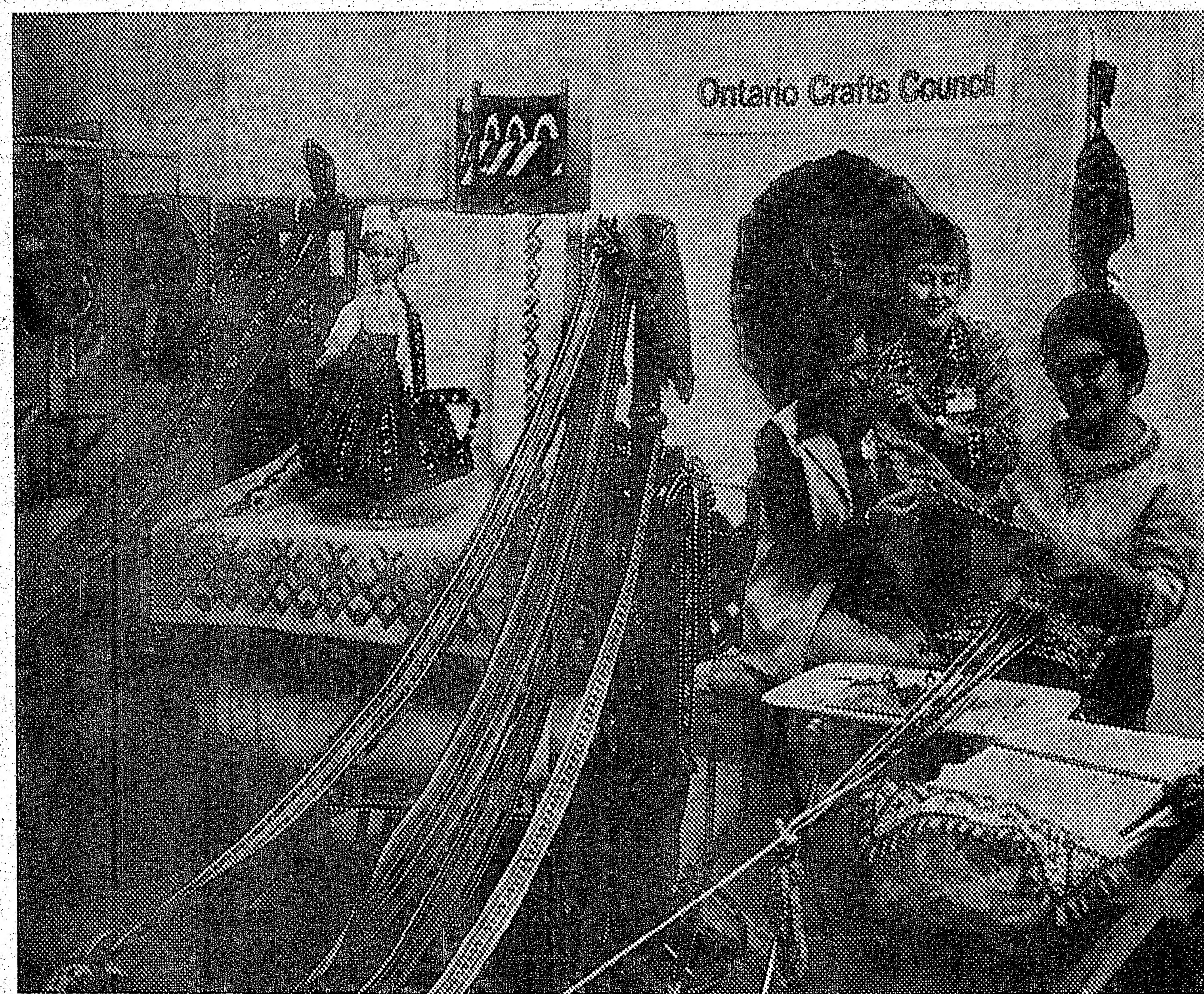

Latviešu daiļamatnieki Kanadas'nacionālās izstādes simtgadē. Attēlā pa labi Otīlija Mežule demonstrē savu aušanas māku. Vidū Verna Fogartija, pa kreisi Elva Haselfelde, abas Ontario Crafts Council pārstāves. Ādas izstrādājumus izstādē rādīja J. Zālītis.

Foto: J. Liģers

PASKAIDROJUMS PAR RAKSTNIEKU DIENĀM AUSTRĀLIJĀ

18. Rakstnieku dienas Adelaidē šovasar notika Latviešu namā Tālavā un DV namā. Piecos sarīkojumos bija 443 apmeklētāji, piedaloties 26 autoriem, no tiem 17 bija paši klāt: Olafs Stumbrs, Daina Šķēle, Ņina Luce, Aleksandrs Zariņš, Elga Leja, Austra Tamuža, Velta Saulīte, Olģerts Rozītis, Jānis Lazdiņš, Arvīds Melliņš, Elza Ābele, Aina Vāvere, Flora Tidriķe, Agnis Rozītis, Jēkabs Knostenbergs, Viesturs Zembergs, Andris Jaunzems.

Klāt neesošo autoru darbus lasīja Adelaides latviešu teātra aktieri un jaunieši. Tos bija devuši šādi autori: Jānis Sarma, Mārtiņš Zīverts, Osvalds Lācis, Māra Kalmane, Karmena Kurzemniece, Valters Nollendorfs, Richards Kraulis. Atskaņoja Bruno Skultes un Eižena Freimaņa kompozicijas (Teodora Tomsona vārdi).

Vēl notika piemiņas brīdis mūžībā aizgājušai rakstniecei Zentai Mauriņai (ar pašas rakstnieces tekstu sakārtojusi Īrija Matisone). Notika Rakstnieku dienu radioraidījums ar Olafa Stumbra, Elgas Lejas un Adelaides latviešu teātra aktieru piedalīšanos (raidījumu sakārtojusi Elga Leja). Iepazīšanās vakarā — Romantiskā vakara programmas daļā bija: Olafa Stumbra, Elgas Lejas, Veltas Saulītes, Andreja Eglīša, Indras Gubiņas un Ināra Brēdricha dzejoļi. Atskaņoja Ed. Maršava kompoziciju — Arvīda Melliņa teksts. Notika arī LPB biedru sanāksme ar viesiem. Sarīkojumu vietās bija Austrālijas latviešu rakstnieku grāmatu skate un tirdziņš. No skaņu mākslinieķiem piedalījās: Genovēva Janmeija (soprāns), Staņislavs Līvmanis (tenors), Erna Ezergaile (klavieres), jauniešu kvartetā: Andra Dārziņa, Jānis Svilāns un divas austrāliešu meitenes. Īslugās piedalījās Adelaides latviešu teātra aktieri Hermīnes Valteres vadībā.

Īrija Matisone,
Rakstnieku dienu rīcības kom. vadītāja Adelaidē.

Kā ārstē . . .

(Turpinājums no 9. lp.)
tuvumā. Lielākā daļa slimnīcu esot iekārtotas agrākajos cietumos; tās apsargājot iekšlietu ministrijas resp. čekas virsnieki un citi ierēdņi. Arī ārsti ļoti bieži nākot no čekistu rindām, bet slimo kopēji — no notiesātiem kriminālistiem.

Slimnieki padoti ārkārtīgi stiprai disciplīnai un tiekot turēti pilnīgā izolācijā no ārpasaules. Visa ārstēšana sastāvot no dažādu medikamentu un elektrisko šoku pielietošanas. Ar to cenšas panākt disidentu nostājas maiņu, reizē viņu arī sodot par pretestību.

Viens no visvairāk lietojamiem medikamentiem esot amnezins, ar stipri nomierinošu (sedativu) iespaidu. To lietojot neiedomājami lielās devās, neņemot vērā iespējamās nelabvēlīgās sekas. Lietojot arī citus nervus „nomierinošos" medikamentus, kuru rezultātā pacienti ne reti izdarot pašnāvību.Podrabineks uzsver ,ka ārsti lietojot visus šos medikamentus, lai cietumniekiem sagādātu ciešanas un piespiestu tos padoties režīmam. Gadoties cietumnieki, kas nevarot spiedienu izturēt, „atzīstoties savos noziegumos", vai ka esot „garīgi slimi"; viņi soloties savus „pārkāpumus" vairs neatkārtot, lai tikai tiktu vaļā no „ārstēšanas".

Bīstama esot insulīna šoka „ārstēšana" — lielas devas insulīna ik dienas; rezultātā pacients zaudē samaņu. Citos gadījumos kā soda līdzekli lieto sulfazinu, kas rada ķermeņa temperatūras celšanos un stipras sāpes. Tomēr viens no vissāpīgākajiem paņēmieniem esot „mitrā ievīstīšana", kad pacientu ietin no galvas līdz kāju pēdām mitrās maisu drēbes sloksnēs, kurām tad ļauj izžūt. Žūstot drēbe saraujas un tik ļoti spiež ķermeni, ka nelaimīgais „pacients" jo bieži zaudē samaņu. Ārsti pārāk nepūloties noslēpt faktu, ka viņu slimnieki neesot garīgi, bet gan „politiski" slimi. Viktoram Feinbergam tiesa Ļeņingradā teikusi, ka viņa slimība esot „citādā domāšana" un, ja viņš sāktu domāt „pareizi", viņu no psīchiatriskās slimnīcas varētu atbrīvot . . .

Podrabineka apgalvojumus pilnīgi apstiprina ārsts psīchiatrs Vološanovičs, kas pats strādā padomju psīchiatrisko slimnīcā. Drošsirdīgais ārsts piemetina, ka viņš labi apzinoties nepatikšanas, kas to sagaidot, bet ārsta apziņa neļaujot viņam klusēt.

Vai Dr. Vorošanoviča vārdi neapliecina to, ko Bukovskis un citi disidenti apgalvo, ka katra apcietinātā, vai izsūtītā disidenta vietā rodas cits cilvēka tiesību cīnītājs? Liesmu, ko iededzinājuši pirmie pretestības kustības darbinieki, vai tie būtu demokratiskās kustības aizstāvji, vai cilvēku tiesību cīnītāji, vairs nevar apdzēst nedz čekas spīdzinātāji, nedz Vladimira cietums, nedz spaidu darbu nometnes Moravijā, Sibirijā un citur Pad. savienībā.

A. L.

DV BĒRZAINES KOPAI 25 GADI

DV Bērzaines kopai 14. augustā apritēja 25 darbības gadi. Šīs atceres izkārtošana sakrita ar DV Rietumvācijas valdes sēdi Bērzainē. Īpašuma pāvaldnieks Pauzers ir arī DV Bērzaines kopas vadītājs. Viņš arī gādājis par Bērzaines viesmīlību. DV Rietumvācijas valdes priekšsēdis Dr. J. Platais sveica Bērzaines kopu visu vanagu vārdā, izteikdams pateicību tās vadītājam Pauzeriam, kas daudz veicis Bērzaines labā. Vēl sveicināja apgabala pārstāvis Burmeisters, arī no Viestura un Sidrabenes DV nodaļām, Stuburs no Frankfurtes DV nodaļas, Baltputns no Hamburgas, Klīmanis no Hanoveras, Spurdziņš no Memingenas, Mežals no Centra nodaļas un Gūtmane no DV Osnabrikas nodaļas. No DV Saules nodaļas sveicināja Dr. J. Platais. Apsveicējiem pateicās kopas vadītājs Pauzers. Apsveicēji izteica vēlējumu DV Bērzaines kopai pastāvēt vēl daudzus gadu desmitus.

A. Klīmanis

TEAKWOOD mēbeles

791-2355

Pārdošana noliktavā

Hwy 7 — Airport Rd. — Yonge St. — Don Caster Ave. — Steels Ave.

Einar Clausen Ltd.

881-0000

PAVASARA **LE 1-7353**

DELIKATEŠU VEIKALS UN KONDITOREJA

361 Roncesvalles Ave. **Īpašnieks K. KEDZIERSKI**

LOTUS FLOWERS

792 Bathurst St.,
(Pie Bloor St.) Toronto
Ont. M5R 3G1
Tel. 533-3884

PUĶES - GRĀMATAS
DAIĻAMATNIECĪBAS IZSTRĀDĀJUMI

Vienalga, kur dzīvojat: Sidnejā, Stokholmā vai Sanfrancisko — **rakstiet, telegrafējiet, telefonējiet, un jūsu puķu pasūtinājumu izpildīsim nekavējoties.** **Ināra un Arvīds Tirumi**

Meklē aukli
gadu vecam dēlam
darbdienās no pl. 8—13.
Zvanīt 751-1959.

Gatavojoties Latvijas 60 gadiem

LATVIEŠU NACIONĀLAS PADOMES LIEBRITANIJĀ SĒDE LONDONĀ

LNPL prezidijs savā sēdē 13. augustā iztirzāja līdzdalību demonstrācijās sakarā ar Čechoslovākijas okupācijas 10 gadu atceri, pārrunāja nacionālpolitiskā darba uzdevumus, publikācijas, Latvijas valsts tapšanas 60 gadu svinības un Latviešu mājas Almelijā darbību. Prezidija sēdi vadīja priekšsēdis A. Abakuks, piedalījās Andris Abakuks, J. Andrups, N. Bisenieks, Z. Daškevica, I. Lūsis, J. Ranka, P. Reinhards un Latviešu mājas pārzinis T. Strelerts.

Prezidija pārstāvji uzturējuši sakarus ar Jaunajiem konservātīvajiem un Čechoslovaku komiteju, kas rīko demonstrpcijas Pragas iebrukuma 10 gadu atcerei. Šai sakarā Londonā čechu mājā notiek Jana Palacha piemiņas zīmes atklāšana. Protesta demonstrācijās latviešu grupu gājienam un sanāksmei Trafalgara laukumā organizē DVF Londonas nodaļa.

Andra Abkuka vadībā izstrādāts manuskripts par latviešiem Anglijā, to nolēma iespiest augļu valodā 2000 metienā. Iepriekš jānoskaidro izmaksa un izdevīgākās iespiešanas iespējas. Pārrunāja iespējas noorganizēt raidījumu par latviešiem BBC televizijā. Valsts svētku sarīkojuma koncertā Londonā piedalīsies vijolniece Rasma Lielmane, viņa solījusi piedalīties arī Alberta Jēruma piemiņas koncertā 4. novembrī. Prezidijs pārrunāja iespējas panākt publicējumus par Latvijas 60 gadiem britu laikrakstos. Pirms valsts svētkiem Londonā, 11. novembrī ieradīsies PBLA valdes priekšsēdis Dr. I. Spilners. PBLA valdes loceklis Jūlijs Kadelis piedalīsies valsts sarīkojumā Straumēnos.

LAK Eiropas centra kopsēde notiks Minsterē, 14. un 15. oktobrī. Tajā jāizšķir jautājumi par statūtiem un nākamiem Eiropas latviešu dziesmu svētkiem. Prezidijs izskatīja norēķinus par Helmera Pavasara darbu koncertu un Rasmas Lielmanes koncertu, kas abi ļoti labi izdevušies.

Prezidija sēdes laikā pienāca telefoniska ziņojums no Vasaras kursu rīcības komitejas, ka budžetu varēs sabalansēt un izdevumi nav paredzami. Kursi bijuši labi apmeklēti, un to mācību gaita risinājusies ļoti sekmīga. Administrātīvās nozares vadītājs N. Bisenieks deva pārskatu par ienākumiem un izdevumiem un ziņoja, ka līdzekļu stāvoklis apmierinošs.

Latviešu mājas pārzinis T. Strelerts ziņoja par paveiktajiem darbiem Almelijā. Ugunsdrošības pārkārtojumi paveikti un pieņemti pārbaudē, atskaitot B bloku, kur jāpadara ugunsdrošas durvis. Elektrības tīkls pāvilkts abās mājās; līdz šim par to samaksāts 8,500 mārc. vēl jāmaksā ap 3.000 mārc. Darbnīcu ēkai atjaunota daļa jumta, kas maksājis 400 mārc, jānojauc divi veci lielās mājas dūmvadi, kas var izmaksāt ap 3000 mārc. Nesen notikušajā apspriedē ar vietējās pašvaldības pārstāvjiem pārrunāta mājas pirkšana, bet prasītā cena ir par augstu un neatbilst mājas tirgus vērtībai. Latviešiem iespējams māju izmantot, turpinot līdzšinējo nomas līgumu. Šās vasaras bērnu nometnē ir daudz dalībnieku.

L.A.

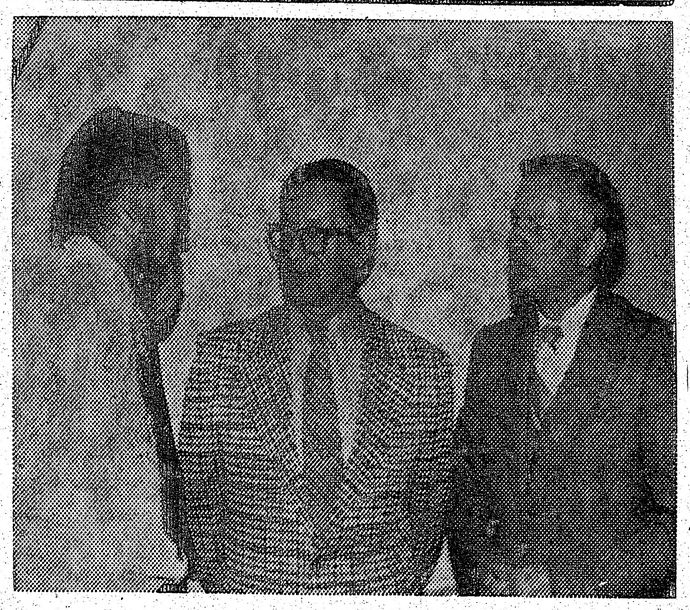

Mācītājs P. Kļaviņš (pa kreisi) sarunā ar DV Mēnešraksta redaktoru R. Čaku un korporācijas Lettonia Viskonsinas kopas senioru E. Krūmiņu (labajā pusē).

Foto: V. Jaunkalnietis

P. Kļaviņš Milvokos

Gaismas akcijas vadītājs mācītājs Pauls Kļaviņš, kas pastāvīgo dzīvo Rietumvācijā, stāstīja par Gaismas akciju Milvokos. Paulu Kļaviņu uz Milvokiem bija aicinājusi Lettonia kopa Viskonsinā, sadarbībā ar Milvoku ev. lut. draudzēm.

Svētdien, 13. augustā, māc. Kļaviņš piedalījās kārtējā dievkalpojumā latviešu baznīcā, sakot sprediķi. Pēc dievkalpojuma baznīcas sabiedriskās telpās māc. Kļaviņu milvokiešiem iepazīstināja Lettonia Viskonsinas kopas seniors E. Krūmiņš. Savu stāstījumu P. Kļaviņš ievadīja ar Gaismas akcijas filmu, kas slepeni uzņemta Rīgā. Filmā redzamas ieslodzījuma un darba vietas, ieslodzīto pārvadāšanai izbūvētās kravas mašīnas un čekas nams. Māc. Kļaviņš paskaidroja, ka šī ir jau otrā filma, kuras uzņēmēji riskējuši ar savu brīvību un dzīvību. Viņu darbs ir ļoti svarīgs, jo tas parāda kā padomju režīms piespiež strādāt izsalkušus cilvēkus bez atalgojuma Režīmam šīs filmas ir ļoti nepatīkamas — tas pat meginājis apšaubīt to īstenību. Latvijas territorijā ir zināmas 12 ieslodzījuma vietas, no tām Rīgā ir piecas.

Gaismas akcija neinteresējas par militāriem noslēpumiem, bet vāc ziņas par latviesiem, kuri tiek vajāti savas nacionālas pārliecības un teicības dēļ. Nedrīkst atkārtoties Gunāra Rodes gadījums, kad par viņu neviens nezināja septiņus gadus Tagad neretī čeka atlaiž apcietinātos brīvība, lidzko rietumos tiek publicēta informācija par tiem. Sevišķi svarīgi nodibināt ciešākus sakarus ar latviešiem Sibirijā, jo daudzi tos tagad uzskata par pilnīgi zudušiem un atšķeltiem no latviešu tautas.

P. Kļaviņu klausītiesbija ieradušies ap 150 milvokiešu, kuŗu ziedojumus nodeva Gaismas akcijas vajadzībām. Māc. Kļaviņš ieradās Milvokos no Gārezera, kur viņš darbojās par skolotāju.

V.J.

Kanadas viesmīlības ļaunprātīga izmantošana

ŽĪDU KONGRESA PROTESTS PADOMJU SŪTNIECĪBĀ OTAVĀ

Ontario zinātņu centrā iekārtotajā Pad. savienības izplatījuma programmas izstādē, kā ziņo laikraksts The Toronto Sun, esot izdalīta antisemitiska literātūra. Pēc ienākušām sūdzībām par 78 lappušu brošūras „The Sword of Death" (Nāves zobens) izplatīšanu, Zinātņu centra direktors J. Tuzo Vilsons esot pavēlējis apturēt tās izplatīšanu, tāpat visas pārējās padomju literātūras izdalīšanu. Brošūrā, kuŗas autors ir Leo Korns, esot uzbrukts cionistiem un kritizēta Izraēla. Tajā galvenokārt atrodamas anticionistu rakstu kopojums un tā iznākusi 1977. g. Novosti Press apgādā Maskavā, kas esot viens no lielākajiem antisemitisma avotiem pasaulē.

Padomju pārstāve Lūcija Ņemova noliegusi, ka brošūra satur antisemitismu, bet pielaidusi, ka tā esot anticionisķa. Tā atsūtīta līdz ar pārējo literātūru no Pad. savienības. Kanadas žīdu kongresa direktors B. G. Keifecs laikrakstam The Globe and Mail savukārt izteicies, ka šī brošūra atgādinot vācu nacistu propagandas literātūru. Viņš 30. augustā esot iesniedzis sūdzību Zinātņu centrā. Keifecs izteicies, ka žīdu kongress iesniedzis oficiālu protestu Pad. savienības sūtniecībai Otavā. „Tā ir Kanaras viesmīlības ļaunprātīga izmantošana," viņš izteicies. Žīdu kongresa komitejas priekšsēdis Zamuels Respiks piebildis: „Tas ir nekrietns sacerējums, esmu šokēts!"

Padomju izplatījuma izstāde Zinātņu centrā atklāta pagājušā gada decembrī, lai iepazīstinātu apmeklētājus ar padomju izplatījuma programmas vēsturi.

Sakarā ar šīm sūdzībām laikraksts Toronto Star komentē, ka Kanada atvērusi savas durvis padomju viesiem — mākslinieķiem, rakstniekiem, dzejniekiem, sportistiem, hokejspēlētājiem. Bet padomju pilsoņi, kas šeit ierodas, lai traucētu šejienes dzīvi un saindētu sabiedrisko domu, nav vēlami. Pad. savienība maldinājusi mūzeju, kas devis telpas viņas izplatījuma izstādei, bet nekādā gadījumā, lai izdalītu kaitīgu literātūru.

Veterānu salidojums

Gadskārtējais Kanadas igauņu karavīru veterānu salidojums šogad notika 26. augustā igauņu bērnu vasaras nometnē „Seedrioru" pie Eloras. Piedalīties aicinātas bija arī pārējo Baltijas tautu veterānu organizācijas. No Toronto latviešiem piedalījās Z. Akots un K. Markitants, kā arī grupa hamiltoniešu ar O. Bērztīsu priekšgalā.

Pēc kopējās parādes un vainaga nolikšanas pie krituša karavīru piemineķļa bija svētbrīdis bīskapa K. Raudzepa vadībā. Svētku dalībniekus uzrunāja Igaunijas ģenerālkonsuls I. Heinso un igaunijas centrālo organizāciju pārstāvji. Baltiešu veterānu sveicienus nodeva Kanadas baltiešu veterānu līgas priekšsēdis S. Jokubaitis. No latviešiem sveica Toronto baltiešu veterānu korpusa priekšnieks Edm. Ozols.

Pēc svinīgā akta bija jautrs karavīru vakars ar vokāliem priekšnesumiem, kuŗos piedalījās arī latviešu labi pazīstamais baritons Trolla no Detroitas. Par deju mūziku gādāja Iltala orķestris. Svinībās bija ieradies arī pazīstamais kanadiešu advokāts J. Pomerats, kuŗu Kanadas igauņu centrālkomiteja pieņēmusi pārstāvēt igauņu intereses pie Kanadas valdības.

E. O.

DV klubā Toronto ar 25. sept. atbrīvojas

BĀRA PĀRZIŅA VIETA.

Par pienākumiem un atlīdzību lūdz sazināties ar A. Šternu, 787-6265.

Lasiet laikrakstu

LATVIJA AMERIKĀ

atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcā 491 Colleges St., kā arī apsteuvē.

Mūsu krusttēvs un draugs

Roberts Nukis

ir aizgājis aizsaulē.

Kur palika baltie sniegi,
Kur staltais augumiņš;
Saulē kusa baltie sniegi,
Zemē staltais augumiņš.

Viņu klusībā pieminēs

Vandeļu ģimene un Ogriņu Jānis

Latviešu jaunatnes nometne Brazilijā

Dienvidamerikas latviešu jaunatnes apvienība, laikā no 1. līdz 9. janvārim, nākošgad, rīko jaunatnes nometni Brazilijā. Par nometnes vietu izraudzīta Palma, netālu no otras latviešu kolonijas Vārpas. Nometne domāta visiem latviešu jauniešiem Dienvidamerikā, lai gan lielākais skaits paredzams no pašas Brazilijas. Aicināti piedalīties arī lektori un vadītāji arī no citām zemēm ārpus Dienvidamerikas.

Nometnes mērķis ir radīt latviešu jaunatnes interesi par savu latvisko mantojumu, veicināt jaunatnes vadītāju tālāku izveidošanos, kā arī radīt jaunatnē tuvības saites ar savu tautu citur pasaulē. Programma paredzēta līdzīga Divreiz divi nometnei, ar vairākām interešu un projektu grupām, kā arī koplekcijām, dziedāšanu un vakara programmām. Dalībniekiem būs iespējams iegūt konkrētas zināšanas par Latvijas vēsturi, latviešu valodu, kultūru un tautas tradicijām, kā arī par tagadējo latviešu sabiedrību visā pasaulē.

Nometnes administrātors ir Dienvidamerikas latviešu jaunatnes apvienības valdes vicepriekšsēdis Normunds Alens Sanpaulo, Brazilijā, saimnieks Alberts Kalupnieks Amerikānā, arī Brazilijā. Nometni vadīs apvienības priekšnieks Guntars Gedulis no Venecuēlas.

Tuvākas ziņas par nometni saņemamas no Normunda Alena, Rua Princesa Isabel, 266 Brooklin, Sao Paulo, 04601, Brasil — Brazilijā dzīvojošiem, vai no Guntara Geduļa, Apdo. 68.679 — Altamira, Caracasa 106, Venezuela — ārpus Brazilijas dzīvojošiem. Vadība ļoti vēlētos, kaut nometnē piedalītos pēc iespējas vairāk dalībnieku un lektoru no ziemeļu zemēm, kas būtu ar mieru dalīties ar savām zināšanām un pieredzi jaunatnes darbā.

Ieinteresētajiem būtu jāraksta G. Gedulim, tāpat visiem tiem, kas vēlētos šo pasākumu atbalstīt financiāli ar kādu ziedojumu, ko izmantotu tālo nometnes dalībnieku ceļa izdevumu daļējai segšanai.

Latviešu kolonija Vārpa dibināta 1922. gadā, kad tur ieradās pirmie latviešu iecelotāji no Latvijas. Dažus gadus nodibinājās kopsaimniecība Palma, kur pārgāja dzīvot kādi 250 iecelotāji, galvenokārt vieninieki, atraitnes ar bērniem un precēti pāri bez bērniem. Tagad Palmā vairs palikuši tikai ap 20 iedzīvotāju, visi jau vecākos gados. Viņus aprūpē Brazilijas baptistu savienība, kuras īpašumā nodota Palmas territorija. Savienība uzcēlusi modernas sanāksmju telpas, kur notiks arī jaunatnes nometne.

Latvieši iecelojuši Brazilijā jau kopš 1890. gada. Tagad tur dzīvo ap 25.000 tautiešu, ieskaitot jauktās laulības un to pēctečus, kas parasti latviski nerunā. Tieši tādēļ, ka tagad Brazilijā dzīvo jau ceturtā latviešu paaudze kopš immigrācijas sākuma, jaunie vairs īsti nesaprot, kādēļ vispār uzskatīt sevi par latviešiem un lauzīties kādā „svešā mēlē". Tā šai nometnei, kas var parādīt vietējai jaunatnei, ka vērts būt latvietim, ir ļoti liela nozīme.

Piebilstams, ka janvāris ir karstākais Brazilijas mēnesis, jo dienvidpuslodē vasara sākas ap Ziemsvētkiem. Ar pavasari, septembŗa beigās, jau beidzas sausais periods un daba atplaukst jaunā zaļumā un ziedos, kurus bagātīgi slacina biežie lieti. Vārpa un Palma atrodas ap 800 km no lielās Brazilijas industrijas pilsētas Sanpaulo, kas izveidojusies par modernu lielpilsētu.

G.G.

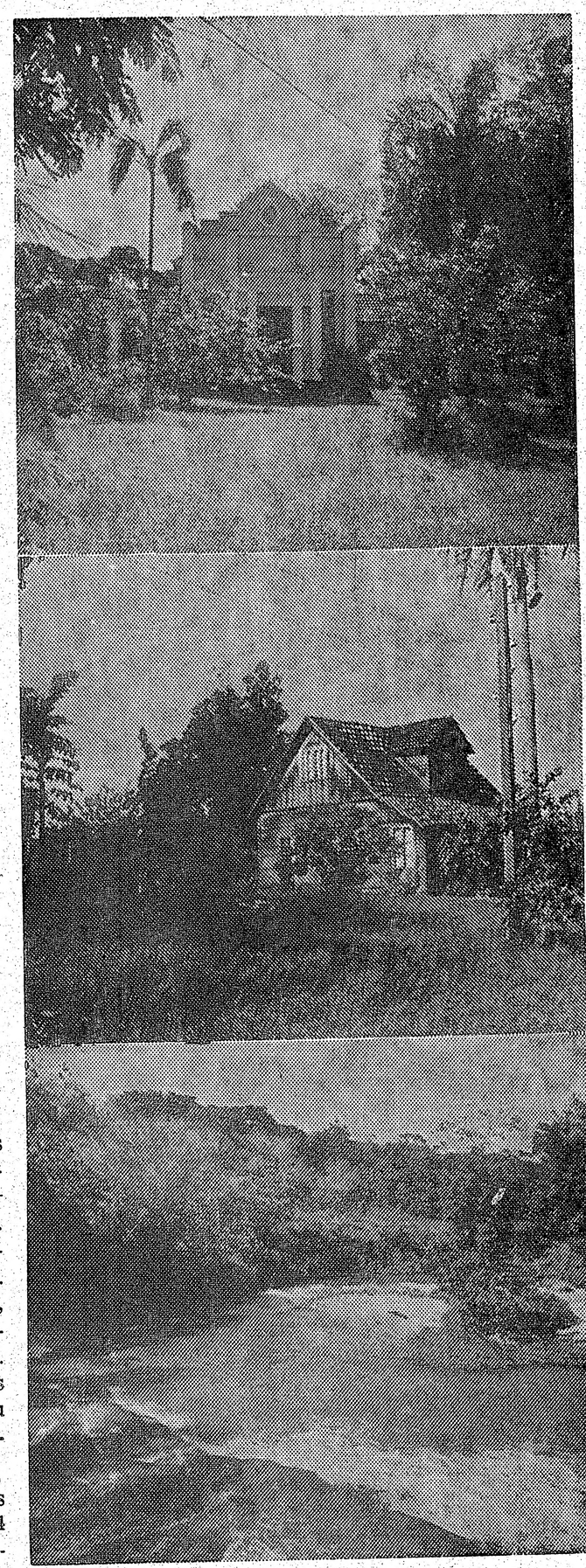

Augšējā attēlā — baznīca Palmā. Vidū — latviešu celtā dzīvojamā māja, kādas pazīnām mūsu dzimtenē. Apakšā — upe, kas iekļauj savos līčos Palmas kopsaimniecību.

Jāni Abuču atceroties

Vesterosā, Zviedrijā, zemes gaitas beidzis Jānis Abučs. Viņa vārds pazīstams katram, kam vien bijusi jebkāda saskare ar latviešu literātūru un rakstīto vārdu trimdā.

Jānis Abučs un Ziemeļblāzma, divi vārdi viens jēdziens. Ziemeļblāzma bija Jāņa Abuča 1948. gadā Lībekā dibinātais grāmatu apgāds, kas kopš 1950. gada darbojās Zviedrijā. Sāpīgi teikt un lasīt — bija, bet tā ir skaudrā patiesība. Ziemeļblāzma izdzisusi līdz ar Jāni Abuču.

J. Abučs bija savāds gramatu izdevējs, viņš izdeva grāmatas, bet viņš nebija veikalnieks. Jau no zēna g. visā pilnībā izmācijies burtlīâa amatu, viņš čaklam rokām paveica fantastisku darba daudzumu.

Čaklas rokas, sūrs darbs un silta sirds. Tas bija Jānis Abučs. Viņš nekad nemeklēja to, ko atmaksātos izdot. Viņš izdeva to, kas viņam likās nepieciešams un vajadzīgs. Neprasme plānot veikalus tā, lai tie atmaksātos, jau nav slavējama īpašība pati par sevi. Bet ja Jānis Abučs būtu bijis īsts veikalnieks, tad daudzu musū rakstītāju darbi tā ir nekad nebūtu izdoti.

Jāņa Abuča plānošamas darbs bija vienkārsis. Dienai ir 24 stundas, gulēšanai nepieciešamas septiņas. Pāris stundas ceļam un pārējo laiku var strādāt. Galvenais, lai iznāk papīram, iespiešanai un iesiešanai. Cik atlika pašam par salikumu un citiem darbiem, tas jau nebija tik svarīgi. Kad tik pietika dienišķai maizei. Grāmatas cena, protams, atkarājās no pārdoto eksemplāru skaita. Un Jānis bija optimists. Nepārdos šogad, pārdos divi, trīs kaut vai piecos gados. Tad atliks arī man pašam, kas parasti neatlika.

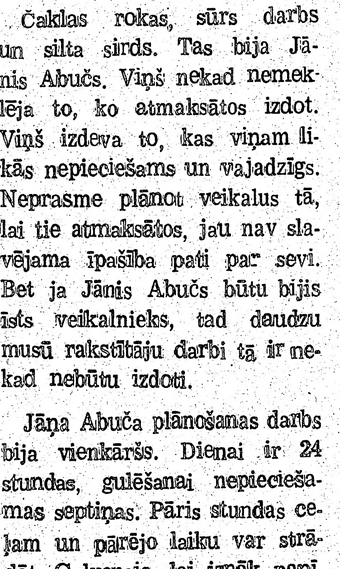

† Jānis Abučs

Ziemeļblāzmas izdoto grāmatu skaits ir milzīgs. Ja ievēro, ka to visu paveicis viens cilvēks, tas liekas neticami. Kā vienu no ievērojamākiem darbiem jāmin Raiņa kopotos rakstus ar Niklāva Strunkes ilustrācijām, viens no skaistākiem trimdas grāmatniecības veikumiem. Viņš paspēja izdot 6. sējumu par latviešu kaŗavīrā gaitām Otrā pasaules kaŗā, viss darbs būtu aptvēris 7 sējumus. Tātad — nepabeigts; daudz kas palika arī neiesākts, tikai iecerēts.

Bet ne jau tikai grāmatas. Ko Jānis Abučs nozīmēja trimdas kultūras dzīvei, sāksim izjust tikai tagad, kad viņa vairs nav. Jāņa Abuča čaklās rokas palīdzēja ceļā no grūti lasāma manuskripta uz skaistu saliktu rindu daudziem jo daudziem periodiskiem izdevumiem, cita starpā mēnešrakstam Brīvība, Raiņa un Aspazijas Gadagrāmatai un gaŗai, gaŗai rindai citu.

Ši rindiņu rakstītājam bijusi izdevība dažreiz strādāt kopā ar Jāni Abuču grāmatas un avīzes aplaužot, brīžos kad „deg". Un arī tad, kad vēl pilnīgi nepārvarētas slimības dēļ bija jāsakož zobi, lai nerādītu citiem, cik grūti. Nogurums, atpūta? Jāpadara tas, kas jāpadaraļ Kāpēc viņš to darīja, kāpēc sevi nesaudzēja?

Laikam viņš citādi nevarēja. Klusā darba varonis.

Bet par tādu varonību nedod ne godalgas, ne citu atzinību. Tās saņem citi. Ne Kultūras, ne citu fondu apbalvojamo sarakstos veltes šāda tipa cilvēkiem nov paredzētas. Bet pareizi vien jau viss notiek.

Ne jau atzinības dēļ šādi cilvēki strādā. Kas redzējis Jāni Abuču mīļām rokām turot jaunizmākušu grāmatu, zina, kādēļ viņš strādāja.

Aizgājušā drauga piemiņai un viņa skaistajam mūža darbam galvu liecot.

Jānis Rituma

Daudzkultūru padome un . . .

(Turpinājums no 6. lp.)

sniegt palīdzību, neatkarīgi, vai tie piederētu pie pašu vai ienaidnieka armijas. Sarkanā Krusta dibinātājam nebija ne jausmas, ka tiek radīts viens no ilgstošākajiem humānitāriem iestādījumiem cilvēces vēsturē.

Kanadā Sarkanā Krusta karogs pirmo reizi plīvoja 1885. gadā Riela sacelšanās cīņu laikā pie „Zivju Strauta". Oficiāli Sarkanais Krusts savu darbību šai zemē uzsāka 1896. gadā. Galvenā darbība atradās brīvprātīgo darbinieku rokās. Atalgots tiek tikai pavisam mazs skaits administrātīvā darba personāls. Sarkanā Krusta darbības izveidošanā piedalās ikviens darbinieks, sākot ar dažādām grupām un padomēm, līdz pat galvenajam stābam. Visai darbībai un lēmumiem jāatbilst vadlīnijām, kas pieņemtas Ženevās konferencēs (beidzamā 1949. g.).

Kanadas Sarganā Krusta darbība sadalās galvenokārt piecās ievirzēs: veselības palīdzība, internacionālā palīdzība, drošība un aizsardzība, sabiedriskā palīdzība, internacionālā palīdzība un informācija un attīstība jaunos virzienos.

Pie pēdējās nozares pieder arī pagājušā gadā izveidotā Daudzkultūru padome, kuŗā darbojas pārstāvji gandrīz no visiem šinī zemē esošiem tautību nogrupējumiem. Ir labi, ka arī latviešiem ir iespēja runāt līdz šai organizācijā. Nedrīkstam atstāt novārtā nevienu gadījumu, kur lielākā forumā varam paust savu viedokli. Kādu dienu tam var būt tālejošas sekas.

Daudzkultūru padomes darbs pie Sarkanā Krusta vēršas plašumā. No sākotnēji paredzētā tiešā informācijas darba padomes locekļi kļuvuši par padomdevējiem dažādos attiecīgu tautību skaŗošos jautājumos. Tāpat tiem iespēja vērst Sarkanā Krusta uzmanību uz notikumiem, kas skaŗ viņu tautu un nereti paliek apslēpti pasaules acīm. Vienā no beidzamajām padomes sēdēm tika pieminēta rezolūcija par Sarkanā Krusta iestāšanos par Spandavas cietuma cilvēcības vārdā. Kāpēc gan nevarētu radīt līdzīgu situāciju par kādu latvieti, kas iet mocekļa ceļu? Vai tas iespējams, rādīs nākotnes darbs.

Imta Purva

RELIĢISKĀ DZĪVE

Par patvērumu

Kungs, Tu mums esi bijis par patvērumu uz radu radiem. Pirms kalni radušies, pirms zeme un pasaule radīta, Tu esi no mūžības uz mūžību, ak Dievs!

Psalmi 90,2.

Katra cilvēka mūžā pienāk laiks, kad tas met skatu atpakaļ uz nostaigātiem mūža gadiem, kad tas novērtē par jaunu visu savu dzīvi un, tā sakot — iet tiesā pats ar sevi. Jaunībā tas nekad nenotiek, bet kad mūža saule ieslīd vakara pusē, šis brīdis pienāk.

Kāds tad ir dzīves ieguvums? Kāda tad ir mūsu drošība? Kas ir tas drošais un nemitīgais pamats, uz kā stāvam. Cilvēku mirdzošās domu celtņes, saimnieciskā neatkarība, brīvības laime — mainās kā vēja rādītājs pie mūsu dzīves ēkas. Viss izrādās tikai īsam dzīves sprīdim, viss ir bijis kā interesanta ainava, kas paslīd ceļotāja acu priekšā. Īstais pamats un patvērums ir meklējams ārpus mūžam mainīgās dzīves panorāmas.

„Kungs, Tu mums es bijis par patvērumu . . ." nevis vienai dienai, bet paaudžu paaudzēm, no mūžības uz mūžību.

Jaunībai pieder sajūsmas skaistums, ideju dedzība, kad kļūdas neliekas kļūdas un panākumiem nav nozīmes. Katra jaunā paaudze ir izsapņojusi skaistos sapņus par labākas un pilnīgākas pasaules veidošanu, apziņā, ka pasaule reiz piederēs tiem. Bet pašiem nemanot viens gadu desmits virknējas pie otra un nemanot straujā sirds ir ieslīdējusi pēcpusdienas rāmajā plūdumā. Laika audējs savā dzīves rakstā ir iepinis arī tavus jaunos gadus un straujā sirds ir iemācījusies novērtēt, spriest un atteikties.

Vecums nav privilēģija — priekšrocība, bet Dieva dāvana, lai to gudri lietājam.

Šī dāvana mums piešķir spējas dziļāk ieskatīties, mierīgāk novērtēt un bezbailīgāk skatīties acīs iznākumam. Neviens soģis nav tik nepielūdzams un cietsirdīgs kā cilvēks, kas tiesā pats sevi. Un tikai vecumā īsti atveras augšā pieminētās Dāvida dziesmas patiesīgums. Šie vārdi nes sevī lielu mieru. Dzīves gadi mums ir rādījuši, kā paaudze pēc paaudzes aiziet smilšu kalniņā, visas asaras, prieki, bēdas, panākumi un zaudējumi ir tikai īslaicīga parādība.

Dieva vārds runā par patvērumu uz radu radiem, uz mūžību. Ēģiptes piramidas ir vecas, seno tautu darbi ir slaveni, tagadnes zinātnieku sasniegumi ir ievērojami, bet tie nenozīmīgi ar Dieva darbu salīdzinot.

„Pirms kalni radušies, pirms zeme un pasaule radīta, Tu esi no mūžības uz mūžību, ak Dievs!"

Kungs Dievs, debesu Tēvs, Tu esi mums devis karstas sirdis, nerimstiešu garu. Piešķir mums Tavu žēlastību izlietāt šīs dāvanas, lai nokļūtu pie Tava mūžīgā un nemainīgā patvēruma. Vadi mūsu meklējumus un svētī mūsu ieguvumus, šķīsti mūsu sirdis un dari gaišus mūsu mūža gadus un māci mums mūsu dienas tā skaitīt, ka gudru sirdi dabūjam.

(Fricis Ruperts, 1912)

Kalposim Dievam

Kalpojiet tam Kungam ar prieku, nāciet Viņa vaiga priekšā ar gavilēm.

Psalmi 100, 2.

Mēs — cilvēki — neesam brīvi un neatkarīgi. Mēs esam padoti vai nu Dievam, vai šīs pasaules valdniekam — sātanam.

Ja cilvēks nekalpo Dievam, viņš tad sevi nodod ļaunā kalpībā. Mūsu bībele t— Svētie Raksti tā to māca, un mūsu dzīves pieredze to apstiprina.

Mūsu dzīve ir kalpošana. Tomēr neviens nekalpo sev, bet gan — labajam vai ļaunajam.

Mēs kalpojam Dievam, ja svētdienā piedalāmies dievkalpojumā. Par to nevienam nevarēs būt šaubu, jo šī kalpošana jau izteikta šīs svētdarbības vārdā — dievkalpojums.

Bet Dievam mēs varam kalpot arī ar savu darbu ikdienā. Apustulis Pāvils uz to mūs pamāca, kad saka:

„Un visu, ko vien jūs darāt vārdos un darbos, to visu darait Kunga Jēzus vārdā, pateikdamies Dievam Tēvam caur Viņu" (Kolosiešiem 3, 17).

Un kādā veidā mēs lai to veicam?

„Visu ko darāt, darait no sirds, it kā savam Kungam un ne cilvēkiem" (Kolosiešiem 3, 23).

Tad arī izpildīsim šodien to, kam mūs māca dziesminieks:

„Kalpojiet tam Kungam ar prieku, nāciet Viņa vaiga priekšā ar gavilēm!"

Tad arī būsim sekojuši tam, ko apustulis Pāvils saka:

„Es jums lieku pie sirds, brāļi, Dieva žēlsirdības vārdā nodot sevi pašus par dzīvu, svētu Dievam patīkamu upuri, tas lai ir jūsu garīgais dievkalpojums" (Romiešiem 12, 1).

(Eduards Ķerģis, 1914)

DIEVA GAISMA

Atzīmējot Sidrabenes 25 gadus, jaunais teologs Juris Cālītis pārpildītajā brīvdabas dievnamā iesāka savu svētrunu šādiem vārdiem: „Jūs esat pasaules gaisma!"

Cik skaisti, ka mēs visi kopā šeit esam pulcējušies pārdomāt Dieva vārdu nozīmi, kas runā šodien uz mums.

Indijā, šai civilizācijas atpalikušajā zemē, vēl šodien, 20. gadsimta modernajā laikmetā, vēl ļotši daudzās vietās nav elektrības, lai cik tas mums izliktos dīvaini — nav gaismas. Kādā vietā lielā templī, baznīcā, kas sastāvēja tikai no sienām un jumta, ieejot valdīja pilnīga tumsa. Ienācēju pārņēma savāda sajūta. Telpā nebija nekā, tikai vidū nolikts liels lukturis. Kad sāka nākt dievlūdzēji, katrs nesa līdz mazu eļļas lampiņu, ko telpā nolika uz lielā luktura; tā telpa kļuva gaiša—izskatījās ļoti skaista.

Šo pārdzīvojumu man gribētos salīdzināt ar mūsu Sidrabeni. Priekš daudz gadiem, kā mēs visi zinām, šeit arī nekā nebija. Bet tad nāca jauki cilvēki, nesot līdz katrs savu eļļas lampiņu—labos darbus, mīlestību, labu vārdu, padomus, Tā radās šī skaistā vieta Sidrabene. Bet es gribu secināt vēl tālāk, proti: mēs neviens to nespētu bez Dieva gaismas, bez ticības sirdī uz labo, skaisto mēs to nespētu bez Kristus mīlesības, kas mūs ir mācījis: „Jūs esat pasaules gaisma!"

Kungs, māci mums paturēt, pateikies un lūgt no Tevis mūsu sirdīs šo gaismu—Dieva gaismu, tad panākumu netrūks un mūsu templis, mūsu baznīca, visa mūsu dzīve būs gaiša. Lai Dievs mums palīdz staigāt viņa gaismā.

E. ALKA

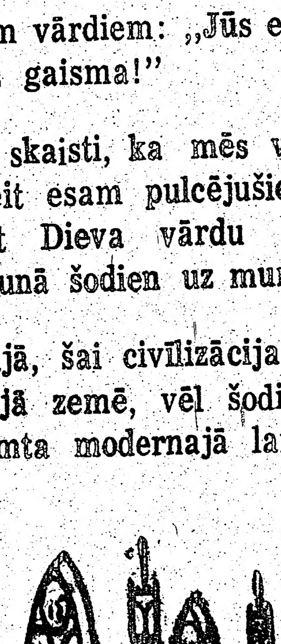

„Cilvēks nedzīvo no maizes vien, bet n okatra vārda, kas iziet no Dieva mutes". Mateja ev. 4—4.

Klausaities latv. radio raidījumu katru svētdienu pl. 2.45 pēcp. no Niagaras WHLD raidītāja. Vilnis 1270.

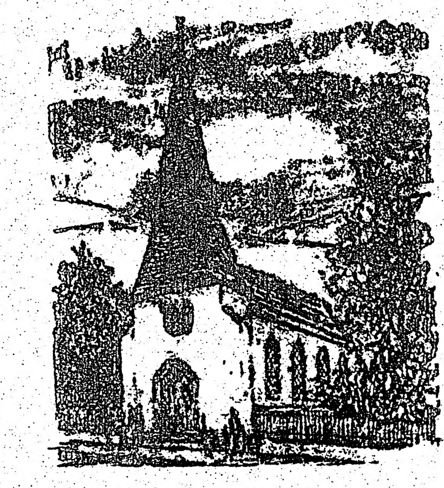

BAZNĪCU ZIŅAS

TORONTO

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cres., Toronto 21, Ont., tālr. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālr. 931-3327, 300 Balmoral Ave.

Māc. I. Gaide vasaras mēnešos būs sastopams pēc iepriekšējas sazināšanās. Mācītāja mājas tālr. 766-5525, Saulainē — 1 (705) 424-1118 no 7. jūlija līdz 6. augustam vai draudzes kancelejā,, tālr. 921-3327 otrdienās un ceturtdienās no pl. 12 — 20, izņemot laiku no 24. jūlija līdz 15. augustam, kad kanceleja būs slēgta.

10. septembrī pl. 11 Kapu svētki.

17. septembrī pl. 11 dievkalpojums.

24. septembrī pl. 11 dievkalpojums.

Māc. J. Cālītis. Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont., M4G 1V5. Tālr. 482-6743 mājās, 8 Rolland Road.

Mācītājs no jūnija beigām līdz augusta beigām būs sastopams pēc iepriekšējas sazināšanās. Sidrabenes tālr. 1-335-2030.

10. septembrī pl. 11 Kapu svētki.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. 757-2739. Toronto Austrumu ev. lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

10. septembrī pl. 11 Kapu svētki Toronto latviešu kapos.

17. septembrī pl. 13 dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā.

24. septembrī pl. 13.30 dievkalpojums Grace United baznīcā Bramptonā.

Baptistu draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 16. Bībeles studijas un lūgšanas vakari trešdienās plkst. 19.30 Walmer Road baptistu dievnamā.

Ar 10. septembri dievkalpojumi sāksies pl. 16 un turpināsies katdu svētdienu.

Māc. prāv. Dr. B. Kokins, 100 Sunnyside Ave., tālr. 533-9456 Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā 1021 College Str. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā pulksten 13.

Nākošā mēneša dievkalpojums sakarā ar katoļu kongresu 8. oktobrī pl. 13.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Avenue South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G8, tālr. 385-9838.

Mācītāja K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl 19.30—21.30. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

10. septembrī pl. 11 dievkalpojums. Pl. 10.30 bērnu dievkalpojums, svētdienas skola un Bībeles klases iesākums.

17. septembrī pl. 11 dievkalpojums. Pl. 10 dievkalpojums angļu valodā kopā ar igauņu draudzi.

24. septembrī pl. 16 dievkalpojums. Svētdienas skola un Bībeles klase.

1. oktobrī pl. 16 Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu. Dziedās koris(pl. 17.30 draudzes vakars.

8. oktobrī pl. 11 dievkalpojums. Pl. 10 Pateicības dienas dievkalpojums angļu valodā ar dievgaldu.

MONTREALA

Prāv. A. Voitkus 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6 P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latviešu ev. lut. Trīsvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcell Ave.

OTAVA

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel 788-3906 Otavas latv. ev. lut. Miera draudzes Sv. Pētera lut. baznīcā, 400 Sparks ielā

10. septembrī pl. 14 dievkalpojums. Draudzes pēcpusdiena.

17. septembrī pl. 14. dievkalpojums..

24. septembrī dievkalpojums pl. 14. Pēc tam 1979. g. pavasarī iesvētāmo un viņu vecāku sanāksme.

1. oktobrī Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu Sūsenmarī (Sault St. Marie) draudzē.

8. oktobrī pl. 14 Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu.

15. oktobrī pl. 14 dievkalpojums.

22. oktobrī pl. 14 Ģimenes dienas dievkalpojums.

29. oktobrī pl. 14 Ticības atjaunošanas dievkalpojums ar dievgaldu. Celsmes stunda.

Latviešu misijas radio raidījums

„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"

nepārtraukti 23. gada gājumā

Katru svētdienas rītu no pl. 9 — 9.30 Vilnis 1270 AM

No Niagaras WHLD raidītāja Vadītājs A. Laksmanis, 106 Dorset Rd. Scarboro, Ont., tālr. 261-4218

P R I E K A V Ē S T S

Kristīgs latviešu radio raidījums katru svētdienu pl. 2.45 pēcp. no Niagaras WHLD raidītāja Vilnis 1270 AM Vadītājs Dāvids Mikelsons 80 Stevenson Rd., Rexdale, Ont., tālrunis 749-0832

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS

Global TV 6. un 22. stac. 100 Huntly Str., Toronto, no pirmd. — piektd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta. Bufalo TV stac. 29, 700 Club, ik dienas pl. 11.30 no rīta un pl. 9.30 vakarea.

Radio FM CBN 107.7 24 stundas. Tel. 689-3122

BROADVIEW WOOLS, ARTS & CRAFTS

Īsaīn. Elza Avots

Veikali Toronto:

674 Broadview Ave., pie Danforth, tel. 469-2005
9 Queen St. East, pie Yonge ielas 368-5011

Lielā izvēlē īstas un sintētiskas vilnas dzijas, vietējās un ārzemju; aužamās dzijas, vilnas dzīpari. Materiāli dažādu latvisku rokdarbu sagatavošanai, linu materiāli, diegi, audekli, kanva visādos rupjumos. Dāvanām dažādi rokdarbi un audumi atsevišķi tautas tērpu gabali. Padomi rokdarbu jautājumos.

Veikali atvērti:

Pirmd., otrd. un trešd. no 9 rītā — 6 vak.;
ceturtd. un piektd. no 9 rītā — 8 vak.;
sestdienās no 9.30 rītā — 4 pēcp.

DAŽĀDU ZIEDU MEDUS

dabīgs, nepasterizēts

Ziedputekšņi Pollen)

Peru pieniņš (Royal Jelly) no

ĒRGĻU LIGZDAS DRAVĀM

30 Dewson St., Toronto, Ont. M6H 1G5, tel. 534-0563

BĒRZIŅŠ Realty Ltd. Arnolds un Herberts Bērziņš

NEKUSTAMI ĪPAŠUMI, APDROŠINĀŠANA UN NOTĀRS

5385 Yonge St., Suite 20, (Northtown Shopping Plaza) 225-6957 Willowdale, Ont.

445-5325
72 Northdale Rd., Willowdale, Ont.

Sveriges GENERAL INSURANCE COMPANY LIFE ASSURANCE COMPANY

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS

362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)

466-1951 vai 466-1502

ZIEDI KATRAI VAJADZĪBAI
LIETIŠĶAS MĀKSLAS IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKALA A. GUGĀNA ROTAS

Veikals atvērts ceturtdienās līdz pl. 8.00 vakarā.

Māra Gugāns-Lūsis

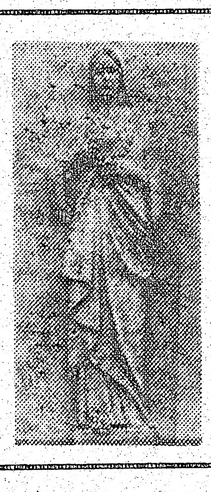

Gatavo pieminekļus un skulptūras

CANADIAN ART MEMORIALS LTD.
Port Credit, Ont.
Tēlnieks P. POLNA
16 Bowden Street,
Toronto, Ont. M4K 2X2
Tel. 466-7580

JAUNAS GRĀMATAS

Edg. Dunsdorfs — Kārļa Ulmaņa dzīve	$33.50
J. Roze — Latvijas rītausmā, saulrietā	$10.50
A. Brastiņš — Saules teiksma, t. dz. apc.	$12.00
Mārtiņa dziesmu grāmata II daļa	$11.00
Z. Sarma — Kolimas piezīmes	$3.00
Latviešu karavīrs 2. pasaules kara laikā	$21.00
A. Voitkus, — Ogles pelnos, rom.	$9.00
E. Aistars, Savā zemē, rom.	$9.50
Rūgtais Apīnis Nr. 50	$2.50
L. Grābeklis — Destiny's Darling	$12.75
V. Mežezers — The Herrnhuterian Pietism in the Baltic	$6.95
Gaismas pils viesi (Jelgavas skol. inst.)	$18.00
Valda Dreimane — Kad bēg putni, dz.	$5.00
Prof. Dr. L. Adamovičs — Raksti par Latvijas baznīcas vēsturi	$6.00
Lietiškā māksla Nr. 11	$3.50
Brīvības saule (Zedelhemas novietnes avīze)	$21.50
A. Plensners—Divdesmitā gadsimta pārvērtības	$11.-
A. Gailītis — Brīvības dziesma, rom.	$9.00
M. Čuibe — Vakarlaiva, dz.	$10.00
Archīvs 17. sējums	$10.00
H. Hartmanis — Dzīves krustceļos, atm.	$10.00
Ed. Mednis — Pirmais pasaules karš	$5.50
Kalpošana garā un patiesībā: Archib. Dr. K. Kundziņa pieminai	$6.00
Reiz kas citādāk (Hum)	$6.25
P. Gruzna un O. Liepiņš — Mamona gaitnieki	18.00

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ
491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5
Tālr. 921-7121
Pasta sūtījumiem jāpieskaita 10%

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.

Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19¾ märc. netto

LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ

Biroja laiks — pirmd., otrd., ceturtd. un piektdien no pl. 9.00 — 17.00
Piektdienās vēlīkā laikā — iepriekš sazinoties pa telefonu.
sestdienās no pl. 9.00 — 16.30, trešdienās birojs slēgts.

Baltic Exporting Co.

482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.

M6R 2N5. Tālr. 531-3098

Ja esat nodomājuši iegādāties
JAUNU 1978. GADA AUTOMAŠĪNU
apmeklējiet mūsu SKATES TELPAS
CHEVROLET - CHEVELLE - CAMARO
OLDSMOBILE - CHEVY II - CHEVETTE
Sazinieties nekavējoties ar mūsu latviešu pārstāvi
HANS PLAUDE Tālr. HO 6-1131

Robertson Motors Ltd.
1555 Danforth Ave., Toronto, Ont.

Terrora ēnā

(Turpinājums no 5. lp.)

apstājās sirds darbība. Pēc operācijas vairākkārt pārlēja asinis. Pēc operācijas sekoja plaušu karsonis, bet pusgadu vēlāk, zemāk par operēto vietu — zarnu tuberkuloze, kas acīm redzot nav pilnīgi izdzisusi vēl tagad. Operācijas vietā izveidojās zarnas saaugums ar muskuli, tāpēc tagad nevaru strādāt smagu fizisku darbu, iekāms nav izdarīta jauna operācija.

1973. gada martā, cietum sodam beidzoties, atgriezos Mordovijā. Šoreiz nometnē 17-A. Nometnes administrācija mani ļoti neieredzēja un baidījās manas lielās autoritātes dēļ ieslodzīto vidū. Visu laiku notika dažādas atriebības akti, piem. manas nodaļas priekšnieks kapt. Ziņenko pavēlēja man aizņemt augšējo gultu, kaut bija brīvas vairākas apakšējās. Viņš laikam cerēja, ka man rāpjoties augšā gultā, notiks operētās vietas plīsums. Bija arī bīstamākas provokācijas, piem. nometnes 1. ranga „ziņotāja" inscenēts uzbrukums ar cirvi.

1974. gada vasaras beigās 17-A nometnē izcēlās streiks, jo es pusdienas zupā ieraudzīju tārpus. Tad tārpus zupā pamanīja arī citi. Nometnes administrācija mūsu iebaidīšanai divus no streikotājiem — Petrovu un Grauru iemeta soda izolātorā. Mēs streiku turpinājām. Iejaucās čeka — atsūtīja kontroli, kas atklāja, ka mums izbaro tārpainus miltus, putraimus un kaltētos dārzeņus. Produkti tika nomainīti, bet Petrovu un Grauru nereabilitēja, tādēļ streiku atteicāmies pārtraukt. Par to visus streika dalībniekus, izņemot mani, ievietoja soda izolātorā uz dažādiem termiņiem (maksimālais sods — 15 diennaktis). Mani turpretī „kā nelabojamu" un „kā streika galveno izraisītāju" sodīja ar 3 mēn. ieslodzījumu kameras tipa telpās, kā oficiāli dēvē pie nometnes esošo lauku tipa cietumu (tas aizvien ir vienā ēkā ar soda izolātoru, un tajā var bez tiesas ieslodzīt uz laiku no 3 — 6 mēnešiem. Ieslodzītie šo soda ēku iesaukuši dažādi — būris, piektais stūris un taml.).

Par atteikšanos strādāt arī šajā cietumā mani triju mēnešu laikā daudzkārt pārcēla uz soda izolātoru, kur siltu ēdienu deva tikai reizi pa divām dienām, katru otru dienu dodot tikai 450 g rupjas maizes diennaktī, sāli un ūdeni. Bādā mērdēšanas dēļ mans veselības stāvoklis kļuva kritisks, taču šo spīdzināšanu pārtrauca tikai nepilnu mēnesi pirms soda laika beigām un tikai tādēļ, ka ārzemju laikrakstos bija parādījušies kādi raksti par mani. Mani nekavējoties pārveda uz Mordovijas nometņu slimnīcu Barāševo cietumā (p.k. ŽH—385-3-3), kur sabiju līdz 1974. g. decembra vidum. Braucot uz slimnīcu, satiku savu draugu latvieti, politieslodzīto Teodoru Aselbaumu, ko tajā pašā dienā, pilnīgi normālu cilvēku, ievietoja psihiatriskajā nodaļā. Kopš tā laika vairs neesmu viņu saticis.

(Turpmāk beigas)

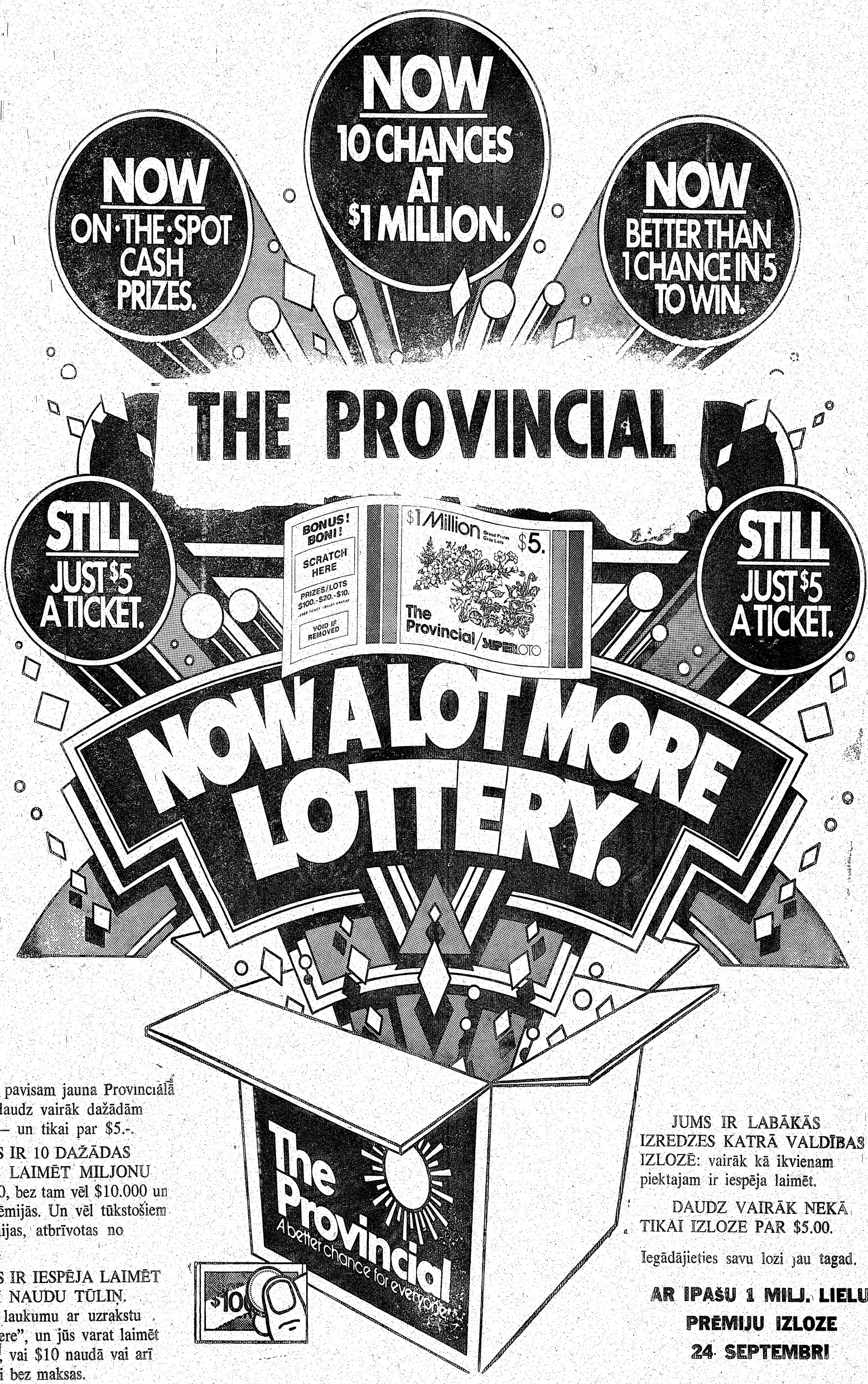

Tā ir pavisam jauna Provinciālā izlozė ar daudz vairāk dažādām iespējām — un tikai par $5.-.

JUMS IR 10 DAŽĀDAS IESPĒJAS LAIMĒT MILJONU PAR $5.00, bez tam vēl $10.000 un $1.000 prēmijās. Un vēl tūkstošiem citas prēmijas, atbrīvotas no nodokļiem.

JUMS IR IESPĒJA LAIMĒT SKAIDRU NAUDU TŪLIŅ. Iešvīkājiet laukumu ar uzrakstu „scratch here", un jūs varat laimēt $100, $20, vai $10 naudā vai arī saņemt lozi bez maksas.

JUMS IR LABĀKĀS IZREDZES KATRĀ VALDĪBAS IZLOZĒ: vairāk kā ikvienam piektajam ir iespēja laimēt.

DAUDZ VAIRĀK NEKĀ TIKAI IZLOZE PAR $5.00.

Iegādājieties savu lozi jau tagad.

AR ĪPAŠU 1 MILJ. LIELU PRĒMIJU IZLOZE 24. SEPTEMBRI

LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN CREDIT UNION

491 College St., Toronto, Ont., M6G 1A5

Tālrunis 922-2551

Biroju atvērts no otrdienas — piektdienai no pl. 10 rītā — 7.30 vakarā. Sestdienās no pl. 9 rītā līdz pl. 1.00 pēcp.

Toronto nod. birojs 1539 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A5

Tālr. 533-9415

Atvērts no pirmdienas līdz piektdienai no pl. 10 rītā līdz pl. 7 vak. Sestdienās no pl. 9 rītā līdz pl. 1 pēcp.

HAMILTONAS NODAĻAS BIROJS

16 Queen Street North, Hamilton, Ont. L8R 2T8. Tel. 528-7939
Birojs atvērts no otrdienas līdz piektdienai no pl. 4 pēcp.—8 vak. Sestdienās no pl. 9 rītā līdz pl. 1 pēcp.

Augšminētie biroji vasaras brīvlaikā — no 15. jūnija līdz 15. septembrim SESTDIENĀS SLĒGTI.

LONDONAS NODAĻAS BIROJS
R. Bērziņa mājās
Birojs atvērts trešd. no pl. 7.00 — 9.00 vak.

„SAVINGS" NOGULDĪJUMA KONTS
Maksā 6.5% gadā, procentus aprēķina par katru dienu no mazākās summas kontā un izmaksā mēneša beigās.

PAR BRĪVU ČEKUS VAR RAKSTĪT
Par čeku kontu maksā 4% gadā, procentus izmaksā katru mēnesi, bet tikai, ja konta minima atlikums pārsniedz $500.

ILGTERMIŅA NOGULDĪJUMI
1 gada **noguldījums** $1000 min. par 8.25% gadā
3 gadu **noguldījums** $1000 min. par 8.5% gadā
Procentus izmaksā par gada ceturkšņiem.
3 gadu **noguldījums** $1000 min. par 9% gadā.
Procenti saņemami tikai pēc termiņa izbeigšanās.

Visiem minētajiem noguldījumiem ir dzīvības apdrošinājums. Ja noguldījumu uzsaka pirms termiņa, tad %% likme samazinās par 1%.

TERMIŅĒTI NOGULDĪJUMI
1 gada **noguldījums** $2000 min. par 8.5% gadā
Procentus izmaksā pēc noguldījuma termiņa izbeigšanās.
3 gadu **noguldījums** $1000 min. par 9% gadā
5 gadu noguldījums $1000 min. par 9.25% gadā

Procentus pieskaita noguldījumam reizi gadā, bet tiem nav dzīvības apdrošinājumu un ir uz noteiktu laiku. (Tas ir, tos nevar pirms termiņa notecēšanas izņemt.)

PENSIONĀRU NOGULDĪJUMS
1 gada noguldījums $2000 min. par 8.5% gadā, procentus aprēķina katra mēneša beigās.

RRSP UN RHOSP
Par katra noguldījuma veidu maksā 9.5% gadā.

HIPOTĒKAS AIZDEVUMI
Atklāta pirmā hipotēka līdz $100.000 — ar mainīgu likmi — 1.5% augstāka par bankas noteikto % pamatlikmi — pašreiz 10.75%.
Atklāta pirmā hipotēka līdz $100,000 par 10.25%.
Atklāta otrā hipotēka par 11.6% gadā.

AIZDEVUMI
Aizdevumi līdz $10.000 nodrošināmi pilnā apmērā ar noguldījumu kreditsabiedrībā par 11% gadā.
Personīgi aizdevumi līdz $10,000 par 12% gadā.
Jaunu automobiļu iegādei izsniedz aizdevumus līdz 80% no mašīnas vērtības, par 11% gadā ar tās ieķīlāšanu (chattel mortgage).

Aizdevumi līdz $50,000 nodrošināmi ar vērtspapīriem, piem. akcijas, bondi, hipotēkas un citi līdzīgi nodrošinājumi par 12% gadā.

RM
ROSAR-MORRISON
FUNERAL HOME LTD
Thomas L. Morrison — Funeral Direktor
467 Sherbourne St. Toronto, Ont. M4X 1K5. Tel 924-1405

RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
Apbedīšanas ceremoniju izkārtošana

Plašā izvēlē
latviska un modernā keramika, skulptūras, sienas segas
Pieņem pasūtinājumus brokastu un pusdienu traukiem (īpatnēji latviski medus dzelteni un zaļi).
ZIGFRIDS JURSEVSKIS — ZIGFRIDS ART POTTERY
1425A Bloor St. W., Toronto M6P 3L6, tālr. 536-8183

Latviska dāvana
SVĒTKOS
un vienmēr
Laikraksts Latvija Amerikā
Latvija Amerikā Publishing Ltd.
125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9

Lūdzu piesūtīt manu dāvanu (L. A. abonementu), **uz vienu gadu, sākot ar** .....

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese .....

.....

.....

Lūdzu pievienot 1. numuram kartīti ar dāvinātāja vārdu .....

Esmu Latvija Amerikā abonents, tādēļ nosūtu speciāli dāvanām paredzēto maksu $18.—.

.....
(Vārds un uzvārds)

Adrese .....
(Adrese)

LAIKRAKSTAM LATVIJA AMERIKĀ
125 BROADVIEW AVE., Toronto, Ont. M4M 2E9

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu $25.00
☐ 6 mēnešiem $13.00
☐ 3 mēnešiem $ 6.50

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese .....

Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐

Čekus lūdzam rakstīt uz
LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING LTD vārda

J. Dāliņa . . .

(Turpinājums no 3. lp.)

tiek Latvijas valsts svētku atos 18. novembrī. Ja valde atzīst, ka kādā gadā nav piemērotu kandidātu, tad apbalvojumu attiecīgājā gadā neizdara. Apbalvojumu lielums atkarīgs no fonda materiālajām iespējām.

Fonda līdzekļus iegūst ar organizāciju vai tautiešu ziedojumiem, testamentāriem novēlējumiem, sarīkojumiem un citiem avotiem. Šādus sarīkojumus, kuru tematika var būt J. Dāliņa atstātais nacionālais un sportiskais mantojums, viņa dzimtā puse Ziemeļvidzeme, īpaši Valmiera, Gauja un tml. ir paredzēts un vēlams rīkot J. Dāliņa dzimšanas dienā, 5. novembrī (dz. 1903. g.).

Fonda līdzekļi noguldāmi Latviešu kreditkooperātīvā Melburnā, bankās vai citos likumā atļautos ieguldījumos. Fonda naudas līdzekļu revīziju vienreiz gadā izdara Melburnas Latviešu kreditkooperātīva izraudzīts revidents.

Ja ārkārtēju apstākļu dēļ JDPF vajadzētu likvidēties, tadā esošos līdzekļus un citas vērtības iemaksā Pasaules brīvo latviešu apvienības Brīvības fondā.

Šie JDPF noteikumi pieņemti fonda valdes sēdē 1978. gada 31. jūlijā. Fonda valde šajā sēdē konstruējās šādi: priekšsēdis V. Eglīte, vicepriekšsēži I. Dāliņš un J. Dāliņš, sekretārs A. Šmits, kasieris A. Kenne un loceklis E. Dēliņš.

Augšējie noteikumi paliks tikai uz papīra, ja tiem ar savu gribu un atbalstu nepiedosim dzīvību.

Latviešu kreditkooperātīvā Melburnā šogad, augusta beigās, fondā jau bija summētas pirmās iemaksas, kopā dodot 1029.10 dol. Cēlu paraugu rādīja Lāčplēša kara ordeņa kavalieris Jēkabs Dzenis, kad tas šogad, 9. septembrī, Melburnā svinēja 85. dzimšanas dienu. Viņš aicināja eventuālo dāvanu vietā naudu iemaksāt J. Dāliņa piemiņas fondā. Grupa fonda draugu savukārt šogad, 5. novembrī, kad ir J. Dāliņa 74. dzimšanas diena, Melburnā organizē lielu sarīkojumu aizgājēja atcerei, iegūtos līdzekļus atvēlot fondam.

Ir lūgums tautiešiem visā brīvajā pasaulē sekot melburniešu paraugam, rūpējoties par līdzekļu pieaugumu fonda kasē. Te palīdzīgas var būt organizācijas ar sarīkojumiem, atsevišķi tautieši ar saviem devumiem u.t.t. Jo rosīgiem mums šajā ziņā vajadzētu būt 1978. gadā, sakarā ar J. Dāliņa 75. dzimšanas dienu.

Fonda vadība cer uz tautiešu lielu atsaucību, lai varētu sākt dot piešķīrumus tādiem latviešu lieliem nacionāliem mērķiem, kādi savas dzīves laikā bijuši dārgi Jānim Dāliņam.

Lūgums iemaksas nosūtīt Latviešu kreditkooperātīvam Melburnā, rakstot: Latvian Australian Credit Co-operative Society Ltd., Room 801, 327 Bourke Street, Melbourne, Vic. 3000, Australia.

Jāņa Dāliņa piemiņas fonda valde

Daugavas Vanagu nams

PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI

125 BROADVIEW AVE.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmd. līdz ceturtd., iesk., no pl. 12 dienā — 12 naktī,
piektdienāsun sestdienās no pl. 12 dienā līdz 1 naktī,
svētdienās pagaidām slēgts.

kas? kur? ko?

Town & Country Real Estate Ltd.
V. Palma - pārstāvis

41 Heathcote Ave., Willowdale, Ont. M2L-1Y9
Tel. 444-2447

Pērkot un pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistīgai informācijai 444-2447. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

25 gadus mēs esam palīdzējuši radīt miljonu atmiņu attēlus no ievērojamiem dzīves notikumiem un personām.

BENJAMIŅA FILMU LABORATORIJA
247 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2 (416) 868-1166

BROADVIEW DELIKATEŠU VEIKALS
141 DANFORTH AVE.
Tel.: HO 5-9905 *Ausma Miķelsone*

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —
Speciālizējies kontaktlenžu nozarē. Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.
1586 Bloor St. W. Toronto, vienu bloku no Latviešu kreditsab. Dundas - Bloor nodaļas. Telef. 535-6252.

Alcan Building Products Authorized Dealer — ALCAN

Māju īpašnieki!
Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku—bez starpniekiem
ir trīs veidi, kā varat ietaupīt ar ALCAN SIDING:

2) Instalācijas un apkures (izdevumus
1) Ietaupa darbu un laiku
3) Uzlabo izskatu un līdz ar to mājas vērtību, ieskaitot ALCAN 20 gadu garantiju.

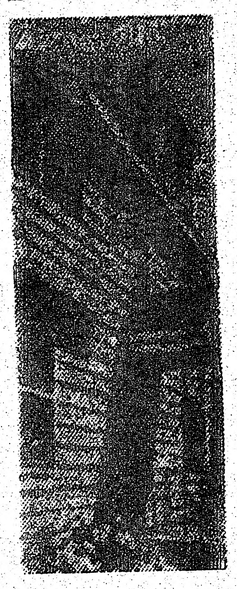

△ LIETUS NOVADA CAURULES
△ LOGUS
△ DURVIS
△ MARĶĪZES (Awnings)
△ JUMTA PĀRKARES (Sofit and fascia)

CENTURY ALUMINUM ISTALLERS
534-2864 Īpašnieks Artūrs Mimac
2226 Dundas St. W., Toronto, M6R 1X3

DIMANTI ● PULKSTEŅI
LATVISKAS ROTAS
Zeltkalis
Aldonas ĶIVLENIEKS - KORMS
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ
964½ Bloor St. W., Toronto, Ont. M6H 1L6. Tālr. 533-2837

M. LUNSKY, O.D. M. Sc.
LOUIS LUNSKY, R.O.
OPTIĶI
Iepriekš pieteikties Tālr. 921-3924
470 College St. (Pie Bathurst) Toronto M5G 1A5

R. S. KANE Ltd.
apbedīšanas birojs
4812 YONGE STREET
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale
221-1159

VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBI
- VIZĪTKARTES
- IELŪGUMI
- BIĻETES
- VĒSTUĻU VEIDLAPAS UN APLOKSNES
- GRĀMATAS
- ŽURNĀLI
- AVĪZES
- UN LĪDZĪGI IESPIEDUMDARBI

VEICAM
- LAIKUS
- LABI
- UN PAR MĒRENĀM CENĀM

amber
PRINTERS AND PUBLISHERS LIMITED
SPIESTUVE UN KANTORIS:
125 BROADVIEW AVE., TORONTO, ONT. M4M 2E9
(416) 466-1514

RATAS
— IGAUŅU OPTIĶIS
247 Danforth Avenue. Tel. 465-6251
Gatavo brilles pēc receptēm
Zeiss ● Rodenstock ● Crist Dior rāmji
Specialitāte — dubultdāču brilles ● Kontaktlēcas (soft)
Pulksteņi: Omega, Triosot, Bulova.
Latviešiem atlaide

A. Eglītis — TV RENTALS
1708 Queen St. W. Toronto M6R 1B3
Tel. 537-1401

SKYLINE
2100 Dundas St. West,
Toronto M6R 1W9
533-8553
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI UN APDROŠINĀŠANA
Ilmārs Jankovskis
Realtor

Laimona Niedres apcietināšana radījusi lielu Skandinavijas preses interesi. Ap 200 zviedru laikrakstu Niedres gadījumu izvērtējuši dažādās variācijās Sčeranska, Gincburga un Petkus tiesāšanas laikā. Daudzos rakstos piebilsts, ka L. Niedres gadījumā sagaidāma līdzīga apmelošana. Kā jau ziņots, Niedres prāva Rīgā paredzēta 1. novembrī. Augšējā attēlā laikrakstu izgriezumi Latv. nacionālā fonda birojā Stokholmā.

Eksternās šaušanas sacīkstes Lielupē

Hamiltonas latviešu mednieku un makšķernieku klubs 26. augustā bija rīkojis kluba īpašumā Lielupē ekstērnās šaušanas sacīkstes, piedaloties Toronto un Sv. Katrīnu klubu šāvējiem. Individuālā māla baložu šaušanā (iesp. 50 baloži) uzvarēja hamiltonietis V. Krauklis (48) un tā paša kluba šāvēji H. Leitis 47) un L. Zeltiņš (46). „B" grupā O. Ivanovskis (Sv. Katr. — 47), M. Paulēns (Toronto — 45) un E. Innis (Toronto — 42). Ar priekšā došanu (iesp. 25) arī uzvarēja hamiltonieši R. Zilgme (23), H. Leitis (23) un R. Mierkalns sen. — 22). Dubultbaložu šaušanā (iesp. 50) uzvarēja J. Muskats (Toronto — 43) un hamiltonieši Z. Upīte (42) un V. Krauklis (42). „B" grupā R. Zilgme (38), M. Paulēns (35) un G. Vilmanis (Toronto — 35). Grupu šaušanā labākā bija Hamiltonas komanda (229), tad Toronto (224) un Sv. Katrīnes (190). Ar mazkalibra šauteni uzvaru guva hamiltonietis N. Ozoliņš, iegūstot 580 punktus (iesp. 600) un pārspējot Kanadas DV meistaru P. Graudu (578) un O. Zvirgzdgraudu (565). „B" grupā: V. Krauklis (556), H. Rudzroga (Hamiltona — 544) un E. Viškers (Toronto —— 527) Junioru klasē labākais bija J. Ozoliņš (Hamiltona — 486), bet sieviešu klasē Maija Gaiķe (Hamiltona — 428). Komandu sacensībā uzvaru guva Hamiltonas šāvēji (1697 punkti), otrā vietā Toronto komanda (1670). Zentas Poles dāvātās piemiņas balvas izcīnā atkal labākie bija Hamiltonas šāvēji (550), tad Toronto vienība (531). Sacensības vadīja kluba priekšnieks R. Mierkalns jun. ar N. Ozoliņu, kuŗi viesīgajā vakarā pasniedza uzvarētājiem balvas. Par tiesnešiem darbojās G. Geske un S. Krūzmanis. Par deju mūziku rūpējās V. Leonovs. Hamiltonas kluba 25. gadu darbības atceres sarīkojums 30. septembrī, pl. 6.30 vak., 35 Catharine St. South (Hamilton Multicultural Centre). Dalības maksa 15 dol. (vakariņas, atspirdzinājumi un deja). Pieteikšanās līdz 16. septembrim pie kluba darbiniekiem E. Šmita-Kalēja vai Z. Upītes.

O. K.

„PATRIOTISKĀS FRONTES" PARTIZĀNI SLEPKAVO ATKAL

Rodēzijas lidmašīnas katastrofā galu dabūjuši 38 pasažieŗi, bet tos 10, kas palika dzīvi, septiņas sievietes, divus bērnus un vienu vecāku vīru, nošāvuši melnie „nacionālie partizāni", iepriekš sakot, ka viņi nākot palīdzēt (lai dabūtu dzīvos vienuviet). Rodēzijas gaisa spēku maršals pavēlējis vairākām armijas daļām un brīvprātīgajiem uzsākt vainīgo slepkavu meklēšanu. Maršals izteicies, ka nevainīgu civilistu, kas izglābušies katastrofā, nogalināšana uzskatāma par noziegumu pret cilvēcību. Sarkano partizānu vadonis Nkomo gan apgalvojis, ka partizāni neesot vainīgi, bet ir liecinieki, jo dzīvi palikuši vēl 8 cilvēki.

MĀCĪTĀJAM JĀPALĪDZ ARĪ ALKOHOLIĶIEM

Māc. Māris Ķirsons Draudžu dienās Gaŗezerā runāja par alkohola ietekmi uz cilvēku, priekšlasījumam dodot baigu apzīmējumu: „Dzeramā un rijamā elle". Viņa brīvais stāstījums notika brīvā dabā, Gaŗezera vidusskolas pagalmā un to noklausījās pāri par 200 dalībnieku, arī liels skaits jauniešu. Pēc priekšlasījuma klausītāji vēl ilgi nebeidza debatēt.

Māc. M. Ķirsons klausītājus vispirms iepazīstināja ar alkohola iespaidu uz cilvēka organismu. Tas cilvēkam ir indīgs un kaitīgs. Tiek nogalinātas smadzeņu šūniņas, kuŗas vairs neatjaunojas. Medicīniskie līdzekļi, lietojot kopā ar alkoholu, neiedarbojoties pat populārais asprīns tad nepalīdzot.

Māc. M. Ķirsons minēja, ka arī latvieši pārmērīgi lieto alkoholu un ap to centrē gandrīz visu savu dzīvi, kas apdraud individu un tautu. Viņš aicināja ikvienu par viņa priekšlasījumā pieminētajiem jautājumiem nopietni padomāt.

V. Boķis

NORVĒĢIJĀ NOGĀZUSIES PADOMJU SPIEGA LIDMAŠĪNA

No Oslo ziņo, ka svarīgā Norvēģijas arktikas apgabalā 4. septembrī nogāzusies padomju izlūklidmašīna, kas nokritusi Hopenas saliņas Špicbergenas archipelagā. Saliņas radio ziņoja, ka atrasti trīs padomju lidotāju līķi, kas gulējuši blakus lidmašīnas drupām. Lidmašīna nogāzusies trīs jūdzes no radio stacijas. Norvēģijas militāro spēku komandieris izteicies, ka krievi ieinteresēti lidmašīnas vraka savākšanā, bet brīdināti, ka padomju mēģinājumu patvarīgi ierasties katastrofas vietā uzskatīs par Norvēģijas suverēnitātes pārkāpšanu. Špicbergenas ūdeņi, kas atrodas starp Norvēģijas ziemeļu krastu un Pad. savienību ir vienīgais ūdens ceļš atklātā okeanā padomju zemūdens flotei, kas novietota Hurmanskā.

DISIDENTI SADARBOJAS

Poļu un čechu disidenti izdevuši kopēju vētījumu, apliecinot tajā savu uzticību cilvēka tiesībām, demokratijas un tautu pašnoteikšanās principiem. Vēstījums parakstīts, abu tautu disidentiem satiekoties pie Polijas un Čechoslovakijas robežas, lai atzīmētu padomju iebrukuma Prāgā 10. gada dienu. Vēstījums pauž, ka aizvadītie 10 gadi pierādījuši „Prāgas pavasara" un Polijas demokratiskās kustības ideju pareizumu. Abās valstīs daudz cilvēku dārgi samaksājuši par uzticību šīm idejām.

GRAND RAPIDI

Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev. lut. draudzes Mežvidu pārvaldes gadskārtējā sarīkojumā „Saulriets Mežvidos" 12. augusta vakarā izrādīja A. Michelsona komēdiju Sirdsdraugs Kārlis. Tēlotājos bija Zigfrīds Kornets, Rasma Korneta, Vanda Daukste, Arnolds Štams un Berta Maine. Režisors Arnolds Štams, sufliere Hermīne Jansone. Izrāde risinājās raiti, skatītājiem patika un bija kupli apmeklēta. Sekoja viesīga sadzīve, bija kopējas vakariņas, un diezgan daudzi palika Mežvidos pa nakti, lai nākošajā dienā piedalītos latviešu agronomu biedrības organizētajā Zemnieku dienā.

Kent Community slimnīcā 11. augustā mirusi 82 g.v. Veronika Kadiķe, dzim. Vitišņikova, kas tur atradās jau kopš ilgāka laika. Viņa bija dzimusi Rīgā, uzaugusi bērnu namā, precējusies ar Latvijas kaŗa flotes virsnieku Voldemāru Kadiķi, kas savas vecumdienas vada veco ļaužu mītnē. Pirmā pasaules kaŗa laikā viņa strādājusi kā māsa kaŗa slimnīcā Krievijā un Rīgā, bēgļu posmā Vācijā dzīvojusi ar ģimeni Fišbachas nometnē. Nelaikei veltīts aizlūgums notika 13. augustā Egebīnes bēŗu namā, un otrā dienā viņu māc. J. Mednis izvadīja uz Vudlona kapsētu. Atvadījās un ziedus nolika pensionāru biedrības priekšnieks J. Sulainis un pensionāru biedrības darbinieces bija rūpējušās par bēŗu mielasta sarīkošanu Latviešu biedrības namā. Slimības laikā par viņu rūpējās Marija Eglāja, kas izkārtoja arī apbedīšanu. Sēro vīrs, meita, mazdēli, brālēns Anglijā u.c. paziņas un draugi.

Kam dot priekšroku — privātām viesībām, vai organizāciju sarīkojumiem? Tāds jautājums varēja rasties augusta mēneša otrā nedēļas nogalē, kad notika vairāki sarīkojumi, ko organizēja latviešu agronomi, viena draudze un DV apvienības vanadžu kopa.. Šajā nogalē tika svinētas arī dažas dzimšanas dienas un vesela rinda vārda dienas — Olgas, Elvīras, Zelmas un Zentas. Pēdējās ieilga vēl otras nedēļas sākumā, tā kā bija dzirdāms — nu jau sākot pagurt. Laikam šo privāto viesību rezultātā vanadžu kopas gadskārtējais sarīkojums — Bērtuļu tirgus pie Loveles — bija vājāk apmeklēts nekā iepriekšējos gados. Citi sarīkojumi bija labi apmeklēti, jo uz tiem pulcējās ne tikai grandrapidieši vien.

Grand Rapids Press savā sporta nodaļā ziņoja, ka izveicīgi braucot, Berlīnes sacīkšu laukumā pie Grand Rapidiem uzvarējis Georgs Jansons, sacenšoties spēcīgā duelī ar Bilu Hamfriju no Melburnas, Austrālijā.. Braucējiem mazauto klasē bija jāveic 20 apļu „Cora National Championship" sacensībās.

MILVOKI

Milvoku sabiedrība Ritera bēŗu namā 26. augustā atvadījās no 19. augustā 74 gadu vecumā mirušā rosīgā sabiedriskā darbinieka Voldemāra Šamiļa. Sēru aizlūgumu vadīja māc. Kr. Valters, kas arī nodeva Milvoku ev. lut. draudzes atvadu sveicienus aizgājējam. DV apvienības vārdā no apvienības līdzdibinātāja atvadījās V. Aparjods, Milvoku latviešu nama — A. Kreišmanis un Mednieku un makšķernieku kluba — S. Skurulis. Parādot pēdējo godu savam bij. valdes loceklim un ilggadējam skatuves meistaram, pie šķirsta stāvēja DV goda sardze. Ceļot Milvoku latviešu namu V. Šamils bija rosīgs darbinieks namdaŗu vidū, visur pieliekot savas lietpratīgās rokas un vēlāk uzmanīgi sekojot nama sabiedriskai attīstībai. Aizgājēju gara pavadītāju rinda izvadīja uz Viskonsinas Piemiņas parka kapsētu, nodošanai zemes klēpim Latviešu nodalījumā. Pēc izvadīšanas aizgājēja draugi un sabiedriskā darba līdzgaitnieki brīdi pulcējās piemiņai Latviešu namā, kur par atvadu mielastu bija rūpējušās nama dāmas un piederīgie. Pēc aizgājēja skumst dzīvesbiedre Zelma, meita Ligita un dēls Harijs ar ģimeni. V. Šamils dzimis Saldū 1904. g. 15. augustā. Dzimtenē aizgājējs bija izkopis priekšzīmīgu saimniecību. Trimdas pirmos gadus V. Šamils pavadīja Vācijā, ilgāku laiku darbojoties latviešu darba rotā.

E. P.

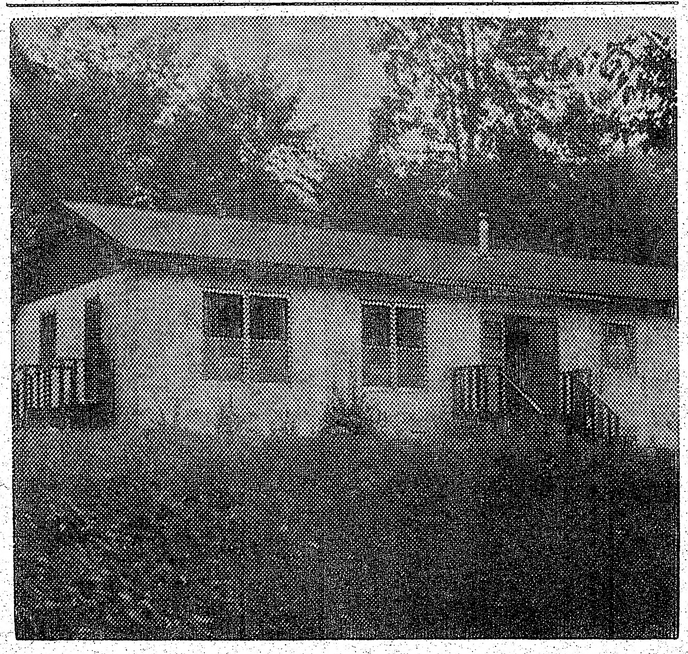

DV Montrealas nodaļa 13. augustā savā īpašumā Ezerkalnu Dzintaros rīkoja brīvības cīņu atceres dievkalpojumu. To vadīja prāc. V. Voitkus. Bija ieradušies 50 nodaļas biedri un viesi. Vanadzes priekšnieces E. Vītiņas vadībā bija klājušas kafijas galdu. Attēlā DV mītne Dzintari.

Foto: P. Agrums